

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

10

ВЕРАСНЯ 2016 г.

СУБОТА

№ 175 (28285)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Ваш голас важны для краіны

Сёння апошні дзень датэрміновага галасавання, заўтра — непасрэдны дзень выбараў.

У гэтым годзе атрымаць бюлетэні для галасавання могуць 6 990 696 грамадзян нашай дзяржавы

У нас удзел у выбарах з'яўляецца свабодным. Тым не менш, па словах старшыні Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзіі ЯРМОШЫНАЙ, для кожнага грамадзяніна важна прыйсці на выбары.

У відэазвароце, размешчаным на рэсурсе vubory2016.by, старшыня Цэнтрвыбаркама адзначыла, што для таго каб выбары ў Палату прадстаўнікоў адбыліся, у іх павінны прыняць удзел больш за 50% грамадзян, унесеныя ў спісы для галасавання. «Таму настолькі важная яўка выбарчыкаў», — патлумачыла яна.

Старшыня ЦВК заклікала ўспрымаць гэта з разуменнем, бо выбары — важнае дзяржаўнае мерапрыемства. «І нават справа не ў тым, што яны каштуюць досыць дорага (каля \$ 10 млн), але ў тым, што выбары парламента, паспяховае завяршэнне

найважнейшай палітычнай кампаніі — гэта перш за ўсё аснова палітычнай стабільнасці нашай дзяржавы. Гэта паўнаўладнасны палітычны легітымны орган, які будзе супрацоўнічаць з парламентамі іншых дзяржаў, годна прадстаўляць нас і абараняць нашы інтарэсы», — падкрэсліла старшыня ЦВК. «Калі не задавальняюць кандыдаты, якія балатуюцца па вашай выбарчай акрузе, існуе графа «Супраць усіх». Хоць думаю, што ў нас добры падбор кандыдатаў, якія прадстаўляюць усе пункты гледжання», — заўважыла Лідзія Ярмошына.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

Жыць
весела
і ў 65

СТАР. 5

Голас
«спявачкі свету»
гучаў у Мінску

СТАР. 9

Амаль забыты
герой
Перамогі

СТАР. 10–11

ЦЫТАТА ДНЯ

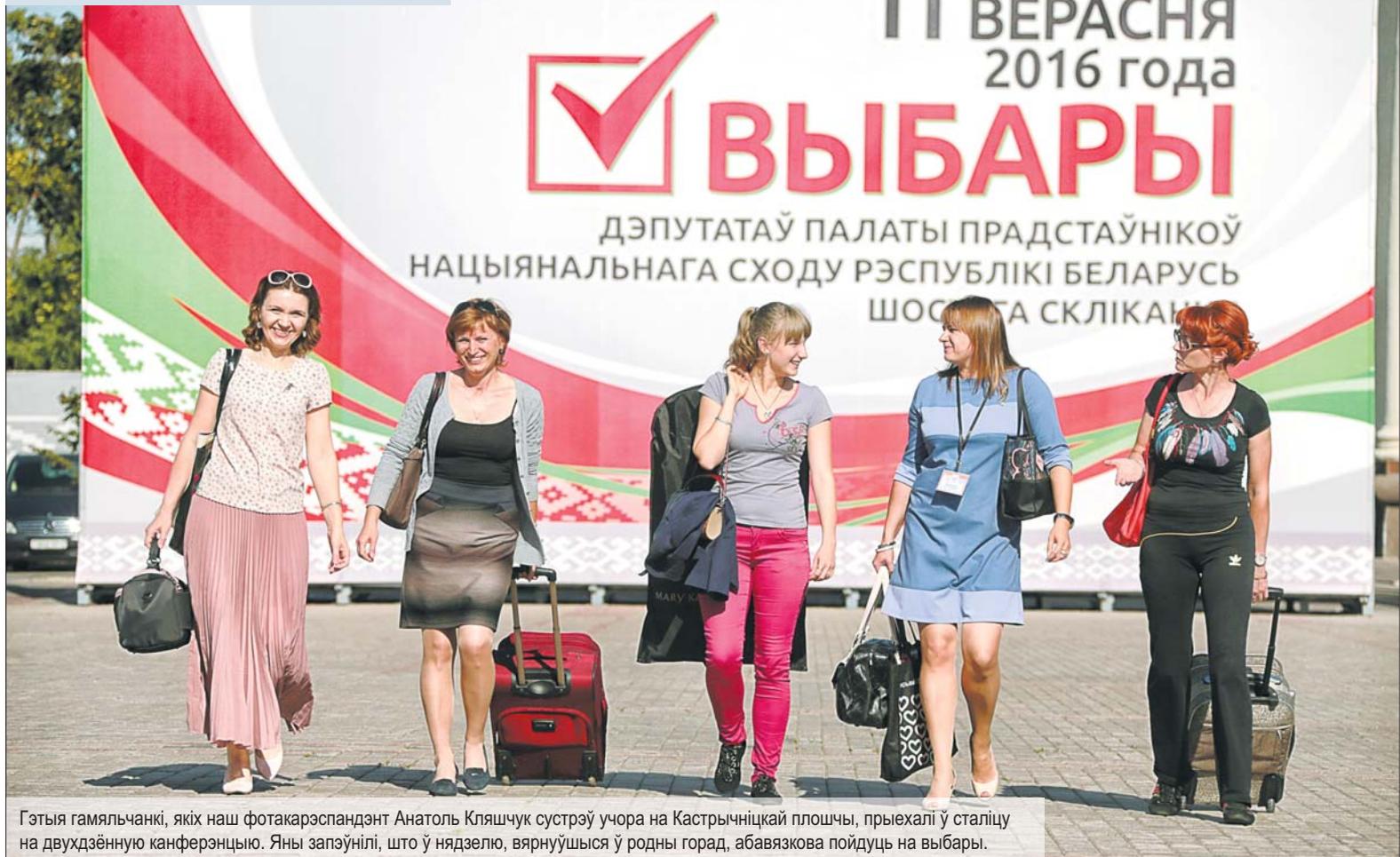

Лідзія ЯРМОШЫНА,
старшыня Цэнтральнай
выбарчай камісіі:

«Жаданне ісці ў парламент на шкоду ўласнай справе можа быць цалкам бескарэспандэнтным крокам. Чалавек можа гаварыць, што ён усё заробіў, у яго ўсё ёсць, капітал працуе сам па сабе, а ён хоча служыць грамадству. Але, у прыцыце, бізнес і палітыку, бізнес і ўладу лети не змешваць».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 10.09.2016 г.

Долар ЗША		1,9477 ▲
Еўра		2,1953 ▲
Рас. руб.		0,0303 ▼
Укр. грыўня		0,0729 ▼

Гэтыя гамяльчанкі, якіх наш фотакарэспандэнт Анатоль Кляшчук сустрэў учора на Кастрычніцкай плошчы, прыехалі ў сталіцу на двухдзённую канферэнцыю. Яны запэўнілі, што ў нядзелю, вярнуўшыся ў родны горад, абавязкова пойдучы на выбары.

■ Ведай нашых!

ЧЭМПІЁН З ХАРАКТАРАМ КАМІКАДЗЭ

Беларусь узяла першае «золата» на Параалімпіядзе ў Рыа

У Беларусі з'явіўся свой Майкл Фэлпс — Ігар Бокій пяць разоў перамагав у Параалімпійскіх гульнях у Лондане, а цяпер заваяваў «золата» і ў Рыа. Медаль стаў першым для нашай зборнай на спартыўным форуме, які праходзіць у Бразіліі.

Пераможным для беларуса стаў заплыв на 100 метраў батэрфляем у катэгорыі S13 (спартсмены з парушэннямі зроку). Ігар Бокій паказаў вынік у 53,85 секунды і пабіў сусветны рэкорд, які належаў яму самому. Найбліжэйшымі пераследнікамі сталі ўзбекі Кірыл Панкоў і Музафар Турсунхаджаеў.

«У нас не было ніякіх чаканняў ад заплыву, — цытуе беларускага чэмпіёна афіцыйны сайт Гульняў. — Мы проста зацята працавалі разам з трэнерам, і менавіта тут

я змог выкласціся па максімуме, каб дасягнуць найлепшага магчымага выніку. Цяпер я нерваваўся значна больш, чым чатыры гады таму ў Лондане. На мне ляжаў цяжкі груз адказнасці, бо вельмі шмат людзей верылі ў мяне і спадзяваліся на поспех, я не хацеў іх расчараваць. Гэта падштурхоўвала мяне працаваць і працягваць паказваць добрыя вынікі. Мой трэнер заўсёды паўтарае адну фразу ўсім падапечным: «Каб перамагчы, ты павінен мець характар камікадзэ. Ты павінен ісці да канца і не звяртаць увагі на тое, што адбываецца вакол і ўнутры цябе».

Са знаковай перамогай Ігара Бокія павіншаваў Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка, пра гэта паведамляе прэс-служба беларускага лідара.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА
5 разоў на тыдзень!

Ідзе падпіска на «Звязду» на IV квартал!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

8.00 - 20.00 час галасавання ў дзень выбараў дэпутатаў у Палату прадстаўнікоў 11 верасня на участках па месцы рэгістрацыі выбаршчыкаў, а таксама па месцы знаходжання*

УМОВЫ ГАЛАСАВАННЯ

неабходна быць у спісе выбаршчыкаў

мець пры сабе дакумент, які засведчвае асобу

БЮЛЕТЭНЬ ВЫДАДУЦЬ ПРЫ НАЯЎНАСЦІ

- пашпарта
- ваеннага білета для ваеннаслужачых тэрміновай службы
- службовага пасведчання дзяржслужачага

- пенсійнага пасведчання або пасведчання інваліда з фатаграфіяй
- студэнцкага білета
- даведкі з органаў унутраных спраў, калі пашпарт страчаны
- вадзіцельскага пасведчання

ГАЛАСАВАННЕ заключаецца ў тым, што кожны выбаршчык ставіць у бюлетэні які-небудзь знак (напрыклад, крыжык або птушку) у квадраце насупраць прозвішча кандыдата, за якога ён аддае свой голас

Калі выбаршчык паставіць знак больш як у адным квадраце, або не паставіць яго ні ў адным з іх - бюлетэнь будзе лічыцца неспраўдлым

* Калі выбаршчык па стане здароўя або па іншых уважлівых прычынах не зможа ў дзень выбараў прысці ў памяшканне для галасавання, ён мае права пісьмова або усна запытаць у адпаведную участковую камісію з просьбай арганізаваць галасаванне па месцы яго знаходжання. Просьба аб арганізацыі такога віду галасавання павінна быць пададзена не пазней за 18.00 11 верасня 2016 года.

Крыніца: ЦВК Беларусі.

© Інфаграфіка

СИТУАЦЫЯ СПАКОЙНАЯ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў з дакладам старшыню КДБ Валерыя Вакульчыка і памочніка Прэзідэнта па нацыянальнай бяспецы Віктара Лукашэнку.

Кіраўнік дзяржавы цікавіўся становішчам у краіне напярэдадні выбараў. Як было адзначана на сустрэчы, сітуацыя спакойная, пагрозы для бяспекі адсутнічаюць. Таксама не маецца праблем з грамадскай бяспекай.

Акрамя таго, Аляксандру Лукашэнку далажылі аб расследаванні крымінальных спраў, якія знаходзяцца на кантролі ў Прэзідэнта.

ЗНАЙСЦІ АГУЛЬНУЮ МОВУ

Следчым Беларусі і Расіі ёсць чаму павучыцца адзін у аднаго

Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў на сустрэчы са старшынёй Следчага камітэта Расіі Аляксандрам Бастрыкіным.

«Я думаю, мы ў вас шмат чаму можам павучыцца. Вы ў нас можаце падгледзець нешта, таму што мы вельмі шмат зрабілі не толькі па рэформе папярэдняга следства, але і шмат зрабілі наогул, страсянуўшы праваахоўную сістэму ад міністэрстваў і ведамстваў да Вярхоўнага Суда», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

«Мы вельмі моцна прыўзнялі следства, аснасіўшы іх. Але паралельна моцна прыпаднілі і Дзяржкамтэт судовых экспертаў — без яго нікуды, вель-

мі ўмацавалі яго матэрыяльную базу. Мы праводзім сёння вельмі добрыя даследаванні, перш за ўсё ў інтарэсах следства. Але я заўсёды кажу Івану Днілавічу (старшыні Следчага камітэта Беларусі Івану Наскевічу): абавязкова знайдзі з кіраўніком Следчага камітэта Расіі агульную мову, каб навучыцца тым перадавым метадам, якія існуюць у вас. Гэта будзе на карысць і нам, і вам. Я ў гэтым вельмі зацікаўлены», — падкрэсліў Прэзідэнт.

На сустрэчы было адзначана, што ведамствам неабходна развіваць практычнае ўзаемадзеянне, паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы. «Я вельмі спадзяюся, што такое ўзаемадзеянне будзе, таму што апошнім часам (не будзем

казаць аб тэарэзіме, хоць і гэта вельмі важна) у нас хапае свайго жулля — што ў Расіі, што ў Беларусі. Хацелася б, каб вы разам працавалі ў гэтым напрамку. Я перакананы, што ў нас гэта атрымаецца, — заявіў Прэзідэнт. — З майго боку вы заўсёды знойдзеце падтрымку і дапамогу. Мы гатовыя ў любы момант падставіць плячо, калі гэта неабходна».

У сваю чаргу Аляксандр Бастрыкін сказаў, што Следчы камітэт Расіі заключыў пагадненне аб супрацоўніцтве са Следчым камітэтам Беларусі практычна адразу ж пасля яго стварэння, і выказаў намер падчас рабочай сустрэчы яшчэ раз паглядзець «на нашу форму ўзаемадзеяння»

НОВЫ ФАРМАТ ПЕРАВОЗАК

Сёння спаўняецца пяць гадоў з моманту адкрыцця на Беларускай чыгунцы рэгулярнага руху цягнікоў гарадскіх ліній. За гэты перыяд было перавезена каля 12 мільёнаў пасажыраў, паведамліў ў прэс-цэнтры магістралі.

У гэты дзень у 2011 годзе Беларуская чыгунка ў рамках укаранення новага фармату пасажырскіх перавозак адкрыла рэгулярны рух электрацягнікоў гарадскіх ліній па маршруце Мінск-Пасажырскі — Ждановічы — Беларусь

(Заслаўе). У далейшым цягнікі гарадскіх ліній звязалі Мінск з Рудзенскам і Смалявічамі.

За мінулы перыяд новы від перавозак трывала заняў сваю нішу на транспартным рынку сталіцы. Пра гэта сведчыць устойлівая тэндэнцыя росту

папулярнасці цягнікоў гарадскіх ліній. Так, у студзені-ліпені гэтага года імі перавезена больш за 2 мільёны пасажыраў, што на 9,5 працэнта перавысіла ўзровень аналагічнага перыяду мінулага года.

Сёння гарадскія лініі даюць пасажырам магчымасць у камфортных умовах і з мінімальнымі выдаткамі часу дабрацца з Заслаўя, Рудзенска і Смалявіч у Мінск і назад, а таксама ажыццяўляць перасадкі на іншыя віды грамадскага транспарту, тым самым забяспечваючы ўстойлівую сувязь жылых мікрараёнаў, прамысловых зон, а таксама гарадоў-спадарожнікаў Мінска і іншых населеных пунктаў, прылеглых да маршрутаў курсавання цягнікоў гарадскіх ліній.

У лістападзе 2013 года быў адкрыты рэгулярны рух цягні-

12 мільёнаў пасажыраў за пяць гадоў

коў гарадскіх ліній на участку Мінск — Рудзенск. У лістападзе 2015 года — да Смалявіч.

Працягваецца праца па далейшым развіцці гарадскіх ліній. Да 2020 года плануецца выканаць рэканструкцыю пасажырскай інфраструктуры на участку Мінск-Пасажырскі — Койданова і арганізаваць курсаванне цягнікоў гарадскіх ліній з ахопам двух гарадоў-спадарожнікаў, Фаніпаля і Дзяржынска. Таксама да 2020 года плануецца набыць яшчэ чатыры саставы электрацягнікоў гарадскіх ліній серыі ЭПГ.

Сёння перавозку пасажыраў забяспечваюць шэсць сучасных і камфортабельных электрацягнікоў гарадскіх ліній серыі ЭПГ вытворчасці кампаніі Stadler Bussnang AG.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

3 нагоды

«ТАНК — ЖЫВЫ І З НОРАВАМ!»

Напярэдадні Дня танкіста ўдзельнікі «Танкавага біятлону» расказалі пра асаблівасці спаборніцтва і прызналіся, за што любяць сваю прафесію

Яшчэ некалькі тыдняў таму падмаскоўны палігон Алабіна з'яўляўся эпіцэнтрам танкавага майстэрства. За конкурсам «Танкавы біятлон», у якім удзельнічалі вайскоўцы з 17 краін свету, назіралі і беларусы. І, безумоўна, хварэлі за сваіх танкістаў, якім зусім крыху не хапіла, каб трапіць у тройку лідараў.

Адзін з беларускіх экіпажаў у «Танкавым біятлоне»: Аляксей Забалуеў, Дзяніс Маісеенка і Дзмітрый Арцёмачкін не шкадуць, што звязалі сваё жыццё з танкамі.

кантрактнай службы Аляксея Забалуеў (механік-кіроўца).

Аказваецца, што вайскоўцам ужо былі знаёмыя і траса выпрабаванняў, і правілы гульні — два гады таму яны ўдзельнічалі ў «Танкавым біятлоне». Праўда, у такім складзе экіпаж змагаўся ўпершыню. Але, перш чым трапіць на падмаскоўны палігон Алабіна, танкістам давяслося прайсці праз не менш складанае спаборніцтва — толькі ўжо сярод сваіх.

У вайсковых цасцях, злучэннях і камандаваннях краіны было адабрана 15 лепшых экіпажаў, — расказвае гварды старшы прапаршчык Дзяніс Маісеенка. — За магчымасць прадстаўляць нашу краіну ў «Танкавым біятлоне» разгарнулася сапраўдная барацьба. У выніку з выпрабаваннямі лепей справіліся чатыры экіпажы, якія пасля пачалі этанакіравана рыхтавацца да спаборніцтваў.

У склад экіпажаў увайшлі не толькі вайскоўцы 120-й асобнай гвардзейскай механізаванай брыгады, а і прадстаў-

нікі Ваеннай акадэміі, Заходняга аператыўнага камандавання, 72-га гвардзейскага аб'яднанага навучальнага цэнтра. На працягу амаль двух месяцаў яны трэніраваліся на палігоне Даманава.

Мы ўяўлялі, што нас чакае, але, тым не менш, расслабіцца не дазваляла тое, што павялічылася колькасць удзельнікаў «Танкавага біятлону», ды, і што таіць, якасць падрыхтоўкі кожнай краіны павысілася, — адзначае старшы лейтэнант Дзмітрый Арцёмачкін. — Калі, напрыклад, у 2014 годзе за такую краіну, як Ангола, усе хваляваліся, каб яна проста даехала да фінішу, то сёлета яна склала канкурэнцыю шэрагу іншых краін.

Танкісты перакананы, што ў такі неспакойны ў свеце час «Танкавы біятлон» і іншыя падобныя мерапрыемствы не толькі павышаюць прафесіяналізм вайскоўцаў, а і ўмацоўваюць дружбу паміж ваеннаслужачымі многіх краін. Дарэчы, паводле ўмоў, ва ўсіх спаборніцтвах армейскіх гульні дазвалялася ўдзельнічаць на сваёй тэхніцы. Не стаў выключэннем і конкурс танкавага майстэрства.

Свой танк — гэта першы прыцэль, — лічаць танкісты. — Ты ведаеш, як ён можа павесці сябе ў любой сітуацыі, упэўнены ў машыне. Ты яе адчуваеш. Як прынята ў нас казаць, танк — ён таксама жывы і з характарам!

Дзмітрый Арцёмачкін марыў стаць танкістам з 12 гадоў: ужо тады любоў да тэхнікі падоўгу затрымлівала хлопца ў гаражы. Яму ніхто не прарочыў ваенную кар'еру (у сям'і музыкаў вайскоўцаў быў толькі дзед), але Дзіма шчаслівы, што звязаў свой лёс з гэтай прафесіяй.

Вераніка КАНЮТА. kanyuta@zviazda.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62

Продавец: ОАО «Витебские продукты», 210041, г. Витебск, ул. Воинов-Интернационалистов, 25, тел. +375 29 711-18-95

Лот №1. Изолированное помещение с инв. №200/D-94455 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, пр-т Московский, д. 64 площадью 1213,1 кв.м, наименование: магазин, назначение: торговое помещение. Нач. цена (с учетом/до деноминации): 874 880/8 748 800 000 бел. руб. без НДС. Задаток (с учетом/до деноминации): 87488/874 880 000 бел. руб.

Лот №2. Изолированное помещение с инв. №200/D-92048 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Пролетарская 1-я, д. 10 площадью 1154,9 кв.м, наименование: столовая, назначение: помещение общественного питания. Нач. цена (с учетом/до деноминации): 81 264,45/812 644 500 бел. руб. без НДС. Задаток (с учетом/до деноминации): 8 126,45/81 264 500 бел. руб.

Повторный аукцион состоится 30.09.2016 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 12.09.2016 с 8.30 по 29.09.2016 до 17.30. Срок заключения договора купли-продажи: 10 календарных дней со дня проведения аукциона. Условие аукциона: оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи, оплатить НДС сверх цены продажи объекта, возместить затраты на организацию и проведение аукциона и затраты по оценке имущества. Ранее опубликованные извещения: газета «Звязда» 12.08.2016, 16.07.2016.

Продавец: ОАО «Витебскхлебпром», 210024, г. Витебск, ул. Горбачевского, 5, тел. (0212) 35-86-82

Лот №1. Изолированное помещение с инв. № 200/D-108266 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Змитрака Бядули 3-я, 27, пом. 39, площадью 174,7 кв.м, наименование: торговое помещение. Нач. цена (с учетом/до деноминации): 88 000/880 000 000 бел. руб. без НДС. Задаток (с учетом/до деноминации): 8 800/88 000 000 бел. руб.

Повторный аукцион состоится 11.10.2016 г. в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и приема документов: с 12.09.2016 с 8.30 по 10.10.2016 г. до 17.30. Срок заключения договора купли-продажи: 20 календарных дней со дня проведения аукциона, оплата за объект производится в порядке и сроки, установленные договором купли-продажи. Условие аукциона: возмещение затрат по оценке имущества, оплата НДС сверх цены продажи объекта. Ранее опубликованное извещение: газета «Звязда» 30.07.2016.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ — копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным юр. лицом — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; иностранным индивидуальным предпринимателем — легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юридического лица РБ — доверенность (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ — нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица или индивидуального предпринимателя — доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель юр. лица — документ, подтверждающий его полномочия. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) обязан перечислить затраты на организацию и проведение аукциона, возместить затраты по оценке имущества на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Задаток перечисляется на р/с 3012078870010, ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», г. Витебск, ул. Ленина, 17, БИК 153001117, УНП 390477566, получатель платежа — ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Дополнительную информацию можно получить по тел.: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by

■ Зачапіла

Д. КАСКО.
«ВАНДРОЎКА ПА МІНСКУ ДАРОГАМІ ВЕДАЎ»
(«Звязда» за 3 верасня)

— Добра, што гэтыя школьнікі ведаюць хоць бы назву горада, у якім жыўць. Не памятаць, з чым звязана першая згадка Мінска або якія падзеі адбыліся ў нашай рэспубліцы падчас Вялікай Айчыннай вайны, на мой погляд, сапраўдная ганьба для дзевяцікласнікаў. Няўжо ім настолькі абьякавая гісторыя свайго горада, сваёй дзяржавы ў цэлым?

За сваё жыццё я прыйшла да высновы, што ў памылках дзяцей заўсёды вінаватыя дарослыя. І гаворка тут зусім не пра настаўнікаў, большасць з якіх, пра што я ведаю не па чутках, выкладваюцца на працы «на ўсе сто». Прычына сітуацыі — абьякавыя бацькі. Чым могуць цікавіцца дзеці, калі тата і мама ўвесь свой вольны час праводзяць ці ў краме, ці на кухні, ці ля тэлевізара? Ды вазьміце, нарэшце, усю сваю сям'ю і выпраўцеся на экскурсію! Гэта і добрае баўленне часу, і са сваімі дзецьмі станеце больш блізкімі, і веды папоўніце!

Марына Пятроўна, г. Мінск.

С. БАРЫСЕНКА.
«А МОГ БЫЦЬ ИНФАРКТ...»
(«Звязда» за 6 верасня)

— Уразіў мяне нават не страх пацыентаў, якія баяцца той каранараграфіі... Я проста схіляю галаву перад урачамі, якія выконваюць ювелірную, як мне здаецца, работу і падвргаюцца пры гэтым рэнтгеналагічнаму апраменьванню. Фактычна яны ратуюць жыццё цаной свайго ўласнага здароўя... А самае сумнае ва ўсім гэтым, што людзям выконваюць такія няпростыя аперацыі бясплатна, а яны ў першыя ж дні знаходжання ў бальніцы выходзяць на вуліцу і кураць! Я сама маю такога сваяка — з хваробай сэрца, сасудаў, штодня тлумачу пра шкоду курэння, а ён адказвае, што гэта вышэй за яго сілы. Вельмі сумна...

Зінаіда Антоўна, г. Рагачоў.

С. РАСОЛЬКА.
«АДПАЧЫВАЦЬ, А НЕ ПАРУШАЦЬ І ШКОДЗІЦЬ»
(«Звязда» за 6 верасня)

— Лічу, вельмі правільна, што рыбакоў сталі штрафваць за смецце, пакінутае на беразе вадаёма. А як інакш, калі адсутнічае элементарная культура паводзінаў і ніякі ўшчунанні не дзейнічаюць?! Думаецца, прыемна лавіць рыбу сярод недакуркаў, бляшанак і бутэлек, якія пакідаюць пасля сябе некаторыя такія «адпачывальнікі»? Я ўжо не кажу пра шкоду прыродзе: на вадзе часам можна заўважыць сапраўдныя астраўкі з бытавых адходаў, тых жа ПЭТ-бутэлек, пенапласту, пакетаў.

Што тычыцца паляўнічых, дык кожны год у краіне, на жаль, не абыходзіцца без трагічных выпадкаў. Як паведамлялася, толькі ў канцы жніўня адбыліся два такія са смяротным зыходам. У Маладзечынскім раёне паляўнічы застрэліў рыбака, выпускаючы зарад шроту, як яму здалася, па дзічыне ў чароце. У Пружанскім раёне на кукурузным полі паляўнічы падстрэліў напарніка, зрэагаваўшы на шоргат. Больш за тое, у першым выпадку паляўнічы з'ехаў з месцы здарэння, а ў другім гаворка ідзе пра незаконную здабычу жывёлы пры дапамозе незарэгістраваных стрэльбаў. А дагэтуль парушальніка таксама штрафавалі.

Зброя — крыніца павышанай небяспекі. Калі парушыў, ды яшчэ і неаднойчы, — сапраўды, адказвай па ўсёй строгаасці!

Серафім, Мінская вобл.

С. БУСЬКО.
«ЗАРАЗ ГЭТАЕ ПЫТАННЕ НЕ РАЗГЛЯДАЕЦА»
(«Звязда» за 6 верасня)

— Чаму падзялілі людзей, якія маюць права на працоўную пенсію па ўзросце, па паўгоддзях іх нараджэння? Чым адрозніваецца грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які нарадзіўся 30 чэрвеня, ад грамадзяніна, які нарадзіўся 1 ліпеня таго ж года? Атрымліваецца, што тыя, хто нарадзіліся ў першай палове года, будуць выходзіць на пенсію з павелічэннем пенсійнага ўзросту на паўгода за кожны календарны год, а тыя, хто нарадзіліся ў другім паўгоддзі, — з павелічэннем на год.

А тыя пенсіянеры, якія працуюць, згодна з заканадаўствам, атрымліваюць сваю пенсію па паніжаным каэфіцыенце — 1,3 (а гэта да 25% ад памеру пенсіі). Пры гэтым пенсіянеры не вызваляюцца ад падатку ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва. Атрымліваецца, што працоўныя пенсіянеры вымушаны плаціць двойчы за сваё права працаваць — праз неатрымманне сваёй заробленай пенсіі ў поўным аб'ёме і праз выплату падаткаў на падтрыманне пенсійнага фонду!

Аляксей Пінчук, г. Брэст.

В. ПУСТАВІТ.
«ШЧАСЛІВЫЯ РАЗАМ. УВАСЬМЯРЯХ!»
(«Звязда» за 8 верасня)

— Дзякуй, што пішаце ў «Сямейнай газеце» пра розных, у тым ліку і экзатычных, хатніх гадаванцаў. А фотаздымкі якія прыгожыя — вачэй не адарваць!

Мы з сынам жывём у аднапакаёвай кватэры, таму, хоць я і люблю жывёл, доўгі час завесці каго-небудзь не адважвалася. Хоць Арцём ужо даўно прасіў сабаку. І вось год таму ў нас з'явіўся Чэйз. Падабралі яго ля свайго пад'езда, нехта падкінуў. Цяпер я на свайго Арцёмку не нарадуюся. Прачынаецца шторманку перад школай, каб выгуляць сабаку, тое ж самае робіць у абеда і вечарам. Калі ездзіў у летнік на два тыдні, дык кожны дзень па некалькі разоў тэлефанавалі і пытаўся, як Чэйз. Сын стаў больш адказным, пунктуальным, чутым.

Набываю корм і лекі сабаку заўсёды ў адной і той жа зааграме, што побач з домам. Люблю туды прыходзіць, бо там працуюць цудоўныя кансультанты. Заўважыла, што ў зааграмах звычайна вельмі ветлівае абыходжанне з пакупнікамі, чаго, на жаль, не скажаш пра крамы для людзей. Амерыканцы славяцца сваімі «дзязурнымі» ўсмешкамі, але менавіта ў сферы абслугоўвання нам іх вой як не хапае!..

Ірына, г. Віцебск

Хто вышэйшы «ростам»?

БДУ ўзняўся ў рэйтынг на 70 пазіцый

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт умацаваў свае пазіцыі ў рэйтынгу найлепшых універсітэтаў свету па версіі ўплывавага брытанскага агенцтва QS (THE — QS World University Rankings) і перамясціўся адразу на 354-ы радок.

Трэба адзначыць, што БДУ палпае свае пазіцыі ў прэстыжным міжнародным рэйтынгу чацвёрты год запар. У 2013 годзе ён знаходзіўся на 551-м месцы, у 2014-м — на 491-м, у 2015-м размясціўся ў групе ВНУ, якія займалі 421—430 пазіцыі.

Рэйтынг QS грунтуецца на аналізе звестак аб вышэйшай навучальнай установе. Ацэньваюцца такія паказчыкі, як індэкс цытавання навуковых работ за пяць апошніх гадоў, суадносіны колькасці выкладчыкаў і студэнтаў, колькасць замежных студэнтаў і выкладчыкаў, вынікі апытання экспертаў (акадэмічная рэпутацыя) і працадаўцаў.

Акрамя Белдзяржуніверсітэта, у рэйтынг QS з беларускіх ВНУ

трапіў толькі Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт: ён знаходзіцца ў групе 701+.

У верхняй частцы табліцы традыцыйна дамінаюць універсітэты ЗША і Вялікабрытаніі. На першым месцы ў абноўленым рэйтынгі размясціўся Масачусецкі тэхналагічны інстытут (ЗША), за ім ідуць Стэндфардскі і Гарвардскі ўніверсітэты (ЗША). Кембрыджскі ўніверсітэт (Вялікабрытанія) размясціўся на чацвёртай пазіцыі, а Каліфарнійскі тэхналагічны інстытут — на пятай. Аднак, як адзначаюць складальнікі рэйтынгі, хуткі рост дэманструюць навукальныя ўстановы Азіі. Так, у топ-15 увайшоў Нацыянальны ўніверсітэт Сінгапура.

У рэйтынг QS 2016 года ўключаны ўніверсітэты з 80 краін. Сярод 200 найлепшых ВНУ прадстаўлены ўстановы з 34 краін, уключаючы ЗША, Вялікабрытанію, Расію, Бразілію, Францыю, Канаду і іншыя.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

■ Май на ўвазе

Усе — на кірмаш!

Фізасобам выдзеляць месца для продажу сельгаспрадукцыі

У Мінску да восеньскіх кірмашоў ужо гатовыя. Усім, хто хоча прадаць сваю садавіну і агародніну, у сталіцы дадуць каля 5,5 тысячы месцаў. Толькі на рынках сталіцы для фізічных асоб ужо маецца 3 тысячы месцаў для рэалізацыі сельгаспрадукцыі. Астатнія месцы выдзеляць дадаткова. Таксама згодна з рашэннем Мінгарвыканкама гэтай восенню ў перыяд масавага збору ураджаю і нарыхтовак фізічным асобам і фермерскім гаспадаркам будзе прадастаўлена магчымасць гандляваць з аўта на 195 пляцоўках, размешчаных у раёнах горада. А гэта дадаткова яшчэ каля 1 тысячы месцаў.

Акрамя таго, у Мінску працуюць 15 рынкаў, на якіх сельгаспрадукцыю разам з юрасобамі і індывідуальнымі прадпрымальнікамі могуць прадаваць і сялянскія, фермерскія гаспадаркі, а таксама фізасобы, што

маюць лішкі вітаміннай прадукцыі з уласных участкаў. Пры гэтым з аўто магчыма рэалізоўваць яе на пяці рынках — Камароўскім, у Ждановічах, Чыжоўскім, ва Уруччы і «Ракаўскім кірмаш». Так, на Чыжоўскім рынку паводле эксплікацыі выдзелена 37 машына-месцаў. На Камароў-

скім рынку з аўтамашын продаж дазволены на пляцоўцы ў 10 месцаў. Таксама месца для рэалізацыі жывой рыбы ў сувязі з сезоннай незапатрабаванасцю часова перадалі пад продаж сельгаспрадукцыі. А гэта яшчэ 10 месцаў для фізічных асоб.

Начальнік упраўлення гандлю і паслуг Мінгарвыканкама Ніна ЕМЯЛЬЯНАВА адзначыла, што на ўсіх рынках горада пенсіянерам і інвалідам месцы для продажу сельгаспрадукцыі (да 20 кг) прадастаўляюцца бясплатна. На Камароўскім рынку штодзень каля 40 месцаў выкарыстоўваецца гэтай катэгорыяй грамадзян. На рынку ў Ждановічах маецца 369 машына-месцаў, з якіх ад 100 да 150 незапатрабаваны штодзень.

Ілья КРЫЖЭВІЧ.
kryzhevich@zviazda.by

ФАКТЫ

СТВАРЫ ПРАЕКТ МУЗЕЯ ПАЖАРНАЙ СЛУЖБЫ

Працаваць над яго дызайнам прапануюць «з агеньчыкам»

Мінскае абласное ўпраўленне МНС абвясціла конкурс на найлепшую мастацкую канцэпцыю стварэння Музея гісторыі пажарнай службы Мінскай вобласці, на найлепшы дызайн-праект.

У распараджэнні творчых людзей будзе памяшканне з цаглянымі сценамі пэўных памераў. Ад крэатыўных распрацоўшчыкаў праекта чакаюць нечаканых, нават шакіруючых (у добрым сэнсе гэтага слова) рашэнняў, дызайнерскіх задум, якія вобразна і ярка адлюструюць гісторыю пажарнай службы Міншчыны. У абласным упраўленні МНС кажуць, што будуць рады, калі ўдзельнікі конкурсу зробіць акцэнт на высокія інфармацыйныя тэхналогіі, гульні з прасторай, святлом і гукам. Творчыя работы ў любым выкананні прымаюцца да 20 верасня на электронны адрас minobl@mchs.gov.by. Самае галоўнае: найлепшы праект на погляд членаў журы атрымае сур'ёзнае грашовое заахвочванне.

НОВЫЯ ЛЯСЫ НА ПЛОШЧЫ 5 ТЫСЯЧ ГЕКТАРАЎ

З другой паловы верасня лягасы краіны прыступяць да пасадкі лесу на ўчастках, якія былі пашкоджаны вятрамі і іншымі стыхійнымі бедствамі.

— Зараз спецыялісты лясной гаспадаркі занятыя аглядам лесаек, іншымі словамі, ідзе праверка правільнасці высечак і расчысткі, — паведамілі ў прэс-службе Міністэрства лясной гаспадаркі. — Распрацаваны графікі правядзення апрацоўкі глебы пад пасадку лясных культур і лесааднаўлення. Восенню плануецца пасадзіць новы лес на тэрыторыях, пашкоджаных у выніку вятроў і снегаломамі, на плошчы звыш пяці тысяч гектараў.

ПАДЗЕІ

ТЫ «РЫБАЧКА», Я «РЫБАК»...

Хаўруснікі «злавілі» сабе артыкул

У Гомелі на возеры-затоцы ракі Сож дзяржінспектары затрымалі жыхара абласнога цэнтра, які браканьерыў пры дапамозе сетак, і яго хаўрусніцу.

У той час як мужчына арудаваў сеткамі ў вадаёме, жанчына з літаром сачыла за наваколлем. Браньераў заўважылі рыбакі і паведамілі пра іх дзяржінспектарам. Злоўлення з даказамі віны, парушальнікі прызналі сваю віну. Трыма сеткамі яны паспелі вылавіць 25 кілаграмаў рыбы. Буіны незаконны ўлоў стаў падставай для завядзення ў дачыненні да гамяльчан крымінальнай справы. У якасці пакрыцця нанесенай прыродзе шкоды ім давядзецца выплаціць 4158 рублёў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ШПАЛЕРЫ З ЗАНІЖАНЫМ КОШТАМ МЯЖУ НЕ ПРАЕХАЛІ

Няўдалай аказалася спроба імпарцёра знізіць мытную плацяжы больш чым на 14 тысяч беларускіх рублёў.

Грузавы аўтамабіль «Рэно» накіроўваўся з Літвы на мытную тэрыторыю ЕАЭС праз пункт пропуску «Беняконі» Гродзенскай рэгіянальнай мытні з таварам «камлектуючыя сістэмы кандыцыянавання паветра» і «шпалеры». Супрацоўнікі аддзела па барацьбе з кантрабандай і адміністрацыйнымі мытнымі правапарушэннямі правярылі і аказалася, што кошт больш чым 1 тысячы рулонаў шпалер занізілі ў дакументах у 2,5 раза.

— У выніку замест зніжэння мытных плацяжоў шпалеры коштам больш за 59 тысяч рублёў сталі прадметам адміністрацыйнага правапарушэння, і іх далейшы лёс вырашыць суд, — паведаміла прэс-сакратар Гродзенскай рэгіянальнай мытні Юлія РАМАНЮК.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@zviazda.by

■ Вынікі і высновы

ЗАЦВЯРДЖАЛІ ЕАЭС І ЗМАГАЛІСЯ З КАРУПЦЫЯЙ

10 знакавых законапраектаў, прынятых дэпутатамі пятага склікання

Чатыры гады — жыццё аднаго парламенцкага склікання. За гэты час дэпутаты адстойваюць інтарэсы сваіх выбаршчыкаў, завязваюць і развіваюць кантакты з замежнымі парламентамі і, што самае галоўнае, — разглядаюць і прымаюць законапраекты. За чатырохгадовы парламенцкі цыкл дэпутаты Палаты прадстаўнікоў пятага склікання прынялі каля дзвюх соцень законапраектаў, а яшчэ ратыфікавалі больш за дзвесце міжнародных дагавораў. Некаторыя праекты законаў мелі ці тэхнічны, ці даволі вузкі характар, таму не асабліва абмяркоўваліся ў грамадстве. Іншыя ж — наадварот. За або супраць іх прыняцця збіраліся подпісы, пра іх выказваліся палітыкі і проста вядомыя людзі. Прапануем угадаць 10 найбольш рэзанансных і грамадска значных законапраектаў апошніх гадоў.

1. Закон «Аб дзяржаўных дапамогах сем'ям, што выходзяць дзяцей»

Быў прыняты ў самым канцы 2012 года і ўступіў у сілу ўжо праз некалькі дзён — 1 студзеня 2013 года. Дакумент «прывязаў» памер грашовай дапамогі на дзіця да трох гадоў да сярэдняй зарплаты па краіне. Раней памер дапамогі быў прывязаны да бюджэту пражыткавага мінімуму. У выпадку зніжэння сярэднямесячнай зарплаты дапамога на дзіця ва ўзросце да 3 гадоў не памяншаецца. Затое яна можа вырасці — пасля нараджэння другога дзіцяці.

2. Дапаўненні і змены ў Закон «Аб сродках масавай інфармацыі»

Уступіў у сілу 1 студзеня 2015 года. Галоўная навацыя прынятага парламентарыя праекта закона ў тым, што да СМІ аднесены любыя інфармацыйныя рэсурсы, якія распаўсюджваюцца праз інтэрнэт і якія змяшчаюць інфармацыйныя паведамленні або матэрыялы. Новая рэдакцыя закона надзяліла інтэрнэт-рэсурсы правамі і абавязкамі сродкаў масавай інфармацыі. Пры гэтым ніякіх дазвольных працэдур, у тым ліку дзяржаўнай рэгістрацыі, для такіх рэсурсаў не патрабуецца.

Згодна з дапаўненнямі і зменамі, уладальнік сайта павінен будзе кантраляваць не толькі інфармацыю, што публікуецца яго рэдакцыяй, але і паведамленні, якія размяшчаюцца на інфармацыйным рэсурсе карыстальнікамі. Так, уладальнікі тых жа сайтаў абавязаны не дапускаць выкарыстання іх інфармацыйных рэсурсаў для распаўсюджвання інфармацыі, змест якой супярэчыць патрабаванням закона аб СМІ.

3. Ратыфікацыя Дагавора аб Еўразійскім эканамічным саюзе

Ратыфікацыя гэтага дакумента сама па сабе сур'ёзны крок, а да таго ж дакумент паступіў на разгляд дэпутатаў у няпросты час. Якраз тады, калі Расія вырашыла правярнуць «падатковы манеўр» у нафтавай сферы, у выніку якога наша дзяржава рызыкавала страціць больш за мільярд долараў. Пачаліся перамовы. У нашай краіне ўвязалі ратыфікацыю Дагавора аб ЕАЭС з урэгуляваннем тых пытанняў, што ўзніклі ў сувязі з падатковым манеўрам у суседзях. У выніку 9 кастрычніка 2014 года дагавор быў ратыфікаваны.

Фота Надзеі БУЖАЊ.

4. Закон «Аб барацьбе з карупцыяй»

Ён быў вынесены на грамадскае абмеркаванне ў жніўні 2014 года, прыняты ў другім чытанні ў чэрвені 2015-га, а ўступіў у сілу 24 студзеня гэтага года. Пра яго выказваліся не толькі самі прадстаўнікі ўлады, грамадскія актывісты, але і звычайныя людзі. У выніку прапановы былі сабраны, прааналізаваны, а некаторыя і ўлічаны.

Новы закон аб барацьбе з карупцыяй забараняе прызначаць на кіруючыя пасады асоб, звольненых па абставінах, якія дыскрэдытуюць (да заканчэння пяці гадоў пасля такога звальнення), а таксама прымаць на дзяржслужбу асоб, якія раней учынілі цяжкае або асабліва цяжкае злачынства супраць інтарэсаў службы або злачынства, звязанае з выкарыстаннем службовай асобай сваіх службовых паўнамоцтваў (бестэрмінова). Акрамя гэтага, чыноўнікам забаранілі весці сямейны бізнес. Палажэнні дакумента прадугледжваюць пазбаўленне службовых асоб-карупцыянераў пенсій за выслугу гадоў — ім будучы выплачвацца толькі пенсіі па ўзросце.

5. Змены ў Выбарчы кодэкс

Былі ўнесены ў 2013 годзе. Рэдакцыя выбарчага заканадаўства грунтвалася на вопыце мінулых выбарчых кампаній і рэкамендацыя міжнародных назіральнікаў. Па-першае, новаўвядзенні змяняюць фінансаванне выбарчых кампаній кандыдатаў. Раней для публікацыі перадвыбарных лістовак кандыдатам з бюджэту выдзялялася пэўная сума грошай. Цяпер яна перадаецца не кандыдатам, а выбарчым камісіям. На думку распрацоўшчыкаў, такім чынам выбаршчыкі гарантавана атрымаюць поўную інфармацыю пра ўсіх кандыдатаў. Калі ж кандыдат жадае выдаць уласныя лістоўкі, яму дазваляецца сфарміраваць свой індывідуальны выбарчы фонд. Па-другое, выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў цяпер могуць праходзіць толькі ў адзін тур. Па-трэцяе, забараняецца агітацыя за байкот выбараў. Па-чацвёртае, у заканадаўстве з'явілася норма, згодна з якой у сваіх біяграфічных звестках грамадзянін, які балатуецца кандыдатам у дэпутаты, павінен падаць звесткі пра ранейшую судзімасць, калі яна была.

6. Змены і дапаўненні ў некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях прадпрыемальніцкай дзейнасці і падаткаабкладання (прыняты 16 снежня 2013 года)

Галоўнае новаўвядзенне, якое найбольш абмяркоўваецца нават і сёння, — транспартны падатак. Памеры дзяржпошліны на транспарт, якую ўвялі ў краіне з 1 студзеня 2014 года, супастаўныя з замежнымі аналагамі. Пошліна плаціцца за выдачу дазволу на допуск транспартнага сродку да ўдзелу ў дарожным руху. Атрыманая сродкі накіроўваюцца ў рэспубліканскі і мясцовы бюджэты ў суадносінах 50/50. Іх прызначэнне — фінансаванне работ па будаўніцтве і рэканструкцыі дарог. Сума падатку змяняецца ў залежнасці ад дазволенай максімальнай масы аўтамабіля і складае ад 3 да 10 базавых велічынь за легкавік.

7. Новая Ваенная дактрына

Асноўнае адрозненне новай рэдакцыі дактрыны ад мінулай — дабаўлены новы раздзел, прысвечаны акрэсленню асноўных паняццяў, а таксама і абарончому сектару эканомікі. Так, тлумачыцца, што такое «буйнамаштабная вайна», «лакальная вайна», «незаконнае ўзброенае фарміраванне», «абаронная інфраструктура», «абаронны сектар эканомікі», «перыяд нарастання ваеннай пагрозы», «рэгіянальная вайна», «стратэгічнае стрымліванне», уведзены тэрмін «гібрыдная вайна» (вядзецца не толькі зброй, колькі сіламі палітычнай прапаганды, тэрору, дэзынфармацыі і эканамічнага ціску на праціўніка). Яшчэ адзін новы раздзел прысвечаны абароннаму сектару эканомікі і ваенна-тэхнічнаму супрацоўніцтву.

Новая Ваенная дактрына больш дэталёва і комплексна раскрывае мэты і напрамкі ваеннай палітыкі нашай краіны, ацэньвае ваенна-палітычнае становішча вакол Беларусі і ў свеце. На аснове гэтага ўдакладняюцца і погляды на вызначэнне знешніх і ўнутраных ваенных небяспек для Беларусі.

8. Кодэкс аб культуры

Гэты ўнікальны дакумент прыняты ў другім чытанні ў чэрвені, нядаўна яго падпісаў кіраўнік дзяржавы. На постсавецкай прасторы

аналагаў такому кодэксу няма. Кодэкс грунтуюцца на дзейных нормах законаў аб культуры, бібліятэчнай справе, народным мастацтве і народных промыслах, творчых саюзах і творчых работніках, кінематаграфіі, музеях і музейным фондзе, ахове гісторыка-культурнай спадчыны.

Дакументам замацавана абавязковасць перадачы ў дзяржуласнасць прафесійна і выпадкова выяўленых археалагічных артэфактаў. Кодэкс змяшчае забарону грамадзянскага абарачэння археалагічных артэфактаў на тэрыторыі Беларусі, за выключэннем іх набыцця, продажу, дарэння, абмену дзяржаўнымі музеямі і навуковымі арганізацыямі. Спрашчаецца парадак прыняцця некаторых кіраўнічых рашэнняў пры ажыццяўленні музейнай, бібліятэчнай дзейнасці і аховы гісторыка-культурнай спадчыны.

9. У Крымінальны кодэкс, Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях і Працэсуальна-выканаўчы кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях увялі пакаранне за жорсткае абыходжанне з жывёламі

Раней за жорсткае абыходжанне з жывёламі, якое стала прычынай іх смерці або калецтва, а таксама за іх катаванне ў нашай краіне існавала толькі адміністрацыйная адказнасць. Так, у якасці пакарання прадугледжваўся штраф ад 10 да 30 базавых велічынь (адна базавая велічыня сёння складае 18 рублёў) або адміністрацыйны арышт. Цяпер гэтае злачынства караецца грамадскімі работамі, або штрафам, або папраўчымі работамі на тэрмін да аднаго года, або арыштам. Але за тое ж дзеянне, учыненае паўторна або групай асоб, можна атрымаць пакаранне ў выглядзе арышту, або абмежавання волі на тэрмін да аднаго года, або пазбаўлення волі на той жа тэрмін. Абаронцы жывёл лічаць, што і гэта пакаранне недастатковае. У той жа час заканадаўцы зрабілі сур'ёзны крок у тым, што тычыцца абароны нашых меншых братоў.

Не так даўно, дарэчы, грамадскае абмеркаванне прайшоў праект асобнага закона «Аб абыходжанні з жывёламі». Сёння ён знаходзіцца ў Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па жыллёвай палітыцы і будаўніцтве і рыхтуецца да першага чытання. Над ім папрабуюць ужо дэпутаты новага склікання.

10. Закон «Аб альтэрнатыўнай службе»

Яго асноўныя палажэнні ўступілі ў сілу 1 ліпеня гэтага года. Новы закон дазваляе групе ваеннаабавязаных беларусаў замест воінскай службы займацца грамадска-карыснай працай. Альтэрнатыўна адслужыць могуць толькі тыя маладыя людзі, якія праз рэлігійныя перакананні не могуць прымаць прысягу і насіць зброю. Яны змогуць праходзіць службу ў арганізацыях аховы здароўя, сацыяльнай сферы, жыллёва-камунальнай, сельскай і лясной гаспадаркі, у арганізацыях, якія займаюцца добраўпарадкаваннем тэрыторый, будаўніцтвам і рамонтам дарог і чыгуначных шляхоў, акрамя таго, такія грамадзяне могуць прыцягвацца да ўдзелу ў ліквідацыі наступстваў надзвычайных сітуацый прыроднага і тэхнагеннага характару. Для асоб з вышэйшай адукацыяй тэрмін службы складзе 24 месяцы, без вышэйшай адукацыі — 36 месяцаў.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

○ У тэму

«ДЗЯКУЙ, ШТО НЕ ХАВАЛІСЯ АД ПРАБЛЕМ»

Мы пацікавіліся ў чытачоў «Звязды», якія з законапраектаў, прынятых дэпутатамі пятага склікання, імі ўспамінаюцца ў першую чаргу.

Станіслаў КНЯЗЕУ, рэктар Міжнароднага ўніверсітэта «МІТСО», доктар юрыдычных навук, прафесар:

— Заканатворчасць — вельмі сур'ёзная праца. Усе прынятыя законапраекты накіраваны на развіццё краіны, на павышэнне дабрабыту людзей. Трэба сказаць «дзякуй» дэпутатам за іх працу, за тое, што не хаваліся ад праблем нават у такі нялёгкі час.

Вячаслаў ДАЊІЛОВІЧ, дырэктар Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук:

— Запомнілася тое, што заканадаўства было ўдасканалена ў галіне аховы археалагічных аб'ектаў, што вельмі важна. Напрыклад, былі ўстаноўлены штрафныя санкцыі для чорных капальнікаў.

Пётр КІСЯЛЁў, начальнік аддзела інфармацыі і сувязі ў грамадскасцю Генеральнай пракуратуры:

— Прыняты дэпутатамі пятага склікання Закон «Аб барацьбе з карупцыяй» будзе садзейнічаць удасканаленню барацьбы з гэтым злачынствам, паколькі ў ім улічаны ўсе напрацоўкі мінулых гадоў, а таксама прынятыя неабходныя меры па выкараненні недахопаў, якія меліся. Наша заканадаўства ў гэтай сферы з'яўляецца найбольш дасканалым сярод краін Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Ужо сёлета адзначылася станоўчая тэндэнцыя па скарачэнні колькасці карупцыйных злачынстваў.

Валянцін ЦАХМЕЙСТАР, дырэктар Рэспубліканскага саюза турыстычных арганізацый:

— Праца дэпутатаў пятага склікання запомнілася ў першую чаргу канструктыўным супрацоўніцтвам з Пастаяннай камісіяй Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па ахове здароўя,

фізічнай культуры, сямейнай і маладзёжнай палітыцы. Мы разам працавалі над унясеннем паправак у Закон «Аб турызме» — абмяркоўвалі розныя прававыя нюансы з дэпутатамі, прадстаўнікамі Міністэрства спорту і турызму. Такім чынам, адчуваю поўную задаволенасць працай дэпутатаў пятага склікання.

Вадзім ЗАРУБА, першы сакратар раённай арганізацыі БРСМ:

— Як кіроўцу мне запомнілася ўвядзенне дзяржаўнай пошліны на транспарт. Таксама магу назваць Кодэкс аб культуры. **Аляксей ДЗЕРМАНТ, навуковы супрацоўнік Інстытута філасофіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі:**

— Вылучыў бы ў якасці магістральнага прававога акта ў сферы культуры Кодэкс аб культуры. Гэта сапраўды спроба фарміраваць новае азначэнне культуры. Прыняцце Кодэкса сведчыць аб прагрэсіўнай заканадаўчай дзейнасці.

■ 50+: Жыць цікава

«І МЫ ЎСЕ ТАКІЯ СВАЕ!»

У нашай герані ў самых розных гарадах былога Савецкага Саюза ёсць каму патэлефанаваць і ў каго спыніцца

Калі спытаць 65-гадовую Наталлю Хлапкову з Мінска, чым запоўнена яе жыццё, яна адкажа, не задумваючыся: «Сустрэчамі з сябрамі. У мяне іх вельмі шмат! Ну, і вучобай, вядома». Гэта зусім не значыць, што ёй няма чаго рабіць. Ёсць сям'я, муж, унучка, сад-агарод... Але яна ўжо даўно навучылася планаваць свой час — трое дзяцей, жаданне займацца любімымі справамі прымусілі.

напрыклад, іх раней не казалі, — тлумачыць яна. — Ніколі не думала пра сябе, што харошанькая. І адзявалася вельмі сціпла: я са звычайнай сям'і, бацькам было цяжка нас, дзяцей, гадаваць. Затое цяпер адрываюся! Люблю прыгожа апранацца, пераважна ў тое, што зрабіла сваімі рукамі. Ах, вотна раблю падарункі... І раздаю кампліменты: дзяўчынцы на аўтобусным прыпынку, сталай жанчыне з добрай стрыжкай... Не магу прамаўчаць, калі бачу нешта прыгожае».

лася ў Далёкаўсходнюю ваенную акругу, куды таго размеркавалі як ваеннага. Так яны з двухмесячным дзіцем апынуліся на Чукотцы. Пражылі там 4 гады.

Наталля смяецца, што паехала туды ў «поўным узбраенні»: яшчэ ў школе навучылася шыць, вязаць і нават сталярнай і слясарнай справае! У інстытуце (вучылася яна ў наргасе, як тады называлі цяперашні Беларускі дзяржаўны эканамічны ўніверсітэт) Наталля адначасова з вучобай на эканамічным факультэце скончыла двухгадовы факультэт фотажурналістыкі. Гэта вельмі ёй потым спатрэбілася. Таму што працы для жанчыны ў дывізіёне не было амаль ніякай. Яна ўмудрылася там папрацаваць прачкай (з гэтага запісу пачынаецца яе працоўная кніжка), кухарам, планшэтысткай, тэлефаністкай. А потым заняла самую высокую ў дывізіёне пасаду для жанчыны — стала пісарам сакрэтнага справаводства. І ўзялі яе туды толькі таму, што яна ўмела фатаграфавала. Так што факультэт фотажурналістыкі вельмі нават спатрэбіўся!

«Далей, мама, вучыся сама...»

Летась Наталля пайшла вучыцца ва Універсітэт трэцяга ўзросту. «Сын навучыў мяне карыстацца планшэтам і асновам работы на камп'ютары і сказаў: далей, мама, вучыся сама. Вось я і пайшла, каб стаць «прасунутай» карыстальніцай, — кажа суразмоўца. — Калі стала разбірацца ў камп'ютары, тут жа адшукала ў сацыяльных сетках усіх былых аднакурснікаў, ранейшых таварышаў па службе ў Далёкаўсходняй ваеннай акрузе, наогул усіх знаёмых. І мы ўсе такія свае!..

Памятаецца, калісьці мы, піянеры, займаліся перапіскай з сябрамі з іншых гарадоў і нават краін? Лістоў чакалі тыднямі! А цяпер я ліст напісала, электроннай поштай яго адправіла, і ён у тую ж хвіліну дастаўлены адрасату!»

«Хіба ж гэта не выдатна?! — не стамляецца захапляцца Наталля. — А колькі існуе магчымасцяў вучыцца! Тыя ж каналы Youtube могуць навучыць чаму заўгодна. Пры гэтым нават неабавязкова ведаць мову, проста глядзі відэа і вучыся на жывым прыкладзе! Я там убачыла выдатных партугалак, якія практыкуюць шыццё з абрэзкаў, выдатных вязальшчыц з Вялікабрытаніі...»

«Для адносін лепш, каб у кожнага былі свае захапленні»

Наталля вельмі рада, што ў Мінску ёсць Універсітэт трэцяга ўзросту. «У мяне ёсць сяброўкі, у якіх надта звужылася кола інтарэсаў пасля выхаду на пенсію: толькі дом, толькі сям'я! — тлумачыць Наталля. — Але ж нават унукам, калі яны падраслі, мы ўжо не настолькі патрэбны. У іх ужо свае інтарэсы. І з мужам адносінны, калі дзеці ўжо сышлі з дому, таксама могуць мяняцца. Бывае, людзі ўсё жыццё разам пражылі, а адно аднаго па-сапраўднаму і не ведаюць. І тады жыццё побач на пенсіі можа стаць выпрабаваннем. Некаторыя нават разыходзяцца: «Гэта не той чалавек, за якога я выходзіла калісьці замуж!»

Я лічу, для адносін лепш, каб у кожнага былі нейкія свае захапленні, хобі, каб кожны быў чымсьці заняты. Інакш пачынаеш адчуваць сябе нейкім непрыкаяным. Таму трэба знайсці сабе любімы занятак. Напрыклад, успомніць, што вам калісьці падабалася, але не было часу займацца гэтым.

У мяне адзін сябар пачаў на пенсіі фатаграфавала. Ва Універсітэце трэцяга ўзросту я сустрэлася з 70-гадовай жанчынай, якая стала вывучаць англійскую мову. Здавалася б, навшта яна ёй? Але ў яе ёсць сваякі ў Польшчы, яна да іх ез-

КАРЫСНАЯ ПАРАДА... ад Наталлі Хлапковай

Гэта тычыцца ўсіх людзей ва ўзросце і тых, хто мае хронічныя захворванні. Няхай у вашым пашпартце заўсёды ляжыць спіс лекаў, якія вы прымаеце, калі вам становіцца дрэнна, а таксама — спіс рэчаў, на якія ў вас алергія. У выпадку непрадбачаных сітуацый гэтыя звесткі дазваляць грамадзтва аказаць вам неабходную дапамогу.

дзіць у госці. Польшкую мову ведае, але хоча пачаць размаўляць з моладдзю па-англійску! А які выдатны 85-гадовы мужчына быў у нашай групе, дзе мы вучыліся карыстацца камп'ютарам! Доктар навук, светлая галава. Ужо дрэнна бачыць, дрэнна чуе, але не здаецца! Ён са мною побач на занятках сядзеў...»

Валанцёрства — гэта выдатна!

Ва Універсітэце трэцяга ўзросту Наталля, апроч іншага, узначаліла групу валанцёраў,

якія працуюць у некамерцыйным праекце «Кнізе — другое жыццё». Яны заклікаюць мінчан апускаць кнігі, якія калісьці былі набытыя, прачытаныя і цяпер без карысці пыляцца на паліцах, у спецыяльныя зялёныя кантэйнеры, расстаўленыя па ўсім Мінску. Затым валанцёры гэтыя кнігі разбіраюць, сартуюць па тэматыцы і перадаюць у розныя сацыяльныя арганізацыі: інтэрнаты, дзіцячыя дамы, прытулкі, дамы састарэлых, балныцы.

— Я заўсёды шмат чытала, але дзякуючы валанцёрству столькі новых аўтараў адкрыла для сябе! — захапляецца Наталля. — Валанцёрства — гэта выдатна. Мы займаемся важнай працай, і я адчуваю сябе патрэбным чалавекам. І сама многа атрымліваю, шмат чытаю — да бібліятэкі ж не заўсёды дойдзеш. А з якімі цікавымі людзьмі даводзіцца сустракацца!..»

P.S. Вось такое насычанае жыццё ў нашай суразмоўцы. Сумаваць сапраўды не даводзіцца! А для таго каб быць у гушчы сяброў і падзеяў, у яе ёсць некалькі сакрэцікаў, якія на самой справе зусім і не сакрэты. Яны простыя, і, у прыныце, мы ўсе іх ведаем, але не ва ўсіх атрымліваецца так жыць. А трэба ўсяго толькі цікавіцца чымсьці і кімсьці. І яшчэ — шмат аддаваць. Не шкадаваць часу, каб навучыць нечому карыснаму або цікаваму іншых. І аддача гарантавана!

Святлана БУСЬКО.

busko@viazda.by

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА і з архіва герані

Пра гаючую сілу мандалы

— Калі чую, што камусьці сумна, заўсёды дзіўлюся. Я вельмі люблю рукадзельнічаць. Нават у балныцы брала з сабой ніткі і вязаала, — распавядае Наталля. — Памятаю, у нас у палаце была адна жанчына — такі ныйці! Ёй усё было дрэнна. Тады я выкарыстала правараны метады. Кажу: пайшлі пагуляем (справа была летам). Недалёка ад балныцы была прамтаварная крама. Мы пайшлі туды, купілі кручок, ніткі, я папрасіла мужа прывезці з дому некалькі часопісаў... І яна звязала круглую сурвэтку (цяпер такія называюць мандаламі). Мы яе павесілі на акно на круглым дрэце (таксама муж мой прывёз)... І, ведаеце, гэтая жанчына «адышла». Яна перастала ныць! Так што рукадзельле валодае вялікай сілай! Але трэба, каб нам самім падабалася тое, што выходзіць з нашых рук.

Дарэчы, знаёмых мастак такой жа думкі. Неяк параіў, калі на душы цяжка, узяць у рукі фарбы і, калі не ўмееш маляваць, проста рабіць рознакаляровыя мазкі на паперы, выплюхаючы такім чынам свае эмоцыі. І арт-тэрапеўты ў адзін голас кажуць, што часам палёгка ад душэўных пакут ляжыць літаральна «на кончыках нашых пальцаў»...

«Не магу прамаўчаць, калі бачу нешта прыгожае»

Наталля Хлапкова любіць гаварыць людзям, нават незнаёмым, кампліменты. «Мне,

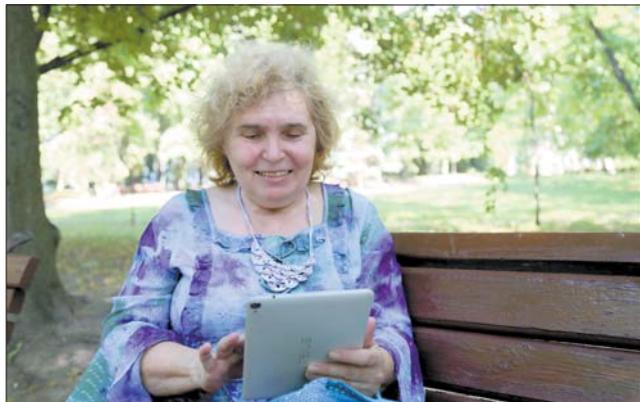

У 65 гадоў ёй і самой хочацца зрабіць камплімент — такой маладжавай, падцягнутай, стильнай, а самае гаўнонае — добрамыслівай і ўсмешлівай.

— Мне хочацца і падабаецца выглядаць маладзей, — смяецца Наталля. — Справа ў тым, што я трэцяе сваё дзіця — сына — нарадзіла ў 39 гадоў. І мне трэба было «выглядаць». Не хацелася, каб прымалі за яго бабулю. У нас ужо было двое дзяцей, але да ўнукаў было яшчэ далёка... А нам з мужам захацелася кагосьці маленькага. Вось і адважыліся! Цяпер сын ужо закончыў універсітэт, працуе праграмістам...

Першы запіс у працоўнай кніжцы пасля інстытута — прачка

Дарэчы, у Наталлі другі муж. З першым не атрымалася, хоць з яго сваякамі яна прасябрала ўсё жыццё. А ў маладосці разам з ім адправі-

ДАРЭЧЫ

Для чаго патрэбны камп'ютар пенсіянеру?
— для аплаты камунальных паслуг анлайн (замест стаяння ў чэргах на пошце);
— для анлайн-пакупак (не трэба насіць цяжкія сумкі прадуктаў);
— для перапіскі (замест папяровых лістоў);
— для чытання газет і часопісаў у электронным варыянце;
— для стварэння фотаальбома, апрацоўкі і друку фотаздымкаў;
— для праслухоўвання музыкі і прагляду фільмаў;
— для прагляду тэлевізійных перадач без рэкламы (замест тэлевізара);
— для дадатковага заробку да пенсіі з дапамогай інтэрнэту;
— для займальнага гульні ў хвіліны адпачынку;
— для больш таннай сувязі са сваякамі і сябрамі (замест тэлефона).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 13 октября 2016 года проводит

11-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
173	Грузовой КраЗ-255 ш. 541316 дв. 1971 1985 г. 4 кат. 54 022 км	г. Береза, в/ч 23324	4200,00	420,00
174	Седельный тягач КраЗ-260В ш. 541178 дв. 952958 1986 г. 4 кат. 3 854 км	г. Береза, в/ч 23324	6900,00	690,00
175	Автошасси Урал-375А ш. 341482 дв. 19176 1980 г. 5 кат. 9 645 км	н.п. Лесная, в/ч 52215	2800,00	280,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 06 октября 2016 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 03 октября 2016 года.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3-х банковских дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5-ти банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10-ти банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли — р/с 3012244970018 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр. Машерова, 29, код 153001739, российский рубли — р/с 3012107883087 в Центре банковских услуг №701, ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код 369, УНН 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 3011181010000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. Без НДС.

Справки по тел.: (017) 398 07 81, факс (017) 398 07 81. Наш адрес в Интернете: www.bsk.by, auk@bsk.by.

ПРИГЛАШЕНИЕ

Унитарное предприятие
Национального олимпийского комитета Республики Беларусь
Спортивно-оздоровительный комплекс «ОЛИМПИЙСКИЙ»

проводит аукцион №109 по продаже права заключения договора аренды изолированного нежилого помещения сроком на три года

№ лота	Предмет аукциона (право заключения договора аренды), цель использования помещения	Площадь, м ²	Начальная цена продажи до дееноминации	Начальная цена продажи после дееноминации
г. Минск, пр-т Независимости, 80А				
1	Изолированное нежилое помещение № 15 на 2 этаже (под офис)	32,3	1 098 200	109,82
г. Минск, ул. Сурганова, 2				
2	Изолированное нежилое помещение № 52 на 2 этаже (под офис)	10,9	370 600	37,06

Аукцион состоится «11» октября 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Сурганова, 2а, конференц-зал. Документы на участие принимаются по «10» октября 2016 года до 17.00 включительно по адресу: 220012, г. Минск, ул. Сурганова, 2а, пом. 2, к. 40.
Документы, поданные после указанного времени, не рассматриваются. Телефоны для справок: (017) 290-49-06, 290-47-18, 290-49-11.
Интернет: www.dvs.by.

Организатор аукциона (продавец) – УП «СОК «ОЛИМПИЙСКИЙ», г. Минск, ул. Сурганова, 2а, пом. 2, к. 40.

Для участия в аукционе участник перечисляет задаток в размере 10 процентов от начальной цены заявленного лота **расчетный счет 3012208250015, ОАО «Белагропромбанк», 220036, г. Минск, пр-т Жукова, 3, МФО 153001964, УНП 101 508 270, УП «СОК «ОЛИМПИЙСКИЙ»**. Перечень и порядок подачи документов для участия в аукционе определены Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 г. № 1049.

Оплата за право заключения договора аренды осуществляется победителем аукциона разовым платежом на расчетный счет организатора аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения.

Победитель аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан возместить УП «СОК «ОЛИМПИЙСКИЙ» затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом аукциона. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) приобретает право заключения договора аренды после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона.

УП «Забудова-Автотранс» (организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества

№ Лота	Наименование Лота	Начальная цена с НДС, бел. рублей	Задаток с НДС, бел. рублей	Шаг аукциона, %
1	Полуприцеп специальный цистерна, ГОФА ALU 52, 1982 г.в.	5 558,64	55,59	5
2	Полуприцеп специальный цистерна, ГОФА ALU 54, 1983 г.в.	5 400,96	54,01	5
3	Косилка роторная навесная Л-502, инв. № 421	150	1,5	5

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Лот по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Лота в течение 10 (десяти) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Валюта торгов – белорусский рубль. Валюта платежа – белорусский рубль.

Сумма для оплаты задатка за участие в аукционе производится в белорусских рублях.

Условия оплаты приобретенного на аукционе Лота согласовываются Победителем аукциона (Претендентом на покупку) и Продавцом при заключении договора купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 12.10.2016 в 13.00 по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 4

Заявки на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 12.09.2016 по 11.10.2016.

Документы, необходимые для участия в торгах, – заявление на участие в аукционе; платежный документ с отметкой банка о внесении задатка; копии документов, подтверждающих юридические полномочия участника торгов (его представителя). Необходимые документы должны быть представлены по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, п. Чисть, ул. Заводская, 4 не позднее 16 часов 00 минут 11 октября 2016 г.

Для участия в торгах лицо, заявившее о своем участии в торгах, вносит задаток в счет обеспечения оплаты приобретаемого на торгах имущества в размере 1 процента от начальной цены имущества, выставляемого на торги.

Задаток перечисляется на следующие реквизиты: р/с 3012164225082 в ОАО «Банк БелВЭБ», код 226. Получатель – УП «Забудова-Автотранс», УНП 600468334.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них.

Победителем признается участник, предложивший наибольшую цену.

Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов согласно действующему законодательству.

Более подробную информацию можно получить у Организатора аукциона. По вопросу ознакомления с Лотом связываться по телефону: 8 029 160 11 86 в рабочие дни с 8.00 до 17.00

☎ Организатор: 8 (0176) 724 711

Уважаемые кредиторы ООО «Тадорна»!

В соответствии со ст. 56 Гражданского кодекса Республики Беларусь уведомляем Вас о том, что 09.09.2016

Обществом с ограниченной ответственностью «Тадорна» принято решение о реорганизации в форме присоединения к нему общества с ограниченной ответственностью «Тадланд».

Письменные требования кредиторов ООО «Тадорна» о досрочном прекращении или исполнении его соответствующих обязательств принимаются в течение тридцати дней с даты опубликования настоящего сообщения по адресу: 220007, г. Минск, ул. Володько, 20, каб. 57. За дополнительной информацией обращаться по телефону 8 017 223 31 73.

УНП 192536266

Управляющий ООО «Тадорна»

Уважаемые кредиторы ООО «Тадланд»!

В соответствии со ст. 56 Гражданского кодекса Республики Беларусь уведомляем Вас о том, что 09.09.2016

Обществом с ограниченной ответственностью «Тадланд» принято решение о реорганизации его путем присоединения к обществу с ограниченной ответственностью «Тадорна».

Письменные требования кредиторов ООО «Тадланд» о досрочном прекращении или исполнении его соответствующих обязательств принимаются в течение тридцати дней с даты опубликования настоящего сообщения по адресу: 220007, г. Минск, ул. Володько, 20, каб. 25. За дополнительной информацией обращаться по телефону 8 017 223 31 73.

УНП 192659198

Управляющий ООО «Тадланд»

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСА

Гомельский областной исполнительный комитет (организатор конкурса) извещает о проведении конкурса по выбору заказчика (застройщика) по строительству объекта «Односекционный 7-этажный жилой дом по ул. Рогового в городе Гомеле» (далее – конкурс)

Предмет конкурса: право выступать заказчиком (застройщиком) по строительству объекта «Односекционный 7-этажный жилой дом по ул. Рогового в городе Гомеле»

Наименование объекта строительства: «Односекционный 7-этажный жилой дом по ул. Рогового в городе Гомеле».

Участок для строительства односекционного жилого дома по ул. Рогового расположен в Центральном административном районе города Гомель.

Земельный участок для строительства объекта имеет сложившийся рельеф. На участке имеются усадебные жилые дома и строения неустановленного назначения.

Строения, попадающие в пятно застройки, подлежат сносу, инженерные сети и сооружения принять согласно техническим условиям заинтересованных организаций.

Изъятие и предоставление земельных участков выполняется в соответствии с установленным законом порядке.

Данный участок определен объектом «Проект специального назначения (регенерация) квартал жилой застройки в границах улицы Интернациональная, улицы Гагарина, улицы Пролетарская, улицы Моисеенко в городе Гомеле», разработанным открытым акционерным обществом «Институт «Гомельпроект». В границах квартала инженерные сети имеются не в полном объеме. Проектирование магистральных подводящих сетей необходимо выполнять с учетом перспективного развития квартала в границах улиц Интернациональная – Гагарина – Пролетарская – Моисеенко.

Локальное обеспечение проектируемого объекта необходимой инженерной и транспортной инфраструктурой выполнить согласно техническим условиям заинтересованных организаций. Проектирование объекта вести с учетом охранной зоны исторического центра города.

Место проведения конкурса: 246000, Республика Беларусь, г. Гомель, пр. Ленина, 2, Гомельский областной исполнительный комитет, тел. 8(0232)754622

Порядок проведения конкурса: определен Положением о порядке организации и проведения конкурсов по выбору заказчика (застройщика) по строительству многоквартирных жилых домов, за исключением жилых домов повышенной комфортности, в г. Минске и областных центрах (далее – Положение), утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 10 сентября 2013 г. № 798 (Национальный правовой Интернет-портал Республики Беларусь, 19.09.2013, 5/37805).

Конкурс проходит в два этапа.

Первый этап – предварительный квалификационный отбор.

Второй этап – конкурс по выбору заказчика (застройщика) по строительству объекта.

Дата, время и место приема заявления на участие в конкурсе и прилагаемых к нему документов: срок подачи заявлений на участие в предварительном квалификационном отборе: рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 16.00. Последний день приема заявлений на участие в конкурсе – **10 ноября 2016 г. до 16.00.**

Заявления и документы для предварительного квалификационного отбора представляются секретарю конкурсной комиссии по адресу: 246000, Республика Беларусь, г. Гомель, пр-т Ленина, 2, каб. 404, тел. (80232) 754622 в запечатанном конверте с надписью «Предварительный квалификационный отбор для участия в конкурсе по выбору заказчика (застройщика) по строительству «Односекционный 7-этажный жилой дом по ул. Рогового в городе Гомеле» «Не вскрывать!».

На конверте указывается наименование претендента.

«Образец заявления» размещен на сайте www.gomel-region.gov.by раздел «Строительство и архитектура». Претендент предоставляет следующие документы на русском языке, подтверждающие экономическое и финансовое положение претендента:

1. копия (без нотариального засвидетельствования) устава, имеющего штамп, свидетельствующий о проведении государственной регистрации;

2. бухгалтерская отчетность за последние отчетный год и период;

3. справка о коэффициентах платежеспособности претендента (коэффициент текущей ликвидности, коэффициент обеспеченности собственными оборотными средствами, коэффициент обеспеченности финансовых обязательств активами и другое), рассчитанных в установленном законодательством порядке;

4. расчеты прибыли за последние три года;

5. расчет стоимости чистых активов претендента на первое число месяца, предшествующего месяцу подачи заявления на участие в конкурсе;

6. сведения о дебиторской и кредиторской задолженностях, в том числе просроченных свыше трех месяцев, на первое число месяца, предшествующего месяцу подачи заявления на участие в конкурсе;

7. справка о задолженности по платежам в бюджет на 1 число месяца подачи заявления на участие в конкурсе;

8. справка об аудиторской проверке деятельности организации-претендента;

9. справка о платежеспособности из банка, в котором обслуживается претендент;

10. документы, содержащие сведения о возведении многоквартирных жилых домов за последние три года и сроках ввода их в эксплуатацию, заказчиком (застройщиком) по которым является претендент.

Кроме этого претендентом представляются подтвержденные документально сведения:

- о деловой репутации претендента (не менее 3-х отзывов);

- о наличии опыта работ по строительству многоквартирных жилых домов за последние три года;

- о выполнении аналогичных проектов, сопоставимых по виду и объему с объектом строительства (реализованных, нереализованных);

- об участии претендента в качестве ответчика в судебных или арбитражных процессах с указанием предмета иска за последние три года;

- о наличии наложенного ареста на имущество претендента.

Предоставление задатка на участие в конкурсе на этапе предварительного квалификационного отбора не требуется.

Предложения, представленные позже указанного срока, к рассмотрению не принимаются. Конкурсная комиссия имеет право продлить срок подачи заявлений.

Дата, время и место вскрытия конвертов претендентов предварительного квалификационного отбора

15 ноября 2016 г., 10.00, Гомельский областной исполнительный комитет, г. Гомель, пр. Ленина, 2 (1 этаж, зал заседаний)

Дата, время и место проведения предварительного квалификационного отбора

22 ноября 2016 г., 10.00, Гомельский областной исполнительный комитет, г. Гомель, пр. Ленина, 2 (1 этаж, зал заседаний)

К участию в конкурсе по выбору заказчика (застройщика) по строительству объекта допускаются претенденты, прошедшие предварительный квалификационный отбор, внесшие в установленном порядке задаток, своевременно подавшие конкурсное предложение и прилагаемые к нему документы

Подробности о предмете конкурса, состав конкурсного предложения, перечень прилагаемых к нему документов отражены в конкурсной документации. Конкурсная документация предоставляется секретарем комиссии претендентам, прошедшим предварительный квалификационный отбор, не позднее трех рабочих дней после перечисления задатка и подачи заявления на участие в конкурсе по адресу: 246000, Республика Беларусь, г. Гомель, проспект Ленина, 2, каб. 404, тел. 754622.

Задаток в сумме 2000 бел. руб. перечисляется на р/с 3015056440074 в филиале 300 ГОУ «АСБ Беларусбанк», получатель – ГУ «Гомельобстройкомплекс», адрес банка: 246050, г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, получатель: государственное учреждение «Гомельское областное управление строительным комплексом», адрес: 246050, г. Гомель, ул. Советская, 28. УНП1490321784, т./ф.: 740394, 748831.

Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в конкурсе (2 этап)

Дата, время и место приема конкурсного предложения и прилагаемых к нему документов рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 16.00.

Последний день приема заявлений на участие в конкурсе – **2 декабря 2016 г. до 13.00.** Заявления и конкурсные предложения представляются секретарю конкурсной комиссии по адресу: 246000, Республика Беларусь, г. Гомель, пр-т Ленина, 2, каб. 404, тел. (80232) 754622 в запечатанном конверте с надписью «Конкурсное предложение для участия в конкурсе по выбору заказчика (застройщика) по строительству «Односекционный 7-этажный жилой дом по ул. Рогового в городе Гомеле» «Не вскрывать!».

На конверте указывается наименование претендента.

Претендент имеет право отозвать свое конкурсное предложение до окончания срока подачи конкурсных предложений

Срок, в течение которого организатор конкурса может реализовать свое право на отказ от проведения конкурса: в любое время, но не позднее 5 (пяти) календарных дней до даты проведения заседания конкурсной комиссии по определению результатов предварительного квалификационного отбора претендентов

Дата, время и место заседания конкурсной комиссии по вскрытию конвертов с конкурсными предложениями с участием представителей претендентов:

5 декабря 2016 г., 10.00, Гомельский областной исполнительный комитет, г. Гомель, пр. Ленина, 2 (1 этаж, зал заседаний)

Дата, время и место выбора победителя конкурса по выбору заказчика (застройщика) по строительству объекта:

16 декабря 2016 г., 10.00, Гомельский областной исполнительный комитет, г. Гомель, пр. Ленина, 2 (1 этаж, зал заседаний).

Претенденту, не победившему в конкурсе, задаток возвращается в течение 5 (пяти) рабочих дней после подведения итогов по выбору победителя

Срок подписания договора на реализацию права строительства объекта, заключаемого по результатам конкурса: не позднее 20 дней со дня утверждения протокола о выборе победителя конкурса. Существенные условия последующей сделки оговариваются в планируемом к заключению договоре на реализацию права строительства объекта

Возмещение затрат на организацию и проведение конкурса (расходы по публикации извещений в средствах массовой информации, затрат на подготовку конкурсной документации и ее тиражирование, почтовые, канцелярские и другие расходы, предусмотренные законодательством) осуществляется победителем конкурса в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подведения результатов конкурса и до подписания договора на реализацию права на строительство объекта. Организатору конкурса представляются заверенные надлежащим образом копии платежных документов, подтверждающих возмещение расходов на организацию и проведение конкурса

Информация о проведении конкурса, в том числе перечень документов для предварительного квалификационного отбора, а также формы документов, предоставляемых претендентами конкурса, размещена на официальном Интернет-портале Гомельского облисполкома <http://gomel-region.gov.by>

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона)

по поручению ОАО «Миноблавтотранс» (продавец)

проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом здания специализированного для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), общей площадью 258,5 кв.м, инв. № 500/С-16432, административно-хозяйственного здания (в состав капитального строения входят: административное здание, площадка с бордюром, эстакада, 3 площадки, ограждение, колонка для воды, ворота, калитка), общей площадью 271,1 кв.м, инв. № 500/С-16430, многолетних насаждений (можжевельник обыкновенный 3 шт., рябина обыкновенная, клен остролистный, клен ясенелистый, слива 3 шт., яблоня, вишня 4 шт., ель обыкновенная 6 шт.), котла отопительного КВ-02 (б/у), станка наждачного (б/у), станка токарного (б/у), шкафа электрического ШЭВ (б/у), расположенных на земельном участке 0,2463 га с кадастровым номером 500000000007006276 по адресу: г. Минск, ул. Новаторская, 57.

Начальная цена с НДС (20%) – 325 000 бел. руб.

(в денежных единицах 2000 года – 3 250 000 000 бел. руб.).

Стоимость снижена на 50%.

Задаток 10% от начальной цены (32 500 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Предыдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звезда» от 04.08.2016 г. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится 28.09.2016 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 27.09.2016 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Лот № 1.	
Наименование (описание), местонахождение и стоимость имущества	Земельный участок с кадастровым номером 221288100016000144 площадью 0,15 га, местонахождение: Витебская область, Витебский район, Октябрьский с/с, с/т Октябрьское, уч. №68. Начальная стоимость лота 4365,10 рубля
Собственник (владелец) имущества	Мыжевских Светлана Ивановна (г. Витебск, пр-т Черняховского, 26-5-16)
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, Витебский район, Октябрьский с/с, с/т Октябрьское, уч. №68
Наличие обременений	Отсутствуют
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения Витебского района г. Витебск, ул. Комсомольская, д. 31, каб. 12 29 сентября 2016 года в 12.00
Справочная информация	Организатор торгов: ГУЮ Витоблисполкома, 210015, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, д. 10, к. 1 www.vitebskjust.gov.by , Судебный исполнитель Ходжадова Ольга Николаевна, тел. (80212) 36-32-15, МТС 375 33 399-78-13

1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством.

2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Витебского района г. Витебска: филиал №200 АСБ «Беларусбанк», код банка 150801635, р/с 3642903002661, УНП 300002505 не позднее 27.09.2016 года.

Минимальная величина первого шага – 5% стоимости каждого лота.

В соответствии с частью 6 статьи 516 Гражданского процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества

■ Здаровае харчаванне

ІЗНОЎ БУЛЬБА?

У прыярытэтах беларусаў па-ранейшаму салодкае, мучное і тлуствае

Самым здаровым спосабам харчавання прызнана, як вядома, так званая міжземнаморская дыета. Сакрэты яе даўно вядомыя: алеі, рыба і морэпрадукты, агародніна і садавіна... Далей можна і не ўдавацца ў дэталі, і так ясна, што не пра нас. Спецыялісты ўжо дакладна высветлілі ўсе нюансы штодзённага харчавання беларусаў: у першую чаргу там шмат жывёльных тлушчаў і зусім мала фруктаў ды агародніны. Прычым з агародніны мы аддаём перавагу ўсё той жа бульбе, якую ядзім і зімой, і летам, калі так багата іншай свежай расліннасці. Хоць бы ў гэты час мы паспрабавалі з мэтай прафілактыкі некаторых анкалагічных захворванняў ужываць абавязковыя для розьбы (!) пладоў і агародніны. Дык не... Ізноў бульба.

Ва ўсіх краінах спецыялісты ў галіне харчавання занепакоены сёння актыўнай рэкламай прадуктаў з высокай колькасцю солі, цукру і трансжыраваных — апошняй ёсць амаль ва ўсіх ласунках, асабліва ў тых, што з дзікунскай настойлівасцю накідаваюцца на нас з тэлеэкранаў. Нядзіўна, што Міністэрства аховы здароўя ўзялося распрацоўваць рэкамендацыі па абмежаванні такой рэкламы, бо яна ў першую чаргу арыентавана на дзяцей. Варта падкрэсліць: не забараніць наогул — немагчыма дый неабгрунтавана. Усё ж такі не будзем перагібаць. Кожны прадукт, які прадаецца ў магазінах, — не атрута. Калі дарослы або дзіця з'есць, напрыклад, чыпсы, вып'е нейкі газаваны напой, то ні адзін, ні другі не загіне. Аднак чыпсы — не прадукт здаровага харчавання. Гэта не алеі, не яблык, не капуста, не рыба і не курыца. А калі і бульба, то не сапраўды — вараная ці запечаная. Без солі. Чыпсы маюць толькі адну карысць — даюць энергію. Гэта немалаважна, але ж атрымаць яе можна і без такой колькасці солі, не ўдаючыся ў іншыя нюансы вырабу прадукту.

Буфеты ідуць па шляху жаданняў саміх вучняў, а не Міністэрства аховы здароўя. А таму падчас праверак рэгулярна высвятляецца, што з кандытарскай прадукцыяй і прысмакамі — перабор.

Наогул, каб харчавання здарова, трэба мець на ўвазе разнастайнасць — бялковую, вугляводную, тлушчавую, вітамінную... І гэта ніяк не разнастайнасць чыпсаў і шакаладных батончыкаў, гэта натуральныя прадукты, прыгатаваныя ашчадным спосабам, без непатрэбных дабавак.

Па-другое, фактычна ніхто з дарослых беларусаў не задумваецца аб тым, што дзіцячы арганізм — асабліва мікракосмас, і ставіцца да яго трэба па-асабліваму. Дакладней, асобна гатаваць! А лепей і самім есці тое, што гатуецца для дзіцяці. Піца, сасіскі, чабурэкі, смажні і г.д. — як мага радзей... Ну проста максімальна

рэдка. Дыеталагі рэкамендуюць не прывучаць дзіця да салёнага і салодкага смаку. Купляецца дзіцяці нібыта здаровы ёгурт — майце на ўвазе, што там можа быць багата цукру, а таму гэта проста ласунак. За правільна сфарміраваныя харчовыя паводзіны дзіця вам пасля будзе вельмі ўдзячна! Бо ў яго не будзе лішняй вагі, хворага страўніка і сэрца, праблем з кішэчнікам і настроем, словам, нават толькі гэта ого-го які падарунак.

І вазьміце за ўзор харчаванне ў дзіцячым садку і школе. Я ведаю нямала бацькоў, якія ганьбяць школьныя стравы і тым самым даюць зразумець сваім малым, што пюрэ з катлетай ды салата з капусты — гэта «фэ», а вось смажанка сёння, заўтра і ўчора — смаката. Не прыпадабняйцеся дзецям, якія крываць нос толькі таму, што вы прывучылі іх есці нездаровую ежу з вялікай колькасцю маянэзу і кетчупу. Вы ўжо зрабілі шкодную справу — забяспечылі дома ўдар па няспелай страўнікава-кішачнай сістэме дзіцяці, дык дайце яму хоць бы раз на дзень з'есці што-небудзь іншае... А лепей распытайце, чым сёння частавала школа ды паўтарыце на выхадных. Густ — гэта тое, што за нейкі час можна памянць. Было б жаданне.

Ва ўстановах адукацыі, у тым ліку ў дзіцячых садках, прапануецца выключна ашчаднае харчаванне. Для гатавання дзіцячых страў забаронена выкарыстанне тлустых гатункаў мяса, кансерваванай прадукцыі, вострых спецый, камбітлушчу... Не дапускаецца, вядома, вэнджанне, усё варыцца, запякаецца, гатуецца на пары. Дарэчы, ужо амаль кожная дзясятая ўстанова агульнай сярэдняй адукацыі забяспечана спецыяльнай печу, стравы ў якой не падграваюць.

Шкада, што мы не цэнім саму магчымасць ужывання дзецьмі свежапрыгатаваных страў у школах. У суседніх краінах спачатку гэтую сістэму разбурылі, але цяпер вывучаюць наш вопыт і пераконваюцца, што падвоз замарожанай ежы, якую проста разгравваюць на месцы, — мякка кажучы, зусім не тое. Нават па смакавых якасцях.

А мы тым часам паступова абнавілі матэрыяльна-тэхнічную базу харчовых блокаў, забяспечылі ўсіх гарачай вадой, прывучылі работнікаў да больш жорсткіх патрабаванняў гігіены і вытрымлівання эпідрэжыму.

Праблема застаецца пакуль са школьнымі буфетамі. Для іх устаноўле-

ны і нормы, і правілы па асартыментным пераліку, які рэкамендуе не менш адной катэгорыі прадукту, не больш другой. Напрыклад, салат і малочнай прадукцыі павінна быць «не менш за...», а булачак — «не больш за...». Аднак з апошнім пакуль не вытанцоўваецца. Буфеты ідуць па шляху жаданняў саміх вучняў, а не Міністэрства аховы здароўя. А таму падчас праверак рэгулярна высвятляецца, што з кандытарскай прадукцыяй і прысмакамі перабор. Што да піцы, смажнэў, сасісак у цесце і г.д., то іх колькасць ужо трэці год зменшана ў 2 разы. Хоць бы таму, што гэтага добра і дома ў кожнага бывае досыць. Да таго ж не будзем забывацца аб нарастанні актуальнай праблемы сучаснасці — нашы дзеці паступова прыбаўляюць у вазе. Пакуль не ў такіх маштабах, як у развітых краінах, аднак распаўсюджанасць атлусцення і ўскладненняў, з ім звязаныя, пашыраецца сярод дзяцей і падлеткаў.

Дыеталагі рэкамендуюць не прывучаць дзіця да салёнага і салодкага смаку. Купляецца дзіцяці нібыта здаровы ёгурт — майце на ўвазе, што там можа быць багата цукру.

Ідучы сёння па прадукты, звярніце ўвагу на крупы, макарону з цвёрдых сартоў пшаніцы, малочную прадукцыю (нашы дзеці амаль не ядуць тварогу!), на рыбу і яйкі, а таксама на буракі і памідоры, персікі і вінаград — сезон усё ж. Алеі набываюць розны — то сланечнікавы, то рапсавы, то кукурузны. І будзьце ўважлівымі падчас выбару прадукцыі. Паводле інфармацыі Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, у абсалютнай большасці гандлёвых аб'ектаў і аб'ектаў грамадскага харчавання санітарна-эпідэміялагічная служба рэгулярна выяўляе розныя парушэнні. Тут і парушэнне ўмоў захоўвання тавару (неналежным чынам працуе, напрыклад, халадзільнае абсталяванне), і рэалізацыя пратэрмінаванага тавару, неадпаведнасць маркіроўкі, адсутнасць дакументаў, якія пацвярджаюць якасць і бяспеку. Так што выбірайце, давярайце — але правярайце.

Святлана БАРЫСЕНКА

■ Набываем і ўжываем

Рапсавы алеі: суцэльная карысць

Харчовая каштоўнасць алеяў вызначаецца наяўнасцю ў іх поліненасычаных тлустых кіслот (ліналевай і ліналенавай), неабходных нашаму арганізму для пабудовы клетак, сінтэзы гармонаў, падтрымкі імунітэту, устойлівасці і эластычнасці сасудаў, змяншэння адчувальнасці арганізма да дзеяння ультрафіялету і радыеактыўнага выпраменьвання, яшчэ яны рэгулююць скарачэнне гладкай мускулатуры і выконваюць шмат іншых важных функцый.

У нашай краіне папулярным стаў рапсавы алеі, які пачалі актыўна вырабляць з айчынай сыравіны.

Сёлета спецыялісты Навукова-практычнага цэнтру гігіены распрацавалі інструкцыю «Аптымізацыя тлушчакіслотнага складу рацыёнаў ва ўстановах дашкольнай адукацыі», у якой рэкамендаваная частковая замена сланечнікавага алею соевым і рапсавым.

Рапсавы алеі з'яўляецца адным з найбольш ужываемых у свеце — разам са сланечнікавым і соевым. Каштоўнасць яго ў тым, што ён багаты на вітамін Е і поліненасычаныя тлустыя кіслоты, якія спрыяюць умацаванню сценак сасудаў і зніжэнню ўзроўню халестэрыну ў крыві. Доўгі час захоўвае празрыстасць і не набывае непрыемнага паху пад уздзеяннем паветра. Карысныя вартасці лепш за ўсё захоўваюцца ў шкляннай тары, у цёмным халаднаватым месцы. Па ўжыванні рапсавы алеі падобны на сланечнікавы, аліўкавы, соевы. Яго выкарыстоўваюць для запраўкі салатаў з агародніны, смажання мяса, рыбы, бульбы, гатавання марынаду, маянэзу і іншых саусаў

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29
Предмет аукциона	
Лот №1. Блок гаражей , общ. пл. 212,8 кв.м, инв. № 610/С-3384, адрес: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Герцена. Составные части и принадлежность: блок из 4 гаражей с подвалом, с диспетчерской. Земельный участок для обслуживания гаражей хранения служебного транспорта, общ. пл. 0,0138 га на праве постоянного пользования. Начальная цена с НДС 20% — 26 664,82 BYN (266 648 172 BYR)	
Лот №2. Помещение пристройки банка , общ. пл. 106,1 кв.м, инв. № 350/D-274217, адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Советская, 97/5. Начальная цена с НДС 20% — 61 844,63 BYN (618 446 304 BYR)	
Лот №3. Гараж , общ. пл. 66,7 кв.м, инв. № 420/С-311, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, пер. 1-й А. Невского, д. 3. Земельный участок, общ. пл. 0,0154 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания гаражей служебного автотранспорта. Начальная цена с НДС 20% — 13 417,33 BYN (134 173 284 BYR)	
Лот №4. Административное помещение , общ. пл. 46,5 кв.м, инв. № 500/D-7077022, адрес: г. Минск, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 7. Начальная цена с НДС 20% — 119 227,40 BYN (1 192 273 992 BYR)	
Лот №5. Административное помещение , общ. пл. 4,8 кв.м, инв. № 500/D-7077023, адрес: г. Минск, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 8. Начальная цена с НДС 20% — 12 228,46 BYN (122 284 512 BYR)	
Лот №6. 57/100 долей в праве собственности на здание магазина «Ветеран» , общ. пл. 284 кв.м, инв. № 613/С-325, адрес: Минская обл., Крупский р-н, г. Крупки, ул. Зайцева, д. 5. Земельный участок: 57/100 долей в праве постоянного пользования на участок, общ. пл. 0,0640 га предоставлены для обслуживания здания магазина «Ветеран». Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Бобр, площадь 0,0640 га. Начальная цена с НДС 20% — 79 484,93 BYN (794 849 328 BYR) . Арендатор. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by	
Лот №7. Административное здание банка , трехэтажное, кирпичное здание, общ. пл. 944,4 кв.м, инв. № 640/С-27649, адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Строителей, д. 5А. Земельный участок, общ. пл. 0,1632 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений. Начальная цена с НДС 20% — 553 677,10 BYN (5 536 770 960 BYR) . Арендатор. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by	
Лот №8. Здание служебных гаражей на 3 бокса , общ. пл. 88,7 кв.м, инв. № 342/С-125324, адрес: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Мирошниченко, 25А. Начальная цена с учетом НДС 20% — 14 436,37 BYN (144 363 660 BYR)	
Лот №9. Здание навеса для инкассаторских автомобилей , общ. пл. 70,8 кв.м, инв. № 342/С-146166, адрес: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Мирошниченко, 25А. Начальная цена с учетом НДС 20% — 26 078,39 бел. руб. (260 783 936 бел. руб.)	
По Лотам №№1-5, 7-8 начальные цены снижены на 30%. По Лоту №6 начальная цена снижена на 10%	
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) — 3012743260072; в евро (EUR) — 3012343265060; в российских рублях (RUB) — 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи по всем Лотам: 15 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона	
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, произведет оплату приобретаемого объекта недвижимого имущества следующим образом:	
Вариант 1:	100% от стоимости реализации объекта недвижимого имущества оплачиваются в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи. Передача объекта недвижимого имущества покупателю производится в течение 5 рабочих дней с момента полной оплаты его стоимости.
Вариант 2:	В течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи покупатель обязан оплатить 20% от стоимости реализации объекта недвижимого имущества. Оставшаяся часть оплачивается ежемесячно в течение 12 месяцев с момента заключения договора купли-продажи равными долями с уплатой процентов за пользование рассрочкой в размере 0,5 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь. При этом покупатель обязан в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи предоставить банковскую гарантию об уплате гарантом в пользу ОАО «Белинвестбанк» оставшейся суммы денежных средств включая НДС и проценты за пользование денежными средствами в случае нарушения покупателем обязательств по оплате объекта недвижимого имущества в соответствии с заключенным договором купли-продажи. Передача объекта недвижимого имущества производится в течение 5 рабочих дней с момента оплаты 20% его стоимости и предоставления покупателем банковской гарантии (при этом передаваемый объект недвижимого имущества не признается находящимся в залоге у ОАО «Белинвестбанк»)
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданного без объяснения причин снятия	
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 26.08.2016 г.	
Дата и время проведения аукциона	21.09.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Дата и время окончания приема документов	20.09.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by

Утеранные свидетельства о государственной регистрации и печать ЧТУП «Лекоинес» (УНП 191690200) считать недействительными.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (ОРГАНИЗАТОР АУКЦИОНА) ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА СО СНИЖЕНИЕМ ЦЕНЫ ПО ПРОДАЖЕ САНАТОРИЯ «КООПЕРАТОР»

(лечебно-профилактический блок со столовой с инв. №600/С-57830, спальный корпус с инв. №600/С-57829, гараж с инв. №600/С-125975, незавершенный незаконсервированный строительством объект (грязелечебница)), расположенного по адресу: Минская обл., Минский р-н, Острошицко-Городокский с/с, район агрогородка Острошицкий Городок, принадлежащего унитарному предприятию «Поречье Белкоопсоюза» (Продавец) на праве хозяйственного ведения

Земельный участок площадью 0,9494 га с кадастровым номером 623685200001000048.

Начальная цена с НДС — 448 137,11 (4 481 371 100)* бел. руб. Задаток — 44 813,71 (448 137 110)* бел. руб. Шаг аукциона — 5%. *Цена указана в денежных знаках образца 2000 г.

Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже санатория УП «Поречье Белкоопсоюза», проводимом 28 сентября 2016 г.

Договор купли-продажи Объекта должен быть заключен в течение 10 (десяти) дней с назначенной даты проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан оплатить стоимость приобретенного на аукционе Объекта в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента заключения дого-

вора купли-продажи. Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 1,0% (Один процент) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 28.09.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 26.09.2016 до 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6.

Контактное лицо для осмотра объекта: Кишкурно Александр Георгиевич, 8 (029) 377-33-30. Первое полное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 20.01.2016. С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона: 8(017) 306-00-57, 8(029) 356-90-03, 8(029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

■ Наш Кодэкс

Комплексны. Актуальны. Сучасны

Лідзія МАЛЬЦАВА, дырэктар Гродзенскай абласной бібліятэкі імя Яўхіма Карскага:

— Тое, што ў нашай краіне прыняты першы ў СНД Кодэкс аб культуры, пацвярджае: сфера культуры знаходзіцца ў полі зроку нашага ўраду, нашай дзяржавы. Раней бібліятэчная справа рэгламентавалася вялікай колькасцю дакументаў, гэта ў тым ліку канцэпцыя развіцця бібліятэчнай справы, палажэнні аб бібліятэчнай справе і краязнаўчай дзейнасці. Цяпер жа пад адной вокладкай кодэкса мы маем самыя неабходныя дакументы, што вызначаюць адметнасці функцыянавання і перспектывы развіцця бібліятэчнай справы ў Беларусі.

Кодэкс яшчэ і тым каштоўны, што ён сучасны. Многія дакументы, якімі галіна кіравалася раней, былі ўстарэлыя. Мы, практыкі, доўгі час прасілі іх абнавіць. І цяпер я пабачыла, што кодэкс змяшчае абноўленыя варыянты тых дакументаў.

Вельмі добра, што кодэксам прадугледжваецца стварэнне Рэспубліканскага бібліятэчнага савета пры Міністэрстве культуры. Правільнае рашэнне, што гэты савет разам з практыкамі будзе ажыццяўляць падрыхтоўку прапагандаў па развіцці бібліятэчнай справы, вырашаць актуальныя праблемы, рэалізоўваць сумесныя культурныя праекты. Так, нядаўна ад Гродзенскай вобласці мы прапанавалі стварыць электронную бібліятэку рэдкіх выданняў нашай краіны. Думаю, што рэспуб-

ліканскі савет таксама можа гэтую справу каардынаваць і аб'ядноўваць дзейнасць розных устаноў. Калі збяруцца выдатныя спецыялісты бібліятэчнай справы, Міністэрства культуры, сумежных структур, яны змогуць аказаць вялікую дапамогу ў развіцці бібліятэк краіны.

Кодэксам устанаўліваюцца прававыя, арганізацыйныя, эканамічныя і сацыяльныя асновы бібліятэчнай справы. Тут усё прадугледжана: правядзенне мерапрыемстваў, камплектаванне фондаў, даецца азначэнне рэдкім выданням, нават адзначана заахвочванне спецыялістаў у галіне культуры. Вельмі важна таксама, што вялікае значэнне надаецца ў кодэксе захаванню культурных каштоўнасцяў, развіццю ўстаноў культуры. Істотна, што гэты комплексны дакумент прадугледжвае даступнасць дасягненняў культуры для насельніцтва краіны

■ Вернісаж

Каменныя дзівосы Зузаны Рудаўскай

Аўтарка гальштук для цырымоніі «Оскара» прывезла да нас «Белае прывітанне»

Адкрыццё выстаўкі славацкай мастачкі Зузаны Граус Рудаўскай «Дотык Славакіі. Малюнак. Аб'ект. Каштоўнасць» было прымеркавана да дзвюх істотных для Славакіі падзей: Дня канстытуцыі краіны (які сцвярджае, — 24 гады таму краіна аддзялілася ад Чэхіі і пачала самастойнае існаванне) і першаму ў гісторыі старшынству Славакіі ў Савецка-Еўрапейскага саюза, якое распачалося ў ліпені гэтага года.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Славакіі ў Беларусі Ёзэф Мігаш падкрэсліў, што гэты падзеі важныя для яго радзімы. Колькі слоў было сказана і пра развіццё стасункаў паміж нашымі краінамі: пасол згадаў Дні Славакіі, што праходзілі ў Віцебску падчас «Славянскага базару», Беларуска-славацкі прадпрымальніцкі форум. Намеснік міністра замежных спраў Беларусі Алена Купчына таксама завітала на ўрачыстае адкрыццё. Яна адзначыла: «Славакія — маладая незалежная краіна, якая мае вельмі глыбокія карані і традыцыі мастацтва. Менавіта на гэтых каранях вы грунтуеце сучаснае інавацыйнае мастацтва, што робіць яго надзвычай цікавым».

Хрустальная мара, 2012 г.

Фота Вікторыі АСІЕРА

Сапраўды, дэкаратыўна-прыкладное мастацтва Славакіі, якое прадставіла для беларусаў Зузана Рудаўска ў галерэі «Універсітэт культуры», — з'ява выключная. Яна працуе ў некалькіх самастойна вынайздзеных тэхніках, сумяшчае ў творчасці класічныя асновы з аўтарскім наватарствам і ніколі не забываецца пра наваколнае асяроддзе. Яе моцная светлая энергетыка адбіваецца ва ўсіх малюнках, аб'ектах, скульптурах, упрыгажэннях выстаўкі. Нездарма спадарыня Зузана надае шмат увагі матэрыялам, з якіх стварае свае аб'екты:

— Я павінна асабіста дакрануцца да матэрыялу, адчуць яго энергетыку, — тлумачыць свой падыход да справы мастачка. — Матэрыял ёсць натхненне, таму я заўсёды выкарыстоўваю толькі натуральныя камяні, металы, тканіну.

Зузана Рудаўска любіць падарожнічаць. Яе падарожжы дадаюць творчасці шмат карыснага: гэта і новыя камяні, выпадкова ўбачаныя ў маленькіх крамах па ўсім свеце, і новыя ідэі. Так, пасля візіту ў Японію ў арсенале мастачкі з'явіліся незвычайныя аб'ёмныя палотны з паперы ручнога вырабу. Штуршком для распрацоўкі такой тэхнікі стала наведванне японскай вёсачкі, дзе сяляне традыцыйна займаліся папяровай вытворчасцю.

Работы спадарыні Зузаны запатрабаваны не толькі ў межах галерэй і прыватных калекцый, але і ў штодзённым жыцці. Каштоўныя ўпрыгажэнні, якія на пачатку сваёй кар'еры мастачка рабіла выключна для сябе, хутка зацікавілі людзей. Цяпер ювелірнае майстэрства — яшчэ адзін напрамак яе дзейнасці, але кожны такі выраб унікальны і ў першую чаргу з'яўляецца творчым аб'ектам. Зузана Рудаўска мае дачыненне і да кіно: яна супрацоўнічала з кампаніяй Warner Brothers, а на пачатку 1990-х італьянскі акцёр і рэжысёр Раберта Бенія выйшаў на чырвоную дарожку «Оскара» у гальштук з металу, які зрабіла для яго славацкая мастачка.

Беларусаў на выстаўцы чакае асаблівы падарунак: на адной са сцен галерэй «Універсітэт культуры» змешчана незвычайная карціна. «Белае прывітанне для Белай Русі» — такую назву мае твор, падрыхтаваны Зузанай Рудаўскай для нашай краіны падчас яе першага візіту ў 2002 годзе.

Дар'я ЧАРНЯЎСКАЯ

■ Пашана

ВЕЧНАСЦЬ ПАТРЫЯРХА

Скульптурнае ўвасабленне вобразу Свяцейшага Патрыярха Аляксія II уганаравана прэміяй Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва

Прэмію Саюзнай дзяржавы ў галіне літаратуры і мастацтва сёлета атрымалі два беларускія аўтарскія калектывы. Адзін з іх, у складзе спевака Анатоля Ярмоленкі, кампазітара Алега Елісеенкава і паэта Івана Юркіна, да публічнасці і прадстаўлення на сцэне ўжо звыклі. Іх аўтарству належыць дыск з песнямі «Дзе каліна цвіла...». А вось іншая група твораў — аўтар ідэі, архітэктар, протаіерэй, настаяцель Усіх-свяцкага прыхода ў Мінску Фёдар Поўны;

скульптар, прафесар, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь Уладзімір Слабодчыкаў; архітэктар, доктар культуралогіі, прафесар Ігар Марозаў — да шырокай увагі грамадскасці пакуль толькі прывыкае. Ды і нагода для атрымання імі прэміі не зусім гучная, грамадска-рэзанансная, а хутчэй глыбока-духоўная і сімвалічная. Менавіта гэты калектыв — аўтары і выканаўцы ідэі ўстаноўкі помніка Свяцейшаму Патрыярху Аляксію II у Мінску, каля храма Усіх Святых.

Фота Анатоля КІШЧУКА

размешчаны каля сабора, таму па задумцы архітэктара Ігара Марозава мы прыйшлі да ансамблевага рашэння, у якім спалучылі скульптуру з будынкам царквы. Атрымалася вельмі цікавае адкрыццё.

Уладзімір Слабодчыкаў з ахвотай распавядае пра задумку помніка і рэалізацыю ідэі, прыгадвае таксама і момант асвячэння фігуры патрыярха:

— Работа ішла досыць доўга, каля двух гадоў. Але праца падобнага маштабу ў галіне манументальнай скульптуры хутка не робіцца. Фігуру асвячаў Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, ён прыехаў да нас у скульптурны камбінат. Было холадна. Помнік з гліны таксама нібыта выпраменьваў тепло. І вось мітрапаліт падышоў да скульптуры, доўга яе вывучаў. Ён жа бачыў Аляксія II, помніцкі яго жывым. Потым наблізіўся, абняў гліняную фігуру, і стала неяк цяплей, я зразумеў, што наша работа легла яму на душу і спадабалася.

А паколькі гэты помнік атрымаў такую высокую між-дзяржаўную ўзнагароду, то можна казаць пра тое, што скульптура прыйшла да душы многім, у тым ліку экспертнай камісіі па прысуджэнні прэміі Саюзнай дзяржавы. Сам Уладзімір Слабодчыкаў кажа, што такое шырокае грамадскае прызнанне дае ўпэўненасць: творчасць рухаецца і развіваецца па правільным шляху. Ён кажа:

— У нашым асяроддзі гэтая прэмія лічыцца вельмі значнай, прэстыжнай. Яе ў свой час атрымліваў Леанід Шчамялёў, Георгій Паплаўскі, Іван Міско, Міхаіл Савіцкі, Аляксей Дудараў. Узнагарода нават перасякае межы Беларусі, паказвае, што праект значны для ўсёй Саюзнай дзяржавы. Каб яе прысудзілі, работа павінна быць выканана на вельмі высокім узроўні. Прэмія пацвярджае: справы, якія ты робіш, успрымаюцца не толькі табой і вузкім колам, але і шырокай грамадскасцю, кіраўніцтвам дзяржавы. І тое, што прэмію падчас «Славянскага базару ў Віцебску» нам уручыў кіраўнік дзяржавы, паказала: яна значная для народа, кіраўніцтва краіны і для цябе асабіста.

Зрэшты, як прызнацца майстар, з ліку іншых сваіх работ фігуру Свяцейшага Патрыярха Аляксія II ён не вылучае. Нават крыху жартуе на гэты конт:

— Калі ў сям'і пяцёра дзяцей, немагчыма выбраць самага любімага. Так і з работамі: калі ты аддаваў сябе працы, то ставішся да ўсіх скульптур аднолькава, іх нават параўнаць нельга. Кожны твор нечым дарагі.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

ЦІКАВА: Усяго ў свеце сёння налічваецца толькі тры помнікі Свяцейшаму Патрыярху Аляксію II. Першы быў устаноўлены ў Маскве, другі — у Таліне, трэці — у беларускай сталіцы. Аналагаў мінскай скульптуры пакуль не існуе.

Выбар месца для размяшчэння помніка Свяцейшаму Патрыярху ў беларускай сталіцы быў не выпадковым. Аляксій II тры разы наведаў Беларусь і кожны раз прывязджаў да гэтага храма. Тры прыступкі на пастаменце, на якім стаіць фігура патрыярха, адпавядаюць колькасці яго візітаў у Мінск. Ёсць сімвалізм і ў размяшчэнні фігуры. Здаецца, што помнік стаіць спінай да глядачоў, але калі мы падыходзім да галоўнай левыцы царквы, то бачым разам з патрыярхам набліжаемся да храма, уздымаемся па прыступках да сабора. Аляксій II нібыта бласлаўляе храм.

— Мне думаецца, што ў гэтым — выдатнае адкрыццё архітэктара, настаяцеля Усіх-свяцкага прыхода ў Мінску Фёдара Поўнага, — разважае скульптар **Уладзімір Слабодчыкаў**. Менавіта ён працаваў над увасабленнем вобразу патрыярха спачатку ў гліне, а потым у бронзе. — З аднаго боку, мне было вельмі складана працаваць над гэтай фігурай. Я ж не бачыў патрыярха Аляксія II ў жыцці, а трэба было зрабіць не проста помнік, але партрэтную фігуру. Таму перадусім варта было прытрымлівацца падабенства, а ўжо потым — працаваць над вобразнасцю. У гэтым мне вельмі дапамог айцец Фёдар, ён паказваў дакладныя моманты, характэрныя рысы патрыярха як чалавека. За час працы над вобразам я перагледзеў больш як тры тысячы фотаздымкаў Аляксія II ў інтэрнэце, таму дасягнуць знешняга падабенства было нескладана, а вось паказаць унутраны

характэрны стан я сам не мог. Калі пачаў глядзець глыбей, вывучаць вобраз, жыццё патрыярха, ён мяне вельмі ўразіў. Гэта быў няпросты чалавек, які рухаўся па сваім прызначэнні. Пры ім адбыліся значныя падзеі ў жыцці Рускай Праваслаўнай Царквы. Безумоўна, шмат спраў ён зрабіў настолькі пазітыўных, настолькі вялікіх, што гэта не магло не адлюстравана ў яго скульптурным вобразе.

У той жа час скульптар прызнаецца, што меў справу з увасабленнем не звычайнага чалавека, а Свяцейшага Патрыярха. Таму і ў прадстаўленні яго вобразу нельга было пазбегнуць пэўных кананічных патрабаванняў. Але выбар паказаць Аляксія II у манаскай расе замест поўнага патрыярха раса адзінства даў магчымасць зрабіць больш свабодныя пластычныя хады, больш увагі зварнуць на пошук стылістыкі, форм, пластыкі фігуры.

— Разам з тым варта памятаць, што гэтая скульптура — не проста помнік, які адзінока стаіць у пэўным месцы, — кажа Уладзімір Іванавіч. — Ён

■ На сцэне

О, МАРФА

Надзея Кучар, уладальніца тытула «Спявачка свету» па выніках найпрэстыжнейшага конкурсу оперных спявакоў BBC за 2015 г. «Кардыфскія галасы», прыехала ў родны Мінск, каб выканаць ролю Марфы ў «Царскай нявесце» Рымскага-Корсакава. Галоўную жаночую ролю яна сыграла на сцэне Вялікага тэатра оперы і балета 8 верасня. Гэтая опера стала першай сур'ёзнай працай у асабістай кар'еры Надзеі, партыю Марфы сярод іншага спявачка выконвала перад журы ў St. David's Hall у Кардыфе. Напярэдадні выступлення ў Мінску Надзея Кучар сустрэлася з журналістамі і расказала пра ўдзел у «Кардыфскіх галасах», сваю работу і калекцыю галасоў.

Не так даўно оперная «зорка» дала сольны канцэрт «Дзень белых хрызантэм» у мінскай зале «Верхні горад». «Гэты канцэрт я рыхтавала для Лондана, думала, што ў Мінску парэптую, але захварэла, графік памяняўся і атрымалася так, што ў Лондане я рэпетавала для Мінска».

У гэты раз на «свой родны Аўтазавод», дзе нарадзілася і вырасла, Надзея Кучар вярнулася з Чылі, дзе два месяцы працавала ў Тэатры оперы і балета Санцьяга. «Ён адзін з нямногіх, што займаецца менавіта класічнымі варыянтамі. Усе спектаклі быццам сыходзяць з карціны, гэта вельмі прыгожа. Каманды тут фарміруюцца з запрошаных удзельнікаў, я працавала над операй «Танкрэд» Джаакіна Расіні, яна сёння мала дзе ставіцца».

Надзея скончыла Мінскае музычнае вучылішча імя Глінкі. «У беларускай музычнай адукацыі вельмі высокі ўзровень, я ёй заўсёды хвалюся. На музыкантаўстве я атрымала добрую базу, што сёння на працы мне шмат у чым дапамагае. Мне крыху лягчэй, чым іншым спявакам, якія такой адукацыі не маюць». За плячымі спявачкі таксама Санкт-Пецярбургская кансерваторыя імя Рымскага-Корсакава. «У школьныя часы ў мяне быў настаўнік, які шмат уклаў у маю галаву, апроч іншага ён казаў:

«Калі ты будзеш спяваць, а ты павінна спяваць, то вучыцца трэба ехаць толькі ў Санкт-Пецярбург». Гэта засела ў майё галаве, і я паехала ў Пецер».

У 2012 годзе Надзея стала салісткай Пермскага тэатра оперы і балета імя Чайкоўскага, дзе дэбютнай роляй стала якраз Марфа з «Царскай нявесты». «У Пярмі я шмат працавала з дырыжорам Тэадорам Курэнтзісам. Пасля гэтай школы, якую я атрымала падчас працы з ім, на пастаноўках у Еўропе ў мяне не ўзнікае ніякіх праблем. Я прыязджаю ўжо гатовай, з прадуманымі найдрабнейшымі дэталямі — такая вышкленасць у плане падрыхтоўкі матэрыялу. Звычайна ўсіх задавальняюць варыянты роляў, што я прапаную. Усё дзякуючы працы з гэтым страшным перфекцыяністам, які пасяляе ў табе імкненне да дасканаласці. Ад гэтага мы, праўда, крыху і пакутуем, таму што хочацца ўсё рабіць ідэальна, а ідэалу няма».

Пермскі тэатр удзельнічаў у пастаноўцы «Каралевы індзейцаў» Генры Пёрсэла амерыканскім рэжысёрам Пітэрам Сэлэрсам, а Надзея Кучар за ролю Донны Ісабэль атрымала «Залатую маску». «У мяне яшчэ не вялікі вопыт, але з тых, з кім давалося працаваць, я магу адзначыць рэжысёра Пітэра Сэлэrsa, з ім мы зрабілі праслаўлены

Фота Міхайла ПЕЦЕРАВА

спектакль «Каралева індзейцаў», які ўсё проста ўзарваў. На сённяшні дзень гэта для мяне самая памятная работа. Я не магу патлумачыць, як Сэлэрс працуе, — ён мае свой выключны стыль. У адрозненне ад традыцыйнай рэжысуры ён выстройвае камунікацыю праз нейкія вышэйшыя матэрыі. Ты павінен убачыць асацыяцыю, глыбока яе адчуць і пры дапамозе голасу і пласцікі цела вынесці аўдыторыі. Яго пастаноўкі трэба бачыць. Сэлэрс надае сімволіку мове цела спявака; мне здаецца, у яго ёсць нейкая асабістая рэлігія, якую ён праз музыку, акцэраў, увогуле спектакль працэдуру на глядачоў. І гэта робіць вялікае ўражанне, не пакідае абыякавым нікога».

У фінал конкурсу оперных спявакоў BBC у Кардыфе спявачка трапіла не з першага разу. «Я дасылала свае запісы яшчэ ў 2013 годзе і прайшла на другі тур (жывое праслу-

хоўанне), але ў фінал мяне не пусцілі. У конкурсе тады перамагла выдатная амерыканская вакалістка, меца-сапра-на Джэймі Бартан. Я больш не хацела ўдзельнічаць, але мне прыйшоў ліст ад арганізацыйнага збораў конкурсу. Заставалася мала часу да дэдлайну, і я паслала тое, што ў мяне было. На гэты раз прайшла на жывое праслухоўванне, а потым у фінал. У Кардыфе я намінавалася ў дзвюх катэгорыях — опера і песня. Потым падумала, што лепш было сябе пабарагчы, таму што гэта вялікія нагрузка і нервовае напружанне. Спяваць можна было што заўгодна, галоўнае — укласціся ў рэгламент, але вельмі важна было правільна падабраць рэпертуар, таму што «Кардыфскія галасы» — не проста вакальны конкурс, але і шоу для публікі. Толькі пераступаеш парог St. David's Hall, камера ад цябе не адыходзіць. Здымаюць,

як ты распяваешся, кожны дзень даводзіцца даваць інтэрв'ю, на сцэне вакол лётае неверагодная колькасць камер. Многія псіхалагічна не вытрымліваюць такога ціску. Быў адзін бас з Германіі, хлопцаў ростам два метры. Калі ён толькі выйшаў спяваць, я ўбачыла гэта на праекцыі, бо зала велізарная — у яго па твары пацёк пот, былі абсалютна непрытомныя вочы, хлопца калаціла. Ён зляцеў, псіхалагічнае напружанне шмат каму не дае выступіць на сто працэнтаў».

«Рымскага-Корсакава ў Еўропе не ведаюць увогуле. Дырыжор, што быў на конкурсе ў Кардыфе, — англічанін, які скончыў піцёрскую кансерваторыю, але ён ніколі не чуў «Царскую нявесту». Гэта для іх не руская класіка, а «дзіва», як для нас «Танкрэд» Расіні. Хоць там гэта таксама рэдкі рэпертуар. З рускіх кампазітараў у асноўным выконваецца

Пётр Чайкоўскі: на першым месцы па папулярнасці «Яўген Анегін», набірае абароты «Іаланта», можна пачуць «Пікавую даму». Рымскага-Корсакава няма, яго музыку ніхто не ведае, таму спяваць «Царскую нявесту» на конкурсе было рызыкаўна. Але куды падзеца: праграма заяўлена, мяняць нельга. У выніку акадэмія, што менавіта «Царская нявеста» ўразіла больш за ўсё, народ быў агаломшаны, а старшыня журы сказаў: «Я не ведаў, што існуе такая прыгожая музыка».

Надзея Кучар, што нядзіўна, любіць галасы. «Галасы ў мяне выклікаюць захапленне, некаторыя мяне ўзносяць, можна сказаць, я іх калекцыяную ў галаве. Большасць, на жаль, існуе толькі ў запісах, і мара пачуць у рэальнасці не спраўдзіцца ніколі, бо іх уладальнікаў ужо няма, — гэта, напрыклад, Франка Карэлі, Джузэпэ Джакаміні. Але ўжо нават запісы неверагодныя. Джаан Сазэрленд — увогуле адна з прычын, чаму я імкнулася ў Кардыф: яна была патронкай конкурсу і яго сэрцам».

Магчыма, «спявачка свету» Надзея Кучар на еўрапейскіх сцэнах будзе выконваць беларускую музыку: «У мяне шмат заказаў на песенныя канцэрты. У рэпертуар хочацца ўключыць нешта асаблівае, што рэдка дзе пачуеш, — з гэтых меркаванняў мне падыходзіць беларуская музыка. Можна яе такім чынам прапагандаваць».

... І еўрапейскую на сцэне беларускай: «Ніколі не спявала «Рыгалета» Вэрдзі, ролю ведаю, а скарыстаць гэта пакуль не магу. А тут у рэпертуары гэта опера ёсць».

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviadzda.by

■ Ведай нашых!

ПЕСНІ СТАРОЙ ЕЎРОПЫ

Фільм пра беларускі фальклор перамог на кінафестывалі ў Канадзе

Дакументальны фільм «Песні Старой Еўропы — старажытныя беларускія народныя песні», зняты беларускай Вольгай ДЗЕМКАЙ, якая ўжо больш за дзесяць гадоў жыве ў ЗША, стаў пераможцам міжнароднага кінафестывалу Creation International Film Festival CIFF-2016 (Канада).

Рэжысёр і прадзюсар фільма Вольга Дземка прыгавіла, што, хоць яна нарадзілася і вырасла ў Мінску, але шмат часу бавіла ў палескай вёсачцы, дзе жылі баба з дзедом, і там літаральна закахалася ў беларускія народныя песні. Некалькі гадоў дзяўчына сама спявала ў фальклорным калектыве Guda, а перабраўшыся ў 2003 годзе ў амерыканскі Сіэтл, заснавала там уласны гурт архаічных беларускіх народных спяваў Volya. У ЗША беларуска скончыла Інстытут мастацтваў па спецыяльнасці «камерцыйная фатаграфія», пэўны час працавала апэратарам-пастаноўшчыкам, асістэнткай рэжысёра, рэжысёрам і прадзюсарам кароткаметражных фільмаў, музычных кліпаў і рэклам-

ных роликаў, а пазней прыступіла да рэалізацыі ўласнага праекта аб знікаючых культурных традыцыях Беларусі «Песні старой Еўропы». Дзеля таго, каб зняць гэты фільм, дзяўчыне спатрэбілася дапамога сяброў і аднадумцаў — праз краўдфандынгавую інтэрнэт-пляцоўку больш як паўтары сотні зацікаўленых беларусаў і амерыканцаў зрабілі свае грашовыя ўнёскі. Але іх усё адно не хапіла, і тады Вольга выдаткавала на праект усе сямейныя зберажэнні, а таксама ўзяла крэдыт у банку. «Колькі нам гадоў яшчэ засталася — 10, мо 15, пакуль адыдуць

www.belarusian-songs.com

апошнія нашы бабулі, а разам з імі і песні, — тлумачыла Вольга неабходнасць прыспешыць здымкі. — Гэты фільм і праект наогул — з тых, якія робіш, бо не рабіць немагчыма, а часу застаецца ўсё меней».

У 2011 годзе дзяўчына здзейсніла этнаграфічную экспедыцыю па Гомельшчыне і Брэстчыне, дзе пераважна і адбываліся здымкі фільма. Да працы далучыліся кіраўнік этна-трыа «Троіца» Іван Кірчук, лідар гурта «Палац» Алег Хаменка, этнамузыкалаг Тамара Варфаламеева, гісторык Сяргей

Трацяк, шэраг беларускіх фолк-гуртоў, а таксама тэхнічны і творчы прадстаўнікі кінамастафа з абедзвюх краін. Вынік — 60-хвілінны фільм, у якім гучаць 102 песні і музычныя кампазіцыі, а таксама з элементамі камп'ютарнай графікі і выкарыстаннем рэдкіх архіўных кадраў пачатку XX стагоддзя — быў прэзентаваны гэтым летам. «Нашы песні — гэта як піраміды для егіпцянаў, некаторыя з іх нават паходзяць з таго ж часу, але большасцю беларусаў успрымаюцца як нешта неппулярнае ці «калгас», — адзначае Вольга Дземка. — Я веру, што гэта ўсё ад недахопу ведаў, таму і здымала фільм, каб расказаць людзям усяго свету пра нашы песні». Днямі стала вядома, што праект «Песні старой Еўропы — старажытныя беларускія народныя песні» атрымаў прыз міжнароднага кінафестывалу CIFF-2016 як найлепшы поўнаметражны дакументальны фільм.

Далей, як плануе рэжысёр Вольга Дземка, фільм працягне падарожнічаць па фестывалях, будзе прэзентаваны шырокай аўдыторыі праз тэлебачанне, а пазней будзе распаўсюджвацца для ўсіх ахвотных праз інтэрнэт па прынцыпе «Назвай сваю цану» — глядачы змогуць паглядзець яго бясплатна, а могуць зрабіць грашовы ўнёсак любога памеру. Пакуль жа на афіцыйным сайце www.belarusian-songs.com даступна ўся інфармацыя пра сам праект, здымачную групу, кадры са здымачнай пляцоўкі, трэйлер і ўрывак з фільма.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

ТВОРЦА ПЕРАМОГІ

...Ёсць два шырока распаўсюджаныя міфы пра Вялікую Айчынную вайну. Першы — што вайна была выйграная дзякуючы выключнаму таленту таварыша Сталіна. Другі — што вырашальную ролю ў перамозе адыграў маршал Жукаў.

Мы не будзем уступаць у спрэчкі з апалагетамі гэтых ідэй, толькі сціпла заўважым: сёння не з'яўляецца сакрэтам, што пралікі і недальнабачнасць правадыра, яго сяброўства з Гітлерам, навучанне нямецкіх афіцэраў у СССР і знішчэнне каманднага складу Чырвонай Арміі ў 1937-1938 гадах, а таксама пралікі ў падрыхтаванасці Чырвонай Арміі да абароны прывялі да трагічных наступстваў першых месяцаў вайны. Што ж тычыцца ўмелага кіраўніцтва ваеннымі дзеяннямі, то прыпісванне гэтай якасці Сталіну проста несур'ёзнае. Ён не быў прафесійным вайскоўцам, а сутыкненне гіганцкіх армій на фронце ў 1000 кіламетраў — не гульня ў бірулькі. Для такой работы ёсць выключныя спецыялісты. Такім чынам, узнікае натуральнае пытанне: хто быў вядучай фігурай у планаванні разгону нямецка-фашысцкіх полчышчаў у савецкім ваенным кіраўніцтве? Гэта была асоба ці ўсё ж мы маем права казаць пра калектывны ўдзел у военачальнікаў, і палітычнага кіраўніцтва краіны ў распрацоўцы і паспяховым кіраўніцтве аперацыямі Чырвонай Арміі?

На пастаўленае пытанне ёсць адказ. Акрамя цэлай плеяды бліскучых савецкіх палкаводцаў, якія атрымлівалі перамогі на полі бою, — таго ж Жукава, Васілеўскага, Ракасоўскага, Конева і іншых — быў чалавек, які, на агульную думку, унёс вырашальны ўклад у распрацоўку найважнейшых аперацый Чырвонай Арміі. Гэтага славутага стратэга звалі Аляксей Інакенцьеўчч. Антонаў. Ён адзіны генерал, які атрымаў ордэн Перамогі, і фармулёўка ў ягоным узнагародным лісце выглядае зусім інакш, чым у іншых кавалераў найвышэйшай узнагароды. Яна канкрэтная — «За паспяховае планаванне баявых аперацый і каардынацыю дзеянняў франтоў».

ПЕРШЫЯ ВЫПРАБАВАННІ

...У Гродне ёсць старажытная вулачка, якая многія гады — і пры Расіі, і пры Польшчы — насіла назву Іерусалімскай. Хутчэй за ўсё, гэтае незвычайнае імя было звязана з тым, што вяла яна да двух могілак — праваслаўных і каталіцкіх. Савецкай уладзе, якая прыйшла ў Заходнюю Беларусь, гэтая назва рэзала на слых, і яе перайменавалі ў вуліцу Танкістаў (у кожным заходнебеларускім горадзе ці нават мястэчку абавязкова ёсць такая назва).

Жыхары Гродна часта былі ў гэтым раёне горада, таму што тут размяшчаўся галоўны рынак. Але наўрад ці хто-небудзь ведаў пра тое, што ў невялікім драўляным дамку на Іерусалімскай нарадзіўся чалавек, жыццё якога, без перабольшання, сур'ёзна паўплывала на лёсы свету ў XX стагоддзі. Менавіта тут 120 гадоў таму, 15 верасня 1896 года, нарадзіўся Аляксей Інакенцьеўчч Антонаў, будучы начальнік Генеральнага штаба Чырвонай Арміі — военачальнік, розумам якога былі спла-

наваны ўсе самыя паспяховыя аперацыі Чырвонай Арміі, пачынаючы ад бітвы на Курскай дузе і заканчваючы бітвай за авалоданне Берлінам і разгром Квантунскай арміі.

Сям'я Антонавых была інтэрнацыянальная, бацька Інакенцій Аляксеевіч — артылерыйскі афіцэр, з дваран, праўда, небагатых. Маці Тэрэза Ксавер'еўна — каталічка з польскіх шляхцічаў, сасланых у свой час у Сібір. Там і пазнаёміліся бацькі будучага генерала. Мяркуючы па фотартрэтах, якія вісяць у тым ліку і ў музеі гродзенскай 11-й школы імя генерала Антонава, гэта была прыгожая пара. І сын іх таксама не падвёў — яго розум, чалавечыя якасці, спакойны характар і яркую знешнасць адзначалі ўсе, хто ведаў яго.

Зачараваны цудоўным гродзенскім ландшафтам, Аля, як звалі яго ў сям'і, быў абсалютна перакананы, што звяжа сваю будучыню з вывучэннем прыроды. Як бы там атрымалася далей, сёння ніхто не скажа, але Аляксею яшчэ не споўнілася і васьмі, калі сям'я пераехала ў горад Астрог Валынскай губерні. Там у 1907-м ён паступае ў гімназію. Але ў наступным годзе нечакана памірае бацька (пражыў усяго 49 гадоў). Цяжкі ўдар — не толькі маральны, але і матэрыяльны: цяпер дзеці жывуць за кошт пенсіі, а маці, акрамя таго, падзарабляе рэпетытарствам.

У 1914-м Тэрэза Ксавер'еўна з дваймі дзецьмі — Аляксеем і яго старэйшай сястрой Людмілай — перабраюцца ў Петраград, дзе жывуць іх сваякі. Але злы рок даганяе іх сям'ю — праз год памірае і маці. Асірацелы сын не апускае рук, заканчвае гімназію і паступае на фізмат Петраградскага ўніверсітэта. Вучыцца няма на што, праз два месяцы ён пакідае ўніверсітэт і ідзе працаваць на завод. У разгары Першай сусветнай вайны, юнака прызываюць у войска і накіроўваюць у Паўлаўскае ваеннае вучылішча. Пасля кароткатэрміновага навучання, ужо ў канцы 1916-га, ён аказваецца на фронце ў лейб-гвардыі егерскага палка. Спачатку прапаршчык, потым палкавы ад'ютант. У ліпені 1917-га на Паўднёва-Заходнім фронце ён атрымлівае асколачнае раненне ў галаву і першую ўзнагароду — ордэн Святой Ганны IV ступені «За адвагу».

Антоніў дэмабілізуецца. Успамаінае сястра, Людміла Інакенцьеўна: «Аляксей вырас у асяродку асяродку мару — стаць ляснічым — і паступіў у Петраградскі лясны інстытут... Заняткі ў інстытуце ішлі паспяхова, хоць даводзілася адначасова працаваць і ў харчовай камітэце Петраграда. Аднак вучыцца давялося рэвалюцыя, потым другая, і праз паўтара года яго прызначалі зноў, на гэты раз у Чырвоную Армію». Так з 11 красавіка 1919 года ён стаў кадровам вайскоўцам.

Падчас грамадзянскай вайны, ужо на пасадзе начальніка штаба 45-й брыгады 15-й дывізіі, Антонаў прайшоў літаральна агонь і ваду, у прыватнасці, у ліку першых фарсіраваў Сіваш.

Наступіў мірны час. Аляксей Інакенцьеўчч працягвае службу на штабных пасадах. З атэстацыі 1925 года, падпісанай камандуючым войскамі Украінскай ваеннай акругі Іонам Эмануілавічам Якірам:

Генерал арміі, выдатны савецкі военачальнік і адзін з самых таленавітых штабных афіцэраў Савецкіх Узброеных сіл. Удзельнічаў у распрацоўцы ўсіх значных аперацый Вялікай Айчыннай вайны з 1942 года, браў удзел у рабоце Ялцінскай і Патсдамскай канферэнцый. Адзіны генерал, узнагароджаны ордэнам «Перамога» (астатнія кавалеры гэтага найвышэйшага ордэна мелі званне, не ніжэйшае за маршала).

«Валодае мяккім характарам, шырокай ініцыятывай, кемлівы, умела разбіраецца ў любым становішчы... Каштоўны, незалежны штабны работнік. Важныя якасці: акуратнасць і настойлівасць».

У 1928 годзе Антонаў паступае на камандны факультэт Ваеннай акадэміі імя Фрунзэ. Ён заканчвае яго ў 1931-м, авалодаўшы не толькі спецыяльнымі ведамі, але і замежнымі мовамі. Пасля года працы ў войсках яго зноў накіроўваюць у акадэмію, на гэты раз створаны там новы факультэт — аперацыйны. Пасля яго заканчэння ў 1933-м Антонаў атрымлівае дыплом з адзнакай і такую характарыстыку: «Выдатны аперацыйна-штабны работнік, гатовы для работы ў вышэйшых штабах».

Неўзабаве ён ужо начальнік аперацыйнага аддзела штаба Харкаўскай ваеннай акругі. А ў 1936-м ствараецца Акадэмія Генеральнага штаба, і Антонава запрашаюць у першы набор слухачоў. Праз год наркам Варашылаў забірае яго адтуль і прызначае начальнікам штаба Маскоўскай ваеннай акругі. У канцы 1938-га адбываецца новы паварот у ягоным лёсе: Антонаў становіцца выкладчыкам Акадэміі імя Фрунзэ. І да таго ж вядзе навуковую працу, у прыватнасці аналізуе тактыку нямецкіх войскаў у наступленні і эвалюцыю прымянення танкавых злучэнняў на прыкладзе грамадзянскай вайны ў Іспаніі. У сакавіку 1941 г. генерал-маёр Антонаў атрымаў прызначэнне намеснікам начальніка штаба Кіеўскай асобай ваеннай акругі (КАВА). Менавіта яму, знаўцу баявых дзеянняў вермахта, трэба было рыхтаваць войскі на заходняй мяжы СССР для адбівання нямецкай агрэсіі, якая няспынна набліжалася.

Аднак у поўнай меры выканаць гэтую задачу не ўдалося.

Да моманту прыбыцця Антонава ў Кіеў укамплектаванасць войска КАВА складала 65-70%. Таму невядакова, што ў першыя дні вайны часці акругі панеслі цяжкія страты. 24 чэрвеня 1941 года генерал Антонаў атрымлівае прызначэнне на пасаду начальніка штаба Кіеўскай асобай ваеннай акругі, паспяхова працягваючы распачату ім некалькі раней мабілізацыйную работу. Ён жа займаўся пытаннямі эвакуацыі насельніцтва, цывільных і ваенных прадпрыемстваў і матэрыяльных каштоўнасцяў з прыфрантавай паласы, фарміраваннем новых ваенных часцей і падраздзяленняў. У жніўні 1941-га Антонаў вядзе работу па фарміраванні кіравання Паўднёвым фронтам і пасля ўзначальвае яго штаб.

Крытычнае становішча воены 1941 г. таксама дазволіла Антонаву праявіць свае набыткі. У канцы жніўня — пачатку верасня нямецкая група армій «Поўдзень» выйшла да Дняпра на шырокім фронце ад Херсона да Кіева, частка злучэнняў праціўніка ўжо фарсіравала Дняпро, і да канца верасня савецкія войскі былі адкінутыя на 100 кіламетраў да Мелітопаля. 5 кастрычніка Антонаў вызджае на месца баёў у штаб 9-й арміі для распрацоўкі мерапрыемстваў па вывадзе войскаў з-пад пагрозы ў раёне Растова-на-Доне. Ведучы цяжкі баі супраць больш падрыхтаванага саперніка, савецкае ваеннае кіраўніцтва, тым не менш, не ігнаравала ваенна-аналітычнай работы. Генералу Антонаву было даручана аб'явіць вопыт, назапашаны за першыя месяцы вайны.

Менш чым за месяц ён сабраў і апрацаваў усе даныя, вынікам чаго сталі рэкамендацыі па вядзенні бою, разведцы, маскіроўцы і ўзаемадзеяння сіл. Праведзеная Антонавым работа адыграла ключавую

ролю ў Растойскай абарончай аперацыі 1941 года. Своечасова зробленая перагрупоўка, дбайнае ўмацаванне абарончых пазіцый і больш эфектыўнае ўпраўленне дзеяннямі войскаў дазволілі прадухіліць фарсіраванне немцамі ракі з ходу. Больш за тое, 1-я танкавая армія фон Клейста была адкінута контрударам 9-й арміі на 10-15 кіламетраў.

У пачатку снежня 1942 года начальнік Генеральнага штаба А.М. Васілеўскі прапанаваў Антонаву пасаду свайго намесніка — начальніка Аператыўнага ўпраўлення Генеральнага штаба, асабліва падкрэсліваючы ўхваленне яго кандыдатуры асабіста І.В. Сталіным. 11 снежня Антонаў прыбыў у Маскву.

У СТАЎЦЫ

Да таго, пакуль прызначылі А. Антонава на гэтую пасаду, начальнікі Аператыўнага ўпраўлення Генштаба змяняліся 7 разоў на працягу паўгода. У абавязкі начальніка ўпраўлення, апроч іншага, уваходзілі штодзённыя даклады Стаўцы аб становішчы спраў на франтах. Першы час на пасадзе начальніка Аператыўнага ўпраўлення Антонаў да працы са Стаўкай практычна не прыцягваўся. Ды і праца ў Генеральным штабе была для яго не зусім камфортнай. Ён некалькі разоў хадайнічаў аб пераводзе назад на фронт, бліжэй да месца падзей, аднак увесць час атрымліваў адмову. Больш за тое, Васілеўскі ў адным з дакладаў характарызаваў Аляксея Інакенцьеўча як выключна каштоўнага чалавека для Генштаба і Стаўкі.

Асноўным напрамкам работы Антонава было стратэгічнае планаванне. Пачынаючы з Курскай аперацыі, Антонаў удзельнічаў у распрацоўцы ўсіх ключавых аперацый і кампаній Узброеных Сіл СССР, па некалькі разоў на дзень бываючы з старанна падрыхтаванымі дакладамі ў Вярхоўнага Галоўнакамандуючага І.В. Сталіна. Асабліва цесна ў гэты перыяд генерал Антонаў працаваў з Васілеўскім і Жукавым. Агульнай задумай аперацыі на Курскай дузе было супрацьпастаўленне чаканаму нямецкаму наступу ў глыбока эшаланіраваную абарону, пастаянна аслабляючы нямецкія войскі ў баях, а затым — пераход у контрнаступленне і знішчэнне сіл праціўніка. У цэлым гэтая задума ў ходзе абарончага этапу бітвы была паспяхова прыведзена ў жыццё.

Значны ўклад А.І. Антонаў унёс у трэцюю зімовую ваенную кампанію, планаванне якой пачалося ў лістападзе 1943 г. У задумы Стаўкі ВГК уваходзіла разгортванне поўнамаштабнай наступальнай аперацыі на шырокім фронце ад Балтыкі да Чорнага мора сіламі войскаў усіх родаў і франтоў. У сваіх успамінах — нарысе аб Антонаве — генерал Шцяменка пісаў:

«У Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Аляксея Інакенцьеўча карыстаўся вялікім аўтарытэтам за веданне справы, за мужнасць, якія выказваліся ў прамаце і праўдзівасці дакладаў, у якіх нішто не перабольшвалася. Усё заўсёды адпавядала праўдзе, якой бы цяжкай яна ні была. Мабыць, аўтарытэтам Антонаў карыстаўся і за тое, што адважваўся, калі было трэба, перачыць Сталіну і, ва ўсіх ім выпадках, выказаць сваю думку».

Немалую ролю адыгралі і асабістыя якасці першага намесніка начальніка Генштаба, на што Шцяменка звяртае асаблівую ўвагу: «Без перабольшвання можна сказаць, што Аляксей Інакенцьеўчч быў чалавекам выключным. Яго адметнымі рысамі з'яўляліся перш за ўсё высокая эрудыцыя, агульная і асабліва ваенная культура, якія выяўляліся ў шырыні і глыбіні падыходу да ўсіх пытанняў работы, у мове, паводзінах, стаўленні да людзей. За шэсць гадоў сумеснай працы ў Генеральным штабе мне ні разу не даводзілася бачыць яго раззлаваным, каб ён сварыўся на кагосьці, прыніжаў. Ён валодаў дзіўна роўным, ураўнаважаным характарам, які нічога, аднак, агульнага не меў з мяккацеласцю. Ураўнаважанасць і сардэчнасць у Антонава спалучаліся з рэдкай цвёрдасцю і настойлівасцю...».

Цяпер правадыр ужо не прымае ніводнага рашэння, не абмеркаваўшы яго папярэдне з Аляксеем Інакенцьеўчам. Ён выклікае яго часам па некалькі разоў на дзень. У 1943—1945 гадах толькі ў Крамлёўскім кабінэце Сталіна Антонаў бываў не менш за 238 разоў — больш, чым хто-небудзь з кіраўнікоў наркамата абароны і Узброеных сіл, і больш, чым усе камандуючыя ўсімі франтамі за ўвесь час вайны, разам узятая.

Пра гэта ж сведчыць (у сваіх мемуарах) вядомы авіяканструктар Аляксандр Сяргеевіч Якаўлеў, які таксама часта бываў у Крамлі: «Антоніў быў вельмі блізка да Сталіна, той лічыўся з яго думкай, меў да яго відаводную сімпатыю і довер, праводзіў удваіх з ім доўгія гадзіны, абмяркоўваючы становішча на франтах і плануючы будучыя аперацыі. Антонаў трымаўся проста, без пыхі і гонару. Ён быў заўсёды сціпла адзеты — гімнасцёрка, брыдзіжы, боты, і толькі генеральскія пагоны выдавалі яго высокае становішча ў войску».

Наступіў 1944 год, і самай яркай старонкай ваеннай дзейнасці выдатнага стратэга стала Беларуская наступальная аперацыя, вядомая пад назвай «Баграціён». Вясою наступілі прапановы камандуючых франтамі аб магчымых дзеяннях на іх напрамках. Ацаніўшы і ўзважыўшы гэтыя меркаванні, улічыўшы дыслакацыю і стан гітлераўскіх армій, Антонаў з удзелам вядучых спецыялістаў Генштаба распрацаваў прынычова новую аперацыйную задуму. Галоўным у летняй кампаніі 1944 года становіўся разгром беларускай і львоўскай груп павак праціўніка. Звязаныя з гэтым аперацыі намячаліся на вялізнай прасторы, а падрыхтоўка нагадвала закручаны дэтэктыв.

Цалкам з задуманым планам былі знаёмыя ўсяго пяць чалавек: першы намеснік Вярхоўнага Галоўнакамандуючага, начальнік Генштаба і яго намеснік, начальнік Аператыўнага кіравання і адзін з яго намеснікаў. Перапіска на гэтую тэму была забаронена, тэлефонныя размовы і тэлеграмы — таксама. Аператыўныя планы для франтоў распрацоўвалі сакрэтна 2-3 штабисты, пісаліся яны ад рукі і дакладваліся камандуючым пры асабістым кантакце ў Стаўцы.

Была арганізавана шырокамаштабная кампанія па дэзынфармацыі праціўніка.

АЛЯКСЕЙ АНТОНАЎ

З гэтай мэтай у войсках разгарнулі работу па ўдасканаленні абароны. Каб збіць з панталыку нямецкую разведку, прынялі, як піша Шцяменка, і такія меры: «Франтавыя, вайсковыя і дывізіённыя газеты публікавалі матэрыялы толькі па абарончай тэматыцы. Уся вусная агітацыя была нацэлена на ўтрыманне занятых пазіцый». На месцы шырока прымяняліся макеты баявой тэхнікі і іншыя фальшывыя аб'екты. Для макетаў паставілі зеніткі, арганізаваўшы ў той жа час патруляванне знішчальнікаў — для «супрацьпаветранай абароны». Бачнасць і праўдападобнасць ілжааб'ектаў прадпісвалася правярць фатаграфаваннем з паветра.

І немцы паверылі. У сваіх пасляваенных успамінах камандуючы Чацвёртай арміяй вермахта Курт фон Ціпельскірх адзначыў, што гітлераўская вярхушка чакала нападу на поўдні і ў Прыбалтыцы, але ніяк не ў цэнтры.

14 мая распрацоўка плана ў Генштабе была завершана. Канчатковы варыянт змяшчаў кароткі тэкст і карту. 20 мая, пасля некалькіх дзён роздуму, як піша Шцяменка, яго змацаваў сваім подпісам Антонаў. Яшчэ праз некалькі дзён план старанна абмеркавалі ў Стаўцы ў прысутнасці Жукава, Васілеўскага, камандуючых франтамі і некаторых іншых военачальнікаў.

Аперацыя «Баграціён» пачалася 22 чэрвеня, нечакана для праціўніка — як снег на галаву пасярод лета — і праходзіла пад пільным вокам Аляксея Антонава. Яна працягвалася 68 дзён і завяршылася поўным разгромам магутнай нямецкай групы армій «Цэнтр», а таксама буйнымі перамогамі на льюўскім і выбаргскім напрамках. Гісторыкамі ўсяго свету яна прызнана найбуйнейшай паспяховай ваеннай аперацыяй за ўсю гісторыю чалавецтва. На фронце ў 1100 кіламетраў было ажыццёўлена прасоўванне ў глыбіню на 600 кіламетраў. Цалкам вызвалена Беларусь, а таксама частка Прыбалтыкі і ўсходняя частка Польшчы. Адначасова гэта стала найбуйнейшым паражэннем нямецкай арміі ў Другой сусветнай вайне.

АНТОНАЎ? НЯХАЙ ЗАСТАЕЦА Ў ЦЕНІ...

Узнагароджанні не прымуслі сябе чакаць. Ужо 29 чэрвеня Ракасоўскі атрымаў маршальскую зорку, а 30 чэрвеня — званне Героя Савецкага Саюза. Званне Героя было прысвоена Васілеўскаму, Баграмяну і іншым военачальнікам, а таксама паўтары тысячы ўдзельнікаў бітваў. Жукаў стаў двойчы Героем. Сталін атрымаў захопленыя віншавальныя тэлеграмы ад Чэрчыля і Рузвельта.

Узнікае натуральнае пытанне: а як быў адзначаны аўтар і распрацоўшчык гэтай унікальнага задумкі? Пра яго таксама не забыліся: далі... ордэн Суворова першай ступені!

Не ведаем, што рабілася на душы ў Аляксея Інакенцьевіча, можам толькі меркаваць. Але Антонаў правадыр быў яшчэ патрэбен. Ён распрацоў-

вае ўсе далейшыя наступныя буйныя аперацыі, уключаючы Берлінскую. Да канца вайны ён «робіць надвор'е» ў Стаўцы, усе пытанні Вярхоўны вырашае з ім.

У пачатку лютага 1945 года маршал Васілеўскі прызначаеца камандуючым 3-м Беларускаму фронту, а генерал арміі Антонаў — начальнікам Генеральнага штаба Чырвонай Арміі.

Аляксей Інакенцьевіч уваходзіць у склад савецкай дэлегацыі на Ялцінскай канферэнцыі кіраўнікоў урадаў СССР, ЗША і Вялікабрытаніі. Ужо з восні 1944 года, сабраўшы групу ваенных экспертаў, ён займаўся падрыхтоўкай гэтай сустрэчы. А адкрылася яна 4 лютага 1945 года. У першы дзень Антонаў выступіў з дакладам аб становішчы на савецка-германскім фронце. Дамовіліся аб каардынацыі дзеянняў войскаў саюзнікаў — даручалася гэта Генштабу сумесна з кіраўнікамі саюзных мійсій у Маскве. Узгаднілі ўступленне СССР у вайну з Японіяй.

У сувязі з гэтым там жа, у Ялце, Антонава са сваімі памочнікамі давялося тэрмінова разлічыць, калі і якія савецкія войскі перакінуць з захаду на ўсход і вызначаць, якімі сіламі, у якія тэрміны можна будзе нанесці ўдар па Квантунскай групоўцы. Паводле папярэдніх разлікаў, дата наступлення была вызначана як два-тры месяцы пасля капітуляцыі Германіі. Цікавым фактам у гэтым плане з'яўляецца тое, што, калі справа дайшла да рэальных дзеянняў праз паўгода, у жніўні, амаль нічога ў гэтых планах не трэба было мяняць.

Удзельнічаў Антонаў і ў рабоце першай пасляваеннай канферэнцыі краін — удзельнікі антыгітлераўскай кааліцыі ў Патсдаме.

4 чэрвеня 1945 года генерал Антонаў быў узнагароджаны найвышэйшым ваенным ордэнам СССР «Перамога» — «за ўмелае выкананне заданняў Вярхоўнага Галоўнакамандавання ў справе правядзення баявых аперацый вялікага маштабу». Узнагаро-

Вольга ЛЕПЯШЫНСКАЯ.

джанне ўнікальнае па сваёй сутнасці, бо ўсе 14 савецкіх кавалераў ордэна, акрамя Антонава, мелі званне, не ніжэйшае за маршала. У гэтай сітуацыі прагледжваецца некалькі нюансаў. Па-першае, узнагарода Антонава была дадзена не падчас вайны, калі ён актыўна распрацоўваў папярэднія аперацыі Чырвонай Арміі, а ўжо пасля перамогі. А па-другое, у той жа дзень з такой жа фармулёўкай ордэнам «Перамога» быў узнагароджаны і маршал Цімашэнка. Чалавек, які, быўшы камандуючым рознымі франтамі, заваліў некалькі аперацый, быў зняты з камандных пастоў і даслужваў прадстаўніком Стаўкі. Прычым ва ўзнагародным лісце

Цімашэнка ішоў першым — з парушэннем нават алфавітнага парадку. Тым самым у вачах многіх людзей, далёкіх ад Крамля, антонаўскі ордэн губляў свой бляск.

Правадыр ніколі нічога выпадкова не рабіў.

У НЯМІЛАСЦІ

Наступны ход — бяспрыкладны і па задуме, і па выкананні: 26 чэрвеня 1945 года ўсталяваецца званне Генералісімуса Савецкага Саюза, а на наступны дзень яно прысвойваецца «выдатнаму стратэгу» Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну за перамогу над Германіяй. Антонаў сыходзіць у яшчэ больш глыбокі цень.

Сталін выдатна разумее, што быць геніяльным кіраўніком, які выратаваў краіну падчас вайны, — гэта самае высокае прызнанне ў народзе і бяспрэчны аўтарытэт. Цяпер усё, што ён рабіў у мінулым, робіць у сучаснасці і будзе рабіць у будучыні, стане прызнавацца не толькі правільным, але і вялікім.

Між тым задуманая правадыром аперацыя «Антоніў» працягваецца. У сакавіку 1946-га ён вяртае Васілеўскага на пасаду начальніка Генштаба, а Аляксея Інакенцьевіча пераводзіць у яго першы намеснік. Але ёсць яшчэ адна думка ў правадыра. Каласальныя па аб'ёме ўзброеныя сілы, укамплектаваныя для баявых дзеянняў, у мірны час не патрэбны ў такой колькасці. Належала іх масава расфарміраваць. І Антонава даручаюць правядзенне дэмабілізацыі.

Што ж, Сталіну нельга адмовіць у правільнай ацэнцы сваіх кадраў — ён дакладна выбраў чалавека для такой складанай справы, якая патрабуе велізарных арганізатарскіх намаганняў. У той жа час цяпер уся Чырвоная Армія забудзецца, нарэшце, пра Антонава як пра паспяховага аналітыка і распрацоўшчыка бліскучых перамог і будзе памятаць толькі як генерала, які праводзіў дэмабілізацыю, звальняючы з арміі тысячы і тысячы афіцэраў.

У 1948-м заданне выканана, па дамах адпраўлена восем мільёнаў франтавікоў. Больш Антонаў у Маскве не патрэбен. Сталін выведзіць яго з Генштаба і адпраўляе служыць намеснікам камандуючага Закаўказскай ваеннай акругай. Гэта ўжо адкрытая ссылка. У 1950-м ён становіцца там камандуючым, што, зрэшты, не нашмат больш ганарова.

Толькі праз год пасля смерці Сталіна Антонава вяртаюць у Генштаб першым намеснікам начальніка. Не таму, што вырашылі дадаць належнае яго мінулым заслугам, а таму, што з'явілася новая цяжкая, шматпланавая праца. У процівагу НАТА Савецкі Саюз збірае ў Варшаве кіраўніцтва краін сацыялістычнага лагера, і яны заключаюць дагавор аб калектыўнай бяспецы. Трэба было ствараць новыя фарміраванні, арганізоўваць сумесныя ваенныя вучэнні, каардынаваць дзеянні органаў кіравання. І ў 1955 годзе Антонава прызначаюць начальнікам штаба Аб'яднаных узброеных сіл дзяржаў — удзельніц Варшаўскага дагавора.

Вышэйшыя афіцэры СССР і ЗША на сустрэчы начальнікаў Генеральных штабоў у час Патсдамскай канферэнцыі. Начальнік Генеральнага штаба РСЧА генерал арміі Аляксей Антонаў сядзіць у белай форме злева.

У тым жа годзе яго спасцігае вялікае асабістае гора — памірае жонка, Марыя Дзмітрыеўна Цялюк. Яны пажаніліся яшчэ ў дваццатых і ідэальна падыходзілі адно аднаму. Яна была такой жа спакойнай, добразычлівай, ураўнаважанай, як і ён. Аляксей Інакенцьевіч цяжка перажываў страту каханай жанчыны. На яе магіле на Новадзявочых могілках ён паставіў прыгожы помнік і кожную нядзелю прыязджаў туды з вялікім букетам кветак.

АНТОНАЎ І ЛЕПЯШЫНСКАЯ

А потым адбылася падзея, пра якую яе ўдзельніца, выпадкова сустрэўшыся з Антонавым, распавядае так:

«У 1956 годзе быў нейкі прыём у гасцініцы «Савецкая». Ён быў у цывільным. Я была ў звычайнай сукенцы. Ні я не ведала, хто ён такі, ні ён, хто — я. Мы выйшлі адначасова з дзвярэй гасцініцы. Вялікі тэатр з нейкай прычыны не прыслаў па мяне машыну, ці яна спазнялася, не памятаю. Ішоў лівень. Я кідалася ў пошуку тэлефона. Мужчына, убачыўшы, што я без машыны, прапанаваў мяне падвезці. Дарога была даволі доўгай. Мы размаўлялі. Прайшоў нейкі час, і я адчула, што маё сэрца неяк вельмі дзіўна забілася. Я зразумела, што гэта каханне».

Гэтыя словы належаць слаўтай савецкай балерыне Вользе Лепяшынскай. Народная артыстка СССР. Чатыры Сталінскія прэміі. З дзясятак ордэнаў і медалёў. Узнагароды сямі замежных дзяржаў. Гэта ўсё Лепяшынская — «страказа», як называў яе правадыр.

Яна была на 20 гадоў маладзейшая за Антонава. У іх знайшліся агульныя тэмы для ўзаемаадносін, якія паступова перараслі ў больш сур'езнае пачуццё. Да сустрэчы з генералам Вольга Лепяшынская пражыла насычанае, яркае і па-свойму драматычнае жыццё. Яе бліскучы талент выявіўся рана, і, стаўшы салісткай Вялікага тэатра, яна заваявала бяспрэчнае прызнанне аматараў балета. Яна прайшла ўсю вайну ў франтавых артыстычных брыгадах. Валодаючы кіпучай энергіяй і выбухным тэмпераментам, актыўна ўдзельнічала ў самых розных грамадскіх арганізацыях высокага ўзроўню.

Асобная размова — мужчыны на яе жыццёвым шляху. У 1935-м у яе пачаўся раман з рэжысёрам «Ленфільма» Ільёй Траўбергам. У 1940-м яны рассталіся. У пачатку вайны яна сустрэла Леаніда Фёдаравіча Райхмана і стала яго жонкай. Райхман быў генерал-лейтэнантам дзяржбяспекі. Прышоў час, яго арыштавалі і пасадылі, а выпушчлі толькі пасля смерці Сталіна і Беры. Але ў турме пасля катаванняў яму дапамагла выжыць жанчына-ўрач, і ён застаўся з ёй.

А ў 1956-м яна сустрэла Аляксея Антонава. Пра тое, хто з'явіўся ініцыятарам гэтага знаёмства, і далейшае развіццё адносін, можна меркаваць па ўспамінах Кацярыны Сяргееўны Катуковай, жонкі маршала бранятанкавых войскаў М.Я. Катукова: «Тады ў Маскве вельмі шмат гаварылі пра гэтую дружбу. Вольга Васілеўна — разумная жанчына, яна здолела заваяваць сэрца Аляксея Інакенцьевіча Антонава. Для яго пачалося зусім іншае жыццё, зусім новае. Марыя Дзмітрыеўна была памяркоўнай, ціхай, жыццё іх ішло мерна і спакойна. Цяпер жа ўсё пайшло па-іншаму. Аляксей Інакенцьевіч кінуўся з галавой у працу. Ён кіпеў энергіяй, зусім не адпачываў, але быў ён ужо нездаровы. Свой шлюб з Вольгай Лепяшынскай па законе так і не аформіў».

І тут трэба зрабіць адно, але вельмі істотнае адступленне: быў яшчэ адзін мужчына ў жыцці Вольгі Лепяшынскай. Іван Гронскі, журналіст і рэдактар, некалі блізка сябар Сталіна, у сваіх успамінах піша пра тое, што ў сярэдзіне трыццатых правадыр нярэдка вяртаўся ад балерыны глыбокай ноччу...

Саюз з сур'езным ваенным чалавекам не змяніў прывычнага ладу жыцця балерыны. Пасля кожнага спектакля, у якім яна танцавала, артысты дружна накіроўваліся адзначаць гэтую падзею да яе дадому — на кватэру Антонава. Багема — яна і ёсць багема. Праца ў гэтыя гады ў Аляксея Інакенцьевіча была нервовай і напружанай. Раней вечарамі ён мог расслабіцца і адпачыць. Цяпер жа ўсё было іншак...

Фінал кароткага, усяго шасцігадовага сумеснага жыцця балерыны і генерала аказаўся прадказальным. Аляксею Інакенцьевічу стала дрэнна проста на працы, і 18 чэрвеня

1962 года ён пайшоў з жыцця. Для Вольгі Васілеўны гэта была трагедыя — спроба звіць сямейнае гняздо завяршылася няўдачай трэці — і апошні — раз.

Антоніў пайшоў з жыцця на пасады буйнога дзеяча міжнароднага значэння. Урну з яго прахам пранеслі па Краснай плошчы кіраўнікі краіны і партыі. Пахавалі яго ў крамлёўскай сцяне. Стаяў гвалі чэрвеньскі дзень. У Лепяшынскай ужо даўно балелі вочы. Ад неміласэрна пякучага сонца, ад стрэсу яна страціла зрок. Далей яе чакала адзінота. Памерла яна зусім нядаўна — у 2008 годзе.

А імя Антонава пасля яго смерці нібы адышло ў нябыт. Мікіта Хрушчоў, які ўзначаліў краіну ў 1953-м, не забыўся верхняй яму падчас вайны людзей і шчодро раздаў ім званні маршалаў і Герояў Савецкага Саюза. Антонаў у гэтую абойму не трапіў ні па якіх паказчыках. Леаніда Брэжнева, які прайшоў на змену Хрушчову, найбольш хвалявала ўласная персана. З публікацыяй, якая з'явілася ў друку ў гады ягонага кіраўніцтва, па ўсім выходзіла, што вайну выйгралі, у першую чаргу, дзякуючы яму, Брэжневу. І прысвоілі дарагому Леаніду Ільічу званне маршала, а ў 1978 годзе далі ордэн «Перамога», і ўжо ішла гаворка аб прысваенні звання Героя Расіі генералу арміі Аляксею Антонаву. Хадаўніцтва засталася без увагі.

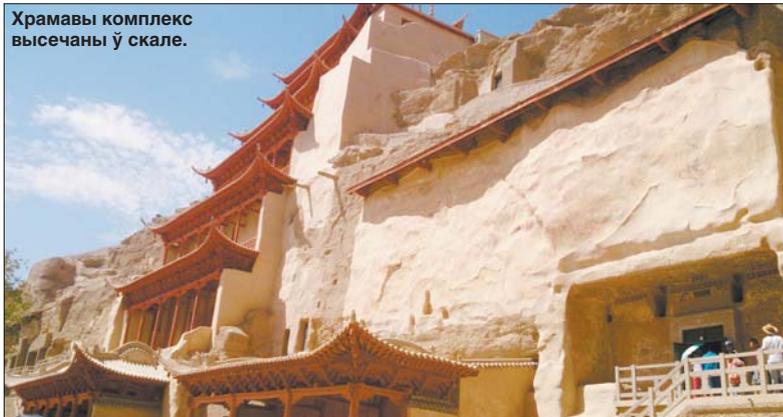
Можа быць, яно і правільна: які сэнс цяпер, заднім днём, даваць мёртваму тое, што ён заслужыў пры жыцці? Па-першае, гэтыя званні — і Героя, і маршала — паспелі абсалютна праз чужыя рукі. А па-другое, справа не ў званнях, а ў прызнанні. Хай Антонаў застаецца генералам без залатой зоркі Героя — у канчатковым выніку, гэта сведчанне асаблівасцяў той эпохі. Але няхай яго імя будзе ў адным шэрагу з імёнамі іншых выдатных палкаводцаў, якія здобывалі Перамогу не толькі і не столькі коштам мільёнаў жыццяў, колькі сваім розумам і талентам.

Анатоль СЛАНЕЎСКІ.
slaneuski@vziazda.by

ДЫЯМЕНТ НА ЎСКРАЙКУ ТАКЛА-МАКАНА

Чым невялічкі Дуньхуан прываблівае мільёны турыстаў з усяго свету?

Паднябесная насамрэч вялікая краіна. Ва ўсіх сэнсах, у тым ліку па тэрыторыі. Пагадзіцеся, зусім не шмат знойдзеца на свеце дзяржаў, дзе можна падарожнічаць па разнастайных прыродных ландшафтах і кліматычных зонах. У Кітаі я не першы раз, але заўжды прывожу адтуль новыя непердавальныя ўражанні. Летась пашчасціла пабачыць дзве легендарныя ракі — Янцзы і Хуанхэ, а сёлта напрыканцы ліпеня (у самую спякоту — даходзіла да +45 па Цэльсію!) апынуўся ў... пустыні, дзе знаходзіцца «сталіца» кітайскіх будыстаў — шыкоўны Дуньхуан.

Храмавы комплекс высечаны ў скале.

«БРАМА» Ў ПАДНЯБЕСНУЮ

Горад Дуньхуан — гарадскі аазіс на ўскрайку пустыні Такла-Макан (а практычна пасярод дзвюх найвялікшых пустынь, паколькі непадалёк пачынаецца Гобі), побач з маляўнічымі краявідамі Тыбецкага нагор'я. Па кітайскіх мерках гэта невялічкі гарадок — каля 180 тысяч жыхароў. Штогод горад наведвае некалькі мільёнаў турыстаў.

У II стагоддзі да н.э. на загад імператара У-Дзі кітайцы ўстанавілі ваенны пост Шачжоу (старажытная назва Дуньхуана). Да гэтага часу на Вялікай Кітайскай сцяне былі дабудаваны ўмацаванні-заставы Юймэнгуань («нефрытавыя вароты») і Янгуань, якія абзначалі мяжу Паднябеснай. Дарэчы, адсюль і пайшла назва Дуньхуан (у перакладзе з кітайскай «бліскучы»), паколькі агні вартавы вышкі ўночы былі здалёк відаць шматлікім караванам. Такім чынам, гэтае месца насамрэч становіцца «брамай» у Паднябесную. Менавіта тут заканчваецца і Вялікая Кітайская сцяна. Зрэшты, у старажытнасці кітайцы лічылі, што тут яна пачынаецца, уяўляючы сабой дракона, які выгінаўся праз усю Паднябесную і быў павернуты грознай галавой на Захад.

Калісьці Дуньхуан быў адным з ключавых транзітных пунктаў на Вялікім шаўковым шляху, на канцах якога стаялі Кітай і Рым, а станцыямі на шляху былі Персія, Індыя, Аравія, Сірыя.

У гэтым месцы вялікая караванная дарога падзялялася на паўночную ветку, якая праходзіла праз землі ўйгураў і кіргізаў, а таксама паўднёвую, што ішла праз Тыбет і Афганістан. Такім чынам, гандлёвы маршрут агінаў пустыню Такла-Макан і цягнуўся аж да Міжземнамор'я. Тысячагоддзямі праз Дуньхуан

праходзілі сотні караванаў, нагужаных самымі рознымі таварамі — ад збожжавых культур да каштоўных камянёў. У апошнім перад пустыняй вялікім аазісе караваншчыкі правяралі груз і запасаліся вадой. Менавіта сюды прыйшоў, адолеўшы пустыні і горы, Марка Пола, змучаны доўгім шляхам, разрэджаным паветрам Памірскіх вышынь, смагай і пылам.

ПЕРШАДРУКАР ВАН ЧЫ

Стратэгічны аазіс насамрэч стаў калыскай будызму ў Кітаі. Адсюль манахі ішлі па Шаўковым шляху, распаўсюджваючы свае веды сярод мясцовага насельніцтва. У горадзе збіраліся кітайскія і замежныя паслядоўнікі будызму, а таксама шматлікія паломнікі з розных краін. Непадалёк ад Дуньхуана знаходзіцца адзін з самых вялікіх будыйскіх храмавых комплексаў Цяньфодун («пячоры тысяч будаў»), які ўяўляе сабой выразаныя ў скалах пячоры. Гэты комплекс часцяком называюць Магаа — па імені галоўнай пячоры.

Храмавы комплекс мае сваю дзіўную гісторыю. У 366 годзе манах Ля Цзун, праязджаючы па Вялікім шаўковым шляху, убачыў водбліск святла, з якога выйшла тысяча будаў. Уражаны гэтым знакам, ён пакінуў караван і адправіўся да аазіса. Манах высекаў у скале першую пячору, за ім пацягнуліся тысячы паломнікаў. Калісьці тут цякла пустынная рака, якая ўтварыла скальную сцяну. З IV па XIV стагоддзі вернікі выкалупалі ў ёй з параўнальна мяккага каменю прыкладна тысячу ніш і пячор. Яны пераўтварыліся ў адзін з самых прыгожых будыйскіх храмавых комплексаў у свеце.

Да нашых дзён захавалася 700 пячор, якія цягнуцца на 1680 метраў. Сярод іх ёсць вялікія, якія дасягаюць 200

«квадратаў», і зусім маленькія, не большыя за чалавечы рост. Адметнай асаблівасцю пячор Магаа з'яўляецца тое, што амаль усе яны распісаны каляровымі фрэскамі будыйскай тэматыкі.

У пячорах Магаа.

Адным з самых значных адкрыццяў, якія прынеслі Дуньхуану сусветную вядомасць, стаў старажытны будыйскі архіў. У 1900 годзе ў адной з пячор адшукалі каля 50 тысяч помнікаў пісьмовай і мастацкай культуры IV-XI стагоддзяў. Сярод іх найстаражытнейшыя зараастрыскія і будыйскія тэксты, шаўковыя гравюры і малюнкi Буды.

Найбольш цікавая са знаходак «пячоры рукапісаў» — «Алмазная сутра». Гэта скрутак з шасці злепленых лістоў тэксту і ліста з выявай Буды. Ён з'яўляецца першай у свеце друкаванай кнігай. Майстар Ван Чы выразаў на шасці драўляных дошках люстраныя выявы іерогліфаў і змазаўшы дошкі фарбай, накладваў на іх лісты паперы. Гэта здарылася ў 868 годзе.

Пячоры Дуньхуана не толькі помнік ранняга будызму, але, што самае галоўнае, яны гісторыя кітайскай культуры, найлепшая і самая поў-

ная манаграфія такога роду, якая захавалася ў Кітаі. Ды і не толькі ў Паднябеснай — у свеце няма іншага месца, дзе можна было б прасачыць развіццё мастацтва і літаратуры цягам паўтара тысячагоддзя. Нездарма ЮНЕСКА ўнесла Магаа ў ахоўны спіс Сусветнай культурнай спадчыны.

ПЕСНЯ ПЯСКОЎ

На паўднёвым укрэйку аазіса, за 5-6 км ад Дуньхуана, можна пабачыць пясчаныя дзюны вышынёй больш за 200 метраў — самыя вялікія ў Кітаі. За памеры іх называюць гарамі, а назва Мінша даслоўна перакладаецца з кітайскай як «пяскі, што спяваюць». І сапраўды, калі дзьме вецер, тунзійшыя пяскі выдаюць вельмі мудрагелістыя гукі і ствараюць уражанне, што яны насамрэч спяваюць. Навукоўцы тлумачаць: гэта адбываецца праз трэнне пясчынак. А месцічы расказваюць, што калісьці тут адбылася вялікая бітва. Нечакана наляцела бура і засыпала пяском абодва варажыя войскі. З таго часу тут чуваць галасы пахаваных жывіцём людзей.

Сам па сабе аазіс у пустыні ўжо лічыцца цудам прыроды, а тут, акрамя гэтага, яшчэ і дзіўнай прыгажосці возера Юэяцюань, што практычна немагчыма ў пустыні. Сваёй формай вадаём нагадвае серп або паўмесяц, ад якога ён і атрымаў сваю назву. Складана паверыць, што гэтаму аазісу больш за 2 тысяч гадоў і створаны ён самой прыродай, а не намаганьнямі чалавека. Дарэчы, для навукоўцаў дасюль застаецца загадкай, як возера не перасохла і не было пахавана пад пластом пяску.

Каля вадаёма знаходзіцца будыйскі храм. Усё разам — возера, будынка, «музычныя» пяскі — утварае непаўторны пейзаж, дзеля якога варта тут пабыць. Раю абавязкова пакарыць Міншу і з вышыні аглядзець наваколле. Усім выдаюць спецыяльныя бахілы, бо ногі па калена літаральна засмоктвае пясак. Дзюны выкарыстоўваюцца для спуску на асаблівай дошцы (сэндбордынг — пустынный аналаг сноўбордынга). Зусім не дзіўна, што ў гэтыя мясціны імкнуцца трапіць мільёны турыстаў з усяго свету.

...Калі адляталі (Дуньхуан мае сучасны аэрапорт, які, дарэчы, ужо не першае дзесяцігоддзе абслугоўвае пераважна чартары з Японіі), пачыналася пясчаная бура. Так дыямент пустыні развітваўся з намі — быццам заспяваў сваю спрадвечную журботную песню.

Мікалай ЛІТВІНАЎ,
Дуньхуан, Кітай.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 27 сентября 2016 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)					
№	Наименование	Инв. номер	Место-нахождение	Начальная цена без НДС	Размер задатка
1.	Теплогенератор в комплекте с КГУ-0,29 (Ж) мод. ТГ-0,29, год выпуска – 2008	4101080	г. Минск, ул. Социалистическая, 2	2 642,90 бел. руб. (26 429 000 бел. руб. образца 2000 года)	264 бел. руб. (2 640 000 бел. руб. образца 2000 года)
2.	Теплогенератор в комплекте с КГУ-0,29 (Ж) мод. ТГ-0,29, год выпуска – 2008	4101081		2 642,90 бел. руб. (26 429 000 бел. руб. образца 2000 года)	264 бел. руб. (2 640 000 бел. руб. образца 2000 года)

Продавец имущества – ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск.
Организатор торгов – государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №3012104971019 в региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 15 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Торги проводятся 27 сентября 2016 года в 14.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультация по вопросам участия в торгах осуществляются с 12.09.2016 по 23.09.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:
(017)327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(017)217-96-37 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»).

ИНФОРМАЦИЯ ДЛЯ ЖЕЛАЮЩИХ ОБМЕНИТЬ ИМЕННЫЕ ПРИВАТИЗАЦИОННЫЕ ЧЕКИ «ИМУЩЕСТВО» НА АКЦИИ ОАО «СТРОЙТРЕСТ № 35»

УНП 100289278

Приложение №1
к решению Мингорисполкома
25-08-2016 №2470

Перечень открытых акционерных обществ, акции которых предлагаются для обмена

№ п/п	Наименование	Размер пакета акций, шт.	Сроки обмена
1	ОАО «Стройтрест №35»	103735	12.09.2016-30.06.2019

Приложение №2
к решению Мингорисполкома
25-08-2016 №2470

Лимиты приема именных приватизационных чеков «Имущество» в разрезе обособленных подразделений ОАО «АСБ Беларусбанк» по г. Минску ОАО «Стройтрест № 35»

Код	Номер	Наименование	Почтовый адрес	Лимит ИПЧ «Имущество»
603	510	Филиал АСБ	ул. Куйбышева, 18	23500
815	511	Филиал АСБ	ул. Долгобродская, 1	23000
614	514	Филиал АСБ	ул. Сурганова, 47а	11520
121	524	Центр банковских услуг	ул. Физкультурная, 31	11413
254	527	«Белжелдор»	ул. Воронянского, 7а	11412
610	529	«Белсвязь»	пр. Независимости, 56	11440
601	500	Филиал АСБ	пр. Дзержинского, 69, к. 1	11450
ИТОГО				103735

Государственное авиационное аварийно-спасательное учреждение «АВИАЦИЯ» МЧС Республики Беларусь

ПРОВОДИТ ПРОЦЕДУРУ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ЗАКУПКЕ УСЛУГ НА МОДЕРНИЗАЦИЮ МИНИ-КОТЕЛЬНОЙ В ЗДАНИИ КДП.

Информация о проведении процедуры размещена на сайте www.icetrade.by, процедура №2016-372827, тел. 385-13-86, факс 287-59-55.

Утерянный бланк страховой компании «Промтранс-инвест» Зеленая карта ВУ/07/13411062 считать недействительным в связи с утерей.

Варта пакарыць супердзюны.

■ Пажывём — пабачым

НАВУКОЎЦЫ ПРАДКАЗВАЮЦЬ ЗНІКНЕННЕ КАВЫ

Змяненне клімату згубна адбіваецца на існаванні кававых плантацый. Калі тэндэнцыя глабальнага пацяплення працягнецца, да канца XXI стагоддзя кавы на Зямлі не застанецца.

Даследаванне правялі спецыялісты з Кліматычнага інстытута Аўстраліі. У публікацыі па яго выніках гаворыцца, што ўжо да 2050 года колькасць сельскагаспадарчых участкаў, на якіх вырошчваюцца кававыя дрэвы, паменшыцца ў два разы. А да 2080-га гэтыя расліны, як мяркуюць спецыялісты, цалкам знікнуць з твару Зямлі.

Прычынай з'яўляецца глабальнае пацяпленне: з ростам тэмпературы плантацыі ўсё больш актыўна пашкоджваюцца грыбковымі захворваннямі. Камфортна пры ўмове высокай тэмпературы сябе адчуваюць і шкоднікі, якія атакуюць кававыя дрэвы. Толькі ў 2012 годзе ў Цэнтральнай Амерыцы ад гэтага пацярпела палова участкаў, а некаторыя вытворцы ў Гватэмале страцілі 85% ураджаю. Па паведамленнях The Guardian, агульная шкода для рэгіёна ў 2012—2013 гадах склала 500 млн долараў; 350 тысяч чалавек засталася без працы.

Калі сучасныя тэмпы глабальнага пацяплення захаваюцца, тэрэторыі, на якіх будуць расці здаровыя кававыя расліны, зменшацца. Скароціцца не толькі агульны аб'ём кававых зерняў, але таксама іх сартавая разнастайнасць. Гэта, у сваю чаргу, негатыўна паўплывае на жыццё 25 мільёнаў чалавек з Бурундзі, Эфіопіі, Нікарагуа, Гватэмалы, Бразіліі, В'етнама, Калумбіі, Інданезіі і дзясяткаў іншых дзяржаў, дзе вырошчваюцца кавы. Свае смакавыя звычкі прыйдзецца мяняць мільёнам аматараў гэтага напоя: штодзень у свеце выпіваецца

2,25 млрд кубкаў кавы, пры гэтым аб'ём спажывання расце на 5% штогод.

Спецыялісты прапануюць некалькі захадаў, здольных хоць бы збольшага змяніць сітуацыю. Па-першае, фермерам час шукаць новыя месцы пад плантацыі: яны павінны быць размешчаны на вялікіх вышынях або далёка ад экватара. Кававыя дрэвы даюць плады толькі праз некалькі гадоў пасля пасадкі, таму рабіць гэта неабходна ўжо цяпер. Таксама навукоўцы нагадваюць пра меры па барацьбе з глабальным пацяпленнем, якія павінны прымаць усе краіны свету

■ Чалавек

У КАГО ДАЎЖЭЙШЫЯ РУКІ

Чалавек з часу свайго ўзнікнення прайшоў доўгі эвалюцыйны шлях і моцна змяніўся. Як і ў выпадку іншых жывых істот, на яго дзейнічаў натуральны адбор, г.зн. выжывалі і/або пакідалі больш нашчадкаў у папуляцыі толькі тыя, хто валодаў прыкметамі, найбольш выгаднымі ў канкрэтных абставінах. Але што гэта былі за абставіны? І якія менавіта прыкметы аказаліся эвалюцыйна больш выгаднымі? Чалавек (як і любая іншая жывая істота) пабудаваны даволі складана, так што, відавочна, розныя асаблівасці фарміраваліся пад ціскам розных умоў.

Тутсі — адны з самых даўганогіх і даўгарукіх людзей на Зямлі.

фенека ўсё наадварот — вялікія вушы і доўгая морда.

Правіла Бергмана гаворыць у цэлым аб велічыні цела: згодна з ім, тыя з цеплакроўных, што жывуць у халодным клімаце, будуць буйнейшымі за тых, што жывуць у цяпле. Напрыклад, самыя вялікія мядзведзі — арктычныя белыя, а самыя дробныя — акуллярныя з Паўднёвай Амерыкі. Правіла Бергмана таксама выконваецца для многіх блізкіх відаў і для папуляцыяў аднаго віду (іншымі словамі, не варта параўноўваць сланоў з лемінгамі).

З фізіялагічнага пункту гледжання абодва правілы кажуць пра адно і тое ж — пра эканомію цяпла. Агульная цеплапрадукцыя ў цеплакроўных залежыць ад аб'ёму цела, а хуткасць цеплаададчы — ад плошчы яго паверхні. Пры павелічэнні памераў арганізмаў аб'ём цела расце хутчэй, чым яго паверхня, так што ў халодных шыротах выгадна быць вялікім. Выступаючы часткі цела, у сваю чаргу, моцна павялічваюць паверхню і слаба павялічваюць аб'ём, так што дзеля эканоміі цяпла вушы, ногі і іншае павінны быць меншымі.

Даволі доўга лічылася, што правілы Алена і Бергмана выконваюцца і для людзей, і таму ў экватарыяльных і трапічных народаў рукі і ногі будуць даўжэйшымі, а ў паўночных — карацейшымі. Крыстэн Савейл і яе калегі яшчэ раз

пераправярылі гэта на людзях з Паўночнай Афрыкі, з так званай Чорнай Афрыкі, якая ляжыць на поўдзень ад Сахары, з Еўропы і з Арктыкі — усяго 14 папуляцый і 400 індывідаў. Канечнасці параўноўвалі не цалкам, а па касцях: плечавыя і прамянёвыя косці ў руках, сцегнавыя і вялікія галёначныя косці ў нагах. Наконт прамянёвай і вялікай галёначнай касцей усё пацвердзілася: яны сапраўды карацелі пры руху на поўнач. Сцегнавая костка таксама змянялася ў памеры, аднак, як гаворыцца ў артыкуле ў PNAS, змены ў ёй не былі звязаны з навакольным кліматам. Што ж да пляча, то яно, насуперак правілу Алена, у паўночных папуляцый становілася даўжэйшым, а не карацейшым — на думку аўтараў працы, тут сваю ролю адыграў генетычны ўзаемаўплыў: скарачэнне прамянёвай і вялікай галёначнай касцей праз нейкі ўнутраны малекулярны механізм справакавалі падаўжэнне плечавой косці.

Тут варта заўважыць, што правіла Бергмана (і правіла Алена, якое прымыкае да яго) зусім не ўніверсальнае — з яго ёсць выключэнні, і цяпер гавораць, што яно носіць статыстычны характар і выразна праяўляецца толькі пры іншых роўных умовах. На памер жывёл уплываюць і іншыя фактары, акрамя тэмпературы, а прыстасоўвацца да суравага клімату можна рознымі спосабамі, напрыклад перанастраючы сваю біяхімію.

У выпадку з рознымі чалавечымі папуляцыямі відаць, як адна прыкмета (даўжыня канечнасцяў) распадаецца на некалькі (даўжыня розных касцей), так што правіла можа дзейнічаць і не дзейнічаць у межах аднаго і таго ж віду, і што, разглядаючы такія комплексныя прыкметы, варта заўсёды памятаць пра ўплыў генаў адзін на аднаго.

Усё гэта, відавочна, датычыць не толькі рук і ног, але і іншых характэрных асаблівасцяў арганізма, чью эвалюцыйную гісторыю мы спрабуем аднавіць

■ Дайджэст

Пацяпленне адкрые Паўночны полюс для караблёў

Нават калі чалавецтва скароціць выкіды вуглякіслага газу да мінімуму, за наступныя сто гадоў значная частка арктычных льдоў растане, адкрыўшы новыя марскія шляхі.

Навукоўцы з універсітэта Рыдзінга ў Вялікабрытаніі даследавалі дынаміку раставання арктычных льдоў і прыйшлі да высновы, што рэгіён і марскія шляхі па паўночных марях і Ледавітым акіяне ў хуткім часе стануць нашмат больш даступнымі. Ужо да 2050 года колькасць шляхоў, па якіх можна будзе падарожнічаць па Арктыцы без ледакола, падвоіцца. Навукоўцы прадказваюць, што судны, прызначаныя для хаджэння па водах, якія не замярзаюць, нават змогуць праходзіць праз Паўночны полюс у летнія месяцы. Такія прагнозы вучоныя для варыянту з максімальным уразаннем выкідаў CO₂. Калі Парыжскае пагадненне не прымуціць краіны абмежаваць выкіды вуглякіслага газу і глабальную тэмпературу не ўдасца ўтрымаць ад росту больш чым на два градусы, ад арктычных льдоў застанецца яшчэ менш. У такім выпадку судны з мінімальнымі супрацьледавымі прыстасаваннямі змогуць курсіраваць па Арктыцы амаль круглы год ужо да канца стагоддзя.

Аналіз крыві дапаможа загадзя выявіць рак

Навукоўцы распрацавалі рэвалюцыйны тэст, які дапаможа спрагназаваць развіццё анкалогіі за дзесяць гадоў да з'яўлення сімптомаў.

Біёлагі з брытанскага ўніверсітэта Суонсі называюць гэты аналіз «пажарным дэтэктарам»: падобна таму, як яго датчык рэагуе на часцічкі дыму, новы тэст распознае змены ў крыві. Паводле слоў прафесара Гарэта Джэнкаінса, лідара даследчай групы, мутацыі ў чырвоных крывяных клетках пачынаюцца задоўга да таго, як пацыенту ставяць фатальны дыягназ. Просты аналіз крыві з пальца на працягу дзвюх гадзін вызначыць прысутнасць клетак з пашкоджаным «будуўнічым» бялком. У здаровага чалавека такіх клетак усяго некалькі на мільён, а ў будучых анкахворых — дзясяткі. Магчымасць вызначыць рак на такой ранняй стадыі дазволіць пазбегнуць хіміятэрапіі і апраменьвання і абысціся прастай аперацыяй і прыёмам лекаў. Важна, што сабекошт гэтага аналізу невысокі — усяго 35 фунтаў стэрлінгаў. Зараз біёлагі рыхтуюцца праводзіць выпрабаванні свайго тэсту: калі ён апраўдае сябе, то праз дзесяць гадоў (або менш) будзе даступны на сусветным узроўні.

У Даніі знайшлі меч бронзавага веку

На паўночным захадзе дацкага вострава Зеландыя быў знойдзены старажытны бронзавы меч. Нягледзячы на 3000-гадовы ўзрост, яго 67-сантыметровая лязо ўсё яшчэ вострае.

Пара дацкіх археолагаў-аматараў Эрнст Крысціянсен і Ліс Тхеркілдсен выкарыстоўваюць любую магчымасць для таго, каб знайсці які-небудзь старажытны артэфакт. Адправіўшыся нядаўна на вячэрнюю прагулку, яны захапілі з сабой металашукальнік. Пачуўшы сігнал, што выдаваў прадмет, які знаходзіцца на глыбіні каля 30 см, сужэнцы вырашылі не даставаць яго самастойна. Археолагі звязаліся з прадстаўнікамі музея Vestsjælland і на наступны дзень вярнуліся на месца знаходкі разам з ім.

Засцярогі былі апраўданы: пад зямлёй сапраўды знаходзіўся рэдкі прадмет — бронзавы меч агульнай даўжынёй 82 см, з даўжынёй клінка 67 см. Спецыялісты аднеслі зброю да IV перыяду скандынаўскага бронзавага веку (прыблізна 1100—900 гг. да н.э.). Меч выдатна захаваўся: ён не толькі не страціў вастрыню, выразным застаўся і арнамент на яго рукаятцы.

Унікальная знаходка папоўніць лік экспанатаў музея. Варта адзначыць, што ў Даніі дагэтуль пастаянна знаходзяць сведчання старажытных часоў. Нядаўна іншыя археолагі-аматары знайшлі тут найбуйнейшы ў гісторыі скарб вікінгаў

■ Прадметная гісторыя

Працягваем знаёміцца з цікавымі і незвычайнымі рэчамі з нашага мінулага.

Лавец слёз, або слёзніца. Невялікі посуд з вузкім рыльцам зроблены такім чынам, каб можна было прыціскаць яго проста да кутка вока. Яго прызначэнне — збор слёз, а гісторыя налічвае больш за тры тысячгаддзі. Пасудзіны для слёз былі папулярныя, напрыклад, у Персіі: мужчыны, якія вярталіся пасля бою дадому, перш за ўсё правяралі слёзніцы сваіх жонак, каб вызначыць, ці моцна яны сумавалі

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» 12 октября 2016 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность в Логойском и Узденском районах

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). **Предмет аукциона:** право частной собственности на земельный участок. Аукцион проводится в порядке, определенном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации для проведения аукциона, бел. руб.	Начальная цена земельного участка, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Логойский район, Околовский с/с, д. Жестиное, ул. Центральная, 13А	623285404101000129	0,2389	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, водопровод	1 905,53	1 450,00/14 500 000	290,00/2 900 000
2	Логойский район, Околовский с/с, д. Жестиное, ул. Центральная, 22	623285404101000130	0,2372	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, водопровод	1 446,81	1 440,00/14 400 000	280,00/2 800 000
3	Логойский район, Околовский с/с, д. Коргово, 19Б	623285406101000035	0,2473	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, водопровод	1 351,67	1 095,53/10 955 266	210,00/2 100 000
4	Логойский район, Околовский с/с, д. Новоселки, 11А	623285408601000013	0,2500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	838,72	1 470,00/14 700 000	290,00/2 900 000
5	Узденский район, Озерский с/с, д. Королево, ул. Березовая, 6	625682506101000209	0,1531	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	-	9 000,00/90 000 000	1 800,00/18 000 000
6	Узденский район, Озерский с/с, аг. Озеро, ул. Вишневая, 2	625682508601000590	0,1652	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	605,45/6 054 500	23 000,00/230 000 000	4 600,00/46 000 000
7	Узденский район, Озерский с/с, аг. Озеро, ул. Вишневая, 11	625682508601000609	0,1339	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод	605,45/6 054 500	23 000,00/230 000 000	4 600,00/46 000 000
8	Узденский район, Озерский с/с, аг. Озеро, ул. Рождественская, 1в	625682508601000880	0,1299	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, водопровод	1 045,35/10 453 466	23 000,00/230 000 000	4 600,00/46 000 000

Аукцион состоится 12 октября 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Приним документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 320, **по 6 октября 2016 г. включительно** в рабочие дни с 08.30 до 13.00 и с 13.30 до 17.00.

Контактные телефоны: + 375 (17) 205-46-61, +375 (44) 789-10-18.

Задатки для участия в аукционе перечисляются не позднее 6 октября 2016 года на следующие расчетные счета:

на лоты 1–4 перечисляется на расчетный счет № 3600619121105 **Околовского сельисполкома**, ЦБУ № 611 филиала № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк», Минская область, г. Логойск, ул. Пролетарская, 1, код 601, УНП 6001811669, код платежа – 04901;

на лоты 5–8 перечисляется на расчетный счет № 3641062500143 **Озерского сельисполкома**, ЦБУ № 625 филиала № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк», Минская область, г. Узда, б-р Дзержинского, 7, код 601, УНП 600110154, код платежа – 04901.

Для участия в аукционе необходимо внести задаток (задатки) не позднее 6 октября 2016 г. в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона); **представить в Государственное предприятие «Мин-**

ский областной центр инвестиций и приватизации» следующие документы:

заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка; подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за земельный участок в размере начальной цены земельного участка, увеличенной на 5 %, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документа, необходимого для его проведения;

дополнительно представляется: гражданском – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования,

документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка **обязан:**

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения);
- возместить местному исполнительному комитету расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные

с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. **Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.**

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного (блокированного) жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной документацией по соответствующим земельным участкам. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

** В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, которые имеются в данном населенном пункте (массиве застройки). Подключение к указанным коммуникациям возможно только в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.*

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» 14 октября 2016 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность в Минском районе

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены). **Предмет аукциона:** право частной собственности на земельный участок. Аукцион проводится в порядке, определенном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации для проведения аукциона, бел. руб.	Начальная цена земельного участка, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Боровлянский с/с, д. Лесковка, участок № 505	623680605601001227	0,1478	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 651,16/16 511 600	60 000,00/600 000 000	12 000,00/120 000 000
2	Боровлянский с/с, д. Лесковка, участок № 552	623680605601001230	0,1496	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 640,63/16 406 300	60 000,00/600 000 000	12 000,00/120 000 000
3	Боровлянский с/с, д. Чертаж, участок № 253	623680608601000423	0,1333	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 601,86/16 018 600	45 000,00/450 000 000	9 000,00/90 000 000
4	Горанский с/с, д. Аксаковщина	623681300101000250	0,1319	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	2 092,50/20 925 000	16 221,00/162 210 000	3 240,00/32 400 000
5	Горанский с/с, д. Крылово, участок № 5	623681310101000118	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	2 127,33/21 273 300	23 313,00/233 130 000	4 660,00/46 600 000
6	Горанский с/с, аг. Новоселье, участок № 67	623681315601000575	0,1447	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 503,76/15 037 600	12 354,00/123 540 000	2 470,00/24 700 000
7	Горанский с/с, аг. Новоселье, участок № 142	623681315601000582	0,1501	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 480,41/14 804 100	12 806,00/128 060 000	2 560,00/25 600 000
8	Колодицкий с/с, аг. Колодищи, квартал 7124, участок № 36	623683403101007824	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 954,18/19 541 800	59 800,00/598 000 000	11 960,00/119 600 000
9	Колодицкий с/с, аг. Колодищи, квартал 7139, участок № 11	623683403101007823	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 874,25/18 742 500	28 980,00/289 800 000	5 790,00/57 900 000
10	Крупичский с/с, д. Вербники	623683901101000089	0,1000	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	1 905,52/19 055 200	17 000,00/170 000 000	3 400,00/34 000 000
11	Крупичский с/с, д. Столбуновичи	623683909101000142	0,1030	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	газ, водопровод	1 901,36/19 013 600	17 000,00/170 000 000	3 400,00/34 000 000
12	Луговослободской с/с, д. Обчак	623684109101000347	0,1000	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	659,92/6 599 200	16 731,00/167 310 000	3 340,00/33 400 000
13	Острошицко-Городокский с/с, д. Буденного, ул. Луговая, участок № 9	623685201601000194	0,1008	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	2 126,53/21 265 300	15 000,00/150 000 000	3 000,00/30 000 000
14	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 56	623685202101000105	0,1494	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	63,00/630 000	22 000,00/220 000 000	4 400,00/44 000 000
15	Самохваловичский с/с, д. Русиневичи, участок № 15	623686303101000208	0,1351	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	1 615,11/16 151 100	20 000,00/200 000 000	4 000,00/40 000 000
16	Сеницкий с/с, д. Щитомирчи, участок № 174	623686607101000471	0,1423	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 585,03/15 850 300	23 000,00/230 000 000	4 600,00/46 000 000
17	Сеницкий с/с, д. Щитомирчи, участок № 175	623686607101000474	0,1420	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 585,03/15 850 300	23 000,00/230 000 000	4 600,00/46 000 000
18	Хатехинский с/с, д. Птичь, пер. Панский, участок № 2	623687505101000456	0,1380	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	1 639,48/16 394 800	30 000,00/300 000 000	6 000,00/60 000 000
19	Шершунский с/с, д. Каменец	623685808601000078	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	1 754,00/17 540 000	3 900,00/39 000 000	780,00/7 800 000
20	Шершунский с/с, д. Чировицы	623685819601000042	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 846,00/18 460 000	4 065,00/40 650 000	810,00/8 100 000
21	Шершунский с/с, д. Шершуны	623685820101000043	0,1499	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	1 677,00/16 770 000	3 450,00/34 500 000	690,00/6 900 000
22	Щомыслицкий с/с, д. Прилукская Слобода, участок № 223	623688006601000506	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	1 237,07/12 370 700	54 300,00/543 000 000	10 860,00/108 600 000

Аукцион состоится 14 октября 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Приним документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 320, **по 10 октября 2016 г. включительно** в рабочие дни с 08.30 до 13.00 и с 13.30 до 17.00.

Контактные телефоны: + 375 (17) 205-46-61, +375 (44) 789-10-18.

Задатки для участия в аукционе перечисляются не позднее 10 октября 2016 года на следующие расчетные счета:

на лоты 1–3 перечисляется на расчетный счет № 3641900000163 **Боровлянского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052345, код платежа – 04901;

на лоты 4–7 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 **Горанского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052360, код платежа – 04901;

на лоты 8–9 перечисляется на расчетный счет № 3641900000020 **Колодицкого сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052304, код платежа – 04901;

на лоты 10–11 перечисляется на расчетный счет № 3641900000091 **Крупичского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052399, код платежа – 04901;

на лот 12 перечисляется на расчетный счет № 3641900000075 **Луговослободского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600219251, код платежа – 04901;

на лоты 13–14 перечисляется на расчетный счет № 3641000000047 **Острошицко-Городокского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600208279, код платежа – 04901;

на лот 15 перечисляется на расчетный счет № 3641900000088 **Самохваловичского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052424, код платежа – 04901;

на лоты 16–17 перечисляется на расчетный счет № 3641900000134 **Сеницкого сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052409, код платежа – 04901;

на лот 18 перечисляется на расчетный счет № 3641900000121 **Хатехинского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600231359, код платежа – 04901;

на лоты 19–21 перечисляется на расчетный счет № 3641900000059 **Шершунского сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052358, код платежа – 04901;

на лот 22 перечисляется на расчетный счет № 3641000000076 **Щомыслицкого сельисполкома**, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052373, код платежа – 04901.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток (задатки) не позднее 10 октября 2016 г. в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона);

представить в Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» следующие документы:

заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка; подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за земельный участок в раз-

мере начальной цены земельного участка, увеличенной на 5%, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документа, необходимого для его проведения;

дополнительно представляется: гражданском – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка **обязан:**

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в

случае предоставления рассрочки ее внесения);

- возместить местному исполнительному комитету расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;

- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. **Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.**

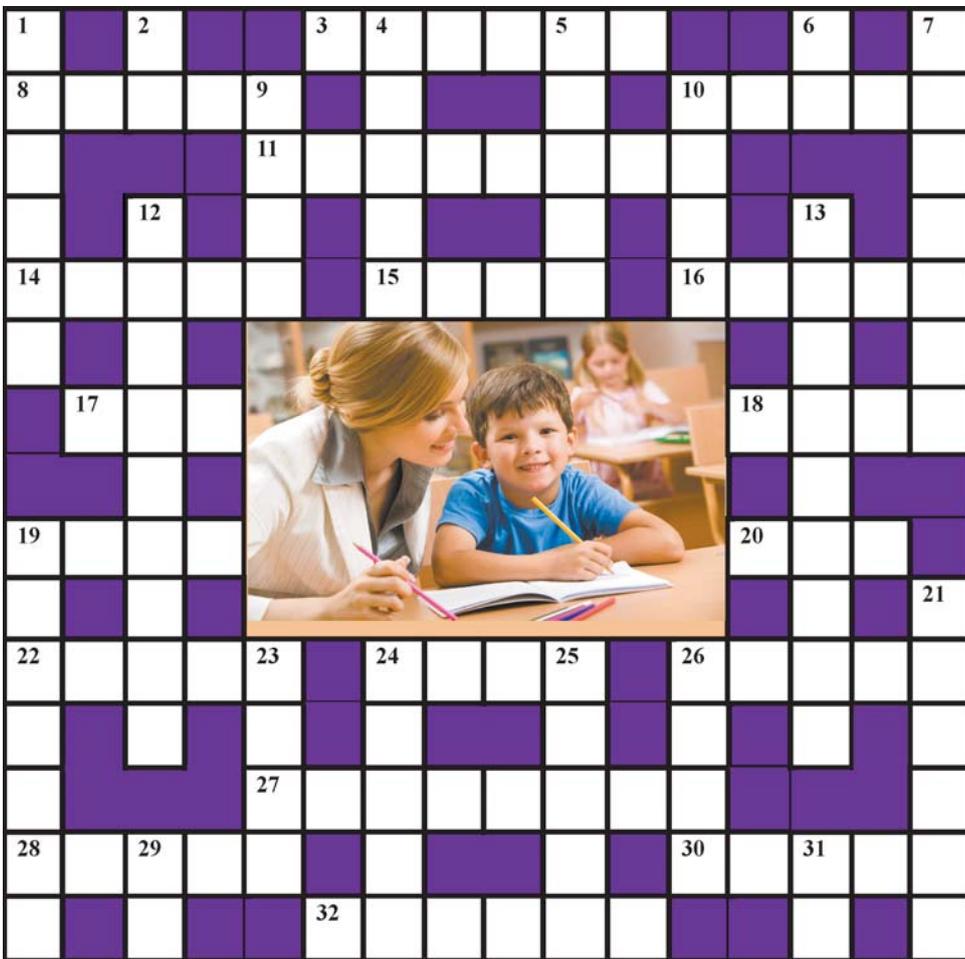
После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного (блокированного) жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной документацией по соответствующим земельным участкам. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

** В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, которые имеются в данном населенном пункте (массиве застройки). Подключение к указанным коммуникациям возможно только в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.*

«Першай настаўніцы твар»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ:
3. «Я не забуду ніколі // ... пеналы, буквар, // Першыя радасці ў школе, // Першай настаўніцы твар». З верша С. Грахоўскага «Першая настаўніца».
8. Веды — ..., які паўсюль ходзіць за тым, хто ім валодае (кітайская прык.).
10. ... і настаўнік пазнаюцца па плоду (прык.).
11. Сшытак — ... вучня і настаўніка (прык.).
14. Сухі, рэзкі гук.
15. Паляўнічы-прафесіянал.
16. Восенняя кветка.
17. З кніжкаю жыць — ... не тужыць (прык.).
18. «О матчына ...! Маленства вясна! // Ніколі ніхто мне цябе не замяніць». З верша А. Бачылы «Матчына ...».
19. Без пары і ... не расце (прык.).
20. ... — найлепшы настаўнік (прык.).
22. Groшы, што выдаюцца ў лік будучых плацяжоў.
24. «Яна ж яго вучыла ў школе, // Мо год які. Дзясяты ...!» // «Гуляць вучыла ў валеіболы!» З вершаванага рамана П. Місько «Пакуль зямлю мілуе сонца».
26. Ускосны падатак.
27. «... — маці ўсіх злчынстваў. Злчынства перш за ўсё — неразумнасць». А. Бальзак.
28. Дарага, шлях.
30. Абласны горад у Сібіры, дзе ўстаноўлены помнік першай настаўніцы.
32. Той, хто валодае вялікімі ведамі ў чым-небудзь.

вая пляма на цёмным фоне.
10. Вопратка з верхам і падкладкай з футра.
12. Настаўнік, які рэпеціруе.
13. ... настаўніка карыснейшая за ласку бацькоў (персідская прык.).
19. ... — не хвароба, гады не аднімае (прык.).
21. ... — да мудрасці ступенька (прык.).
23. «Асёл так шчыра ўчыцца ўмеў, // Што кніжкі ўсе, як ..., з'еў». З байкі Янкі Купалы «Асёл і навук».
24. Вялікі салодкі плод.
25. Газіраваны фруктовы

напітак.
26. Цвёрды мінерал.
29. Хто ведае ... ды букі, таму і кнігі ў рукі (прык.).
31. «— Вось, — кажуць, — і дыплом табе. // Што гэта за

«дыплом», Баран — ні «...», ні «бэ». З байкі К. Крапівы «Дыпламаваны баран».
Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

ПА ВЕРТЫКАЛІ:
1. Адукацыя, навучанне.
2. Малаазійская багіня, маці багоў.
4. Урачыстае праходжанне.
5. Самы хуткі бег каня.
6. Другая нота музычнай гамы.
7. Буйны польскі горад, дзе ўстаноўлены помнік школьнай парце.
9. Светла-

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:
ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Асвета, 2. Ма, 4. Шасце, 5. Карпер, 6. Рэ, тва, 28. Трава, 30. Томск, 32. Энэтоток.
ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 3. Сшыткі, 8. Скара, 10. Драва, 11. Люс-

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.34	19.38	13.04
Віцебск —	6.22	19.29	13.07
Магілёў —	6.24	19.28	13.04
Гомель —	6.22	19.23	13.01
Гродна —	6.50	19.52	13.02
Брэст —	6.52	19.51	12.59

Месяц

Першая квадра
 09.09—15.09.
 Месяц у сузор'і Казярога.

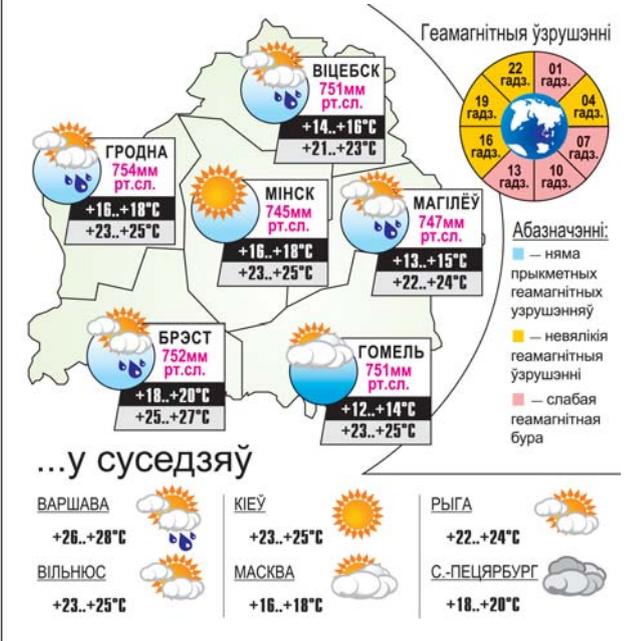
Імяніны

Пр. Ганны, Васіля, Георгія, Паўла, Рыгора, Фёдара.
 К. Ганны, Савы.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

10 ВЕРАСНЯ
1899 год — нарадзіўся (Варшаўская губерня) Вольф Месінг, тэлепат, гіпнатызёр, празорлівец, чалавек-загадка. З 6 гадоў ён вучыўся ў сінагозе, але неўзабаве яму гэта надакучыла, і ён уцёк з дому. Менавіта тады хлопчык упершыню даведаўся пра свае ўнікальныя здольнасці: у цягніку, дзе ехаў без квітка, кандуктар без ваганняў прабіў кампосцерам працягнуты яму маленькім Месінгам шматок газеты. Страціўшы ад голаду прытомнасць на вуліцы Берліна, ён трапіў у морг і цудам пазбег скальпеля паталагаанатама — той пачуў тонкае сэрцабіцце. Ён вучыўся ў славуэтага неўрапаталага прафесара Абеля, быў знаёмы з Фрэйдам, аб'ездзіў увесь свет з выступленнямі, дэманструючы свае ўнікальныя здольнасці. А потым быў арыштаваны гітлераўцамі за прадказанне гібелі Гітлера, але змог уцячы з турэмнай камеры. Ён прабраўся да ракі Заходні Буг, пераплыў на другі бераг і апынуўся на савецкай тэрыторыі. Тут яго «псіхалагічныя эксперыменты» спадабаліся, ён пачаў гасцраляваць з канцэртнай брыгадай па гарадах Беларусі, пакуль прадстаўнікі НКВС не запрасілі яго ў Маскву, да

Сталіна. У якасці праверкі здольнасцяў Месінгу было дадзена заданне зняць у банку з рахунку 100 тыс. рублёў па пустой паперцы — і гэта яму лёгка ўдалося. Пасля гэтага выпадку ў касіра ледзь не здарыўся інфаркт, але, на шчасце, ён выжыў. Затым шмат гадоў Месінг выступаў у якасці ілюзіяніста ў савецкім цырку. Падчас вайны на свае сродкі пабудоваў два самалёты. Напісаў аўтабіяграфічную кнігу. Памёр у 1974 годзе.

1931 год — нарадзіўся (горад Капыль) Рэнальд Кныш, трэнер па спартыўнай гімнастыцы. Заслужаны трэнер Беларусі і СССР, заслужаны дзеяч фізічнай культуры. Сярод яго вихаванцаў — алімпійскія чэмпіёнкі В. Корбут, А. Валчэцкая, чэмпіёнка СССР Т. Аляксеева і іншыя. Ганаровы грамадзянін Гродна.

1946 год — 70 гадоў з дня нараджэння (вёска Далговічы Мсціслаўскага раёна) Сярге-

енкі Мікалая Іванавіча, беларускага вучонага ў галіне анестэзіялогіі і рэаніматалогіі, доктара медыцынскіх навук. Аўтар навуковых прац па пытаннях эмацыянальнай і нейравегетатыўнай абароны арганізма ва ўмовах хірургічнай агрэсіі.

1984 год — была адкрыта «генетычная адбітка». Брытанскі генетык Алек Джэфрыз выявіў, што ДНК кожнага чалавека непаўторная і ўнікальная, як унікальныя адбіткі нашых пальцаў. Як адзначыў сам вынаходнік, гэта было як азэрэнне. Ён разглядаў рэнтгенаўскія здымкі ДНК і раптам убачыў, што ланцужкі ДНК адрозніваюцца. Джэфрыз назваў іх «генетычнымі адбіткамі». Так зарадзілася «генетычная дактыласкапія». З дапамогай «генетычных адбіткаў» можна ўстанавіць сваяцтва, давесці да чыннасці да злчынства ці наадварот — дапамагчы выйсці на свабоду людзям, якія трапілі за краты праз судовую памылку, — такіх прыкладаў ужо дастаткова шмат.

Было сказана

Якуб КОЛАС, народны паэт Беларусі:
 «А вось чуласць, чалавечнасць —
 Ім дарога проста ў вечнасць —
 Больш за ўсё нам даражэй».

УСМІХНЕМСЯ

Начальнік, памятай!
Белым (незагарэлым) колерам пазначаны супрацоўнікі, якія ўсё яшчэ хочуць у адпачынак!

— Ці існуе сяброўства паміж мужчынам і жанчынай?
 — Э-э-э... Да сексу ці паслужу?

Даражэнькіх нашых бабулечку і матулечку — **Тацяну і Вольгу МАРКАВЫХ** — віншуем з днём народзінаў!
 Жнівень і верасень — гэта сябры.
 Маці з дачкою побач у жыцці.
 Пачатак восені — лета дары.
 Подых падзякі ды фарбаў ліры —
 Усё вас віншуе, адорвае, вярбы,
 Каб у сэрцы суладдзе было заўжды.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пismaў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджванне — 284 44 04, бухгалтэры: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пismaў. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
 РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3615.

Нумар падпісаны ў 19.30
 9 верасня 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12